

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

SUPER CENE V DOLENJKINIH PRODAJALNAH

suha šunka v mreži, E-MIZ	SAMO 999,00 SIT/kg
kava "Dolenjka", 100 g	130,40 SIT/kg
domaćica čokoladna, 350 g, Kraš	621,10 SIT/kg
pralni prašek Persil, 3,6 kg, Henkel	1.398,00 SIT/kg
pralni prašek Rex, 3 kg, Henkel	867,10 SIT/kg
Silan refil, 5 vovjev, 1 lit., Henkel	492,20 SIT/kg

V soboto, 30. oktobra 1999, od 7. do 19. ure odprta
SAMOPOSTREŽBA MAČKOVEC Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

Št. 43 (2618), leto L • Novo mesto, četrtek, 28. oktobra 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

31. OKTOBRA BOMO PRESTAVILI URO NAZAJ

LJUBLJANA - Uredba o določitvi prehoda s srednjeevropskega pasovnega časa na poletno računanje časa in prehoda nazaj v letih 1998 do 2001 določa, da se v nedeljo, 31. oktobra, opravi prehod s poletnega na srednjeevropski pasovni čas. Tako bomo tega dne ob 3. uri zjutraj premaknili ure za eno uro nazaj, torej na 2. uro. V letu 2000 pa bomo premaknili ure za eno uro naprej - torej na poletni čas - v nedeljo, 26. marca.

OBNOVLJENI SPOMENIK - V soboto, 23. oktobra, dopoldne so v Šentjerneju na lepi slovesnosti odkrili obnovljeni spomenik 27. šentjernejskim, ki so jih pred 56 leti Nemci zverinski pobili, 17 od teh prav na "ajdovi njivi", na kateri stoji spomenik. Govornik na slovesnosti je bil Marjan Močivnik, upokojeni šentjernejski učitelj, ki je bil kot otrok priča grozljivemu dogodku, v katerem so okupatorji, vodeni od domačega izdajalca, kruto pobili celotno njegovo vrstnike. Slovesnosti so se udeležili številni krajanji, kulturni program so pripravile učence šentjernejske osnovne šole, pevec Vinogradniškega okteta in šentjernejska godba na pihala. Precej denarja za obnovo spomenika so zbrali s prostovoljnimi prispevki. Slovesnosti so se udeležili tudi gostje iz Pirana. (Foto: A. B.)

OB PRAZNIKU OZN

Prevečkrat mlačna in ob strani

Pred kratkim je praznovala 54-rojstni dan edina univerzalna mednarodna organizacija, ki je bila ustanovljena po drugi svetovni vojni v San Franciscu. Takrat so bili vanjo uprti veliki upi, danes pa po več kot petih desetletjih lahko ugotovljamo, da Organizaciji združenih narodov največkrat ni uspelo opraviti osnovne naloge - to je zagotoviti in ohraniti mir na svetu. Večkrat je le od daleč in nemočno opazovala trpljenje nedolžnih ljudi, tudi v primeru vojne v Bosni in na Kosovu.

Kot da bi se hotel odkupiti za mlačnost in neposredovanje, je sredi oktobra njen predsednik Kofi Annan v Sarajevu, v mestu, kjer je še nedolgo tega umrlo toliko ljudi, tudi otrok, razglasil prav bosanskega otroka za šestmesečnega Zemljana. Pravega bi sicer težko izbral, saj se na svetu vsako sekundo rodi pet otrok. In prav otroci, ki šele začnejo živeti, bi si zaslužili boljši in prijaznejši svet, kot je ta, kjer več kot polovica ljudi sveta živi v revščini, mnogi med njimi umirajo zaradi lakote in trpinčenja, vse več pa jih ogroža tudi onesnaženo okolje.

Veliko dela za organizacijo, ki se je ob ustanovitvi zaobljubila, da bo služila ljudem. Vendar če bo tudi v bodoče njeno delovanje zgolj pod vplivom bogatih, ki problemov, ki ogrožajo človeštvo na prehodu v novo tisočletje, ne bo uspelo rešiti. Sedanja delitev sveta na bogate in revne, ki se vse bolj pogloblja, lahko resno ogrozi svetovni mir. Del tega sveta pa smo tudi mi.

JOŽICA DORNIŽ

Udarilo bi tudi lokalne mesarje

Kako bi se morebitna prepoved izvoza rdečega mesa in mesnih izdelkov poznala pri nas, na območju, ki ne izvažajo? - Rejci živali in lokalni predelovalci so za red in nadzor nad poreklom

NOVO MESTO - Prejšnji teden je slovensko javnost razburkala grožnja iz Bruslja, da bo zaradi ugotovljenih nepravilnosti v proizvodnih postopkih, pri pregledih in nadzoru 19 za izvoz pooblaščenih klavnic in predelovalnic mesa začasno moralo ustaviti izvoz rdečega mesa in mesnih izdelkov na trg Evropske unije. Predlog je bil v nekaj dneh sicer začasno umaknjen do 1. februarja prihodnjega leta, a je kljub temu med rejci živine, klavci in mesarji močno završalo. Največji izvozniki so že izračunali, da bi letna gospodarska škoda zaradi embarga znašala 20 milijonov evrov.

Ker bi se izvoznikom zaprla vrata na evropske trge in verjetno tudi na hrvaškega, bi ti z dodatno punobdo pritiskali na domači trg, kar bi povzročilo padec cen in spet sprožilo hujšo krizo v slovenski živinoreji. Vse to bi si naša država težko privoščila, zato mora hitro ukrepati. Direktor KZ Krka iz Novega mesta Branko Premelj je prepričan, da bi pritisk izvoznikov na domači trg ogrožal tudi tiste klavnice in predelavnice mesa, ki so usmerjene samo na domači trg. "Ker smo tudi rejci živine, bi močno čutili tudi zaostritve na tem področju. Slovenija že zdaj nima ugodne bilance v prireji mesa, tako ukrepi bi rejce še dodatno udarili. Ker si ne upamo pričakovati, da bi država sočasno uvedla prepoved uvoza mesa, bi lahko kratkoročno pričakovali katastrofo," je dejal. Pri tem je še poudaril, da KZ Krka 95 odst. mesa

priredi sama: govedo v celoti, prašiče pa kupuje na slovenskih farmah, zato se močno zavzema, da se uvede red in popolna sledljivost porekla mesa.

Direktor Kmečke zadruge Črnomelj je potrdil, da so Črnomaljske mesnine izključno iz domačega mesa, večinoma belokranjskega porekla in le nekaj malega iz Dolenjske oz. iz Posavja. "Smo lokalni predelovalec in ne pričakujemo, da bi nas morebitna prepoved izvoza posebej prizadela. O

tem, kaj bi bilo, če bi bilo, nima smisla razpravljati. Pričakujemo, da bo zadeva ostala taka, kot je."

Tudi Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje podobno kot ostale klavnice in mesnopredelovalni obrati južno od Ljubljane ni izvoznik. Ker se je zadeva zdaj umirila, direktor Janez Zlindra ne pričakuje večjih posledic, vendar pa pravi, da mora država v tem času postoriti vse potrebno. "V naši zadrugi se nič ne dela brez stoddostnega sledenja porekla mesa. Za vse meso, prašiča ali govedo, vemo, od kod prihaja in kam gre. Tega smo se lotili zaradi trga in potrošnikov pa tudi zato, ker imamo lastno farmo prašičev in goveda," poudarja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V REVOZU SE JE RAZLILO 800 LITROV REDČILA

NOVO MESTO - V torek, 26. oktobra, ob enih popoldnih sta se na Revozovem dvorišču prevrnili dva kontejnerja z odpadnim redčilom. Ob tem je iz enega na cestišče steklo okoli 800 litrov vsebine. Interna in poklicna gasilska enota sta s takojšnjo intervencijo preprečila nadaljnje razlitje, tako da so redčilo ustavili v meteoritem kanalskem omrežju in se to ni razlilo v potok Težka voda. Del redčila je iztekel v zemljo ob cestišču in kontaminirano zemljo so takoj začeli izkopavati. Prestreženo redčilo in onesnaženo zemljo bodo predali na uničenje skupaj z odpadnimi laki iz proizvodnje.

PRVI DIPLOMANTI - Prejšnji četrtek je na novomeški Visoki šoli za upravljanje in poslovanje (VSUP) diplomiralo prvih sedem študentov, ta teden pa bo diplomske naloge zagovarjalo še 17 študentov od 228, kolikor jih je bilo v študijskem letu 1998/99 vpisanih v 3. letnik te edine novomeške visokošolske ustanove. Prvi diplomanti so nadpovprečno uspešno opravili študij, gre za izredne študente, v glavnem glavnem direktorje podjetij iz cele Slovenije, ki so ta študij vzeli zelo resno, kot izziv in tudi kot medsebojno tekmovanje. Na fotografiji: dekanica VSUP mag. Ana Blažič izroča diploma novomeškemu podžupanu Marjanu Somraku, zaposlenemu v podjetju Novoteks Tkanina. (Foto: A. B.)

Razširitev skladišča v Ortneku

Država ga je vključila v program za potrebe blagovnih rezerv - Na 44 milijard tolarjev ocenjena naložba za celotno Slovenijo bo zaključena leta 2005 - Začetek v Ortneku

ORTNEK - V skladu z zahtevo EU po obveznih blagovnih rezervah naftnih derivatov v količini 90-dnevne mirodne porabe je Slovenija izdelala program razširitve obstoječih skladiščnih zmogljivosti za 580 tisoč ton goriva. Predračunska vrednost programa znaša 44 milijard tolarjev, načrtovan je do leta 2005, uresničevali pa ga bodo začeli na Ortneku.

Vodja sektorja za obvezne rezerve naftnih derivatov pri Zavodu RS za blagovne rezerve Dušan Garzarolli je prejšnji četrtek na tiskovni konferenci v Ribnici povedal, da naj bi v skladišču v Ortneku na novo zgradili 80 do 90 tisoč kubičnih metrov skladiščnega prostora. "Obstoječe skladišče nadzemnih rezervovarev se bo povečalo od sedanjih 30 tisoč na 110 do 120 tisoč kubičnih metrov, kar predstavlja tudi ekonomsko opravičljivo zmogljivost," je poudaril. Računajo, da bodo še pred koncem letošnjega leta pridobili gradbeno dovoljenje za gradnjo prvega rezervoarja prostornine 20 tisoč kubičnih metrov, z deli pa bi pričeli prihodnje leto.

"Gre za zelo velik poseg za pridobitev novih naftnih rezervovarev zato poleg Ortneka načrtujemo povečanje zmogljivosti skladiščnih prostorov tudi v Nafti Lendava, v Račah, Zalogu, v Ljubljani in v Instalacijah v Kopru," je povedal Garzarolli. Nove skladiščne prostore bodo gradili v skladu z najnovejšimi zahtevami tehnike

na tem področju, že v I. fazi gradnje skladišča v Ortneku pa bodo zgradili vitalne dele, ki so pomembni tudi za rekonstrukcijo obstoječega skladišča, v katerem je pred dvema letoma prišlo do ekološke nesreče. "Hkrati s sanacijo objekta se bo opravila tudi rekonstrukcija in posodobitve," je povedal Garzarolli in dodal, da projekt ne

Dušan Garzarolli

marles
marles hiše d.o.o.
Hiše po vaši meri

Berite danes

stran 3:
• Zamejski partizan
Cveto v Toplicah

stran 5:
• Kočevje v samem
vrhu po revščini

stran 6:
• Nov vir pitne vode
na Trebelnem

stran 8:
• Lažje v zemljiško
knjigo

stran 18:
• Klic k obnovi in
sožitju

stran 24:
• Zadnja pot
gospe Vere

150 let rojstva Frana Šukljeta

Spominski večer

NOVO MESTO - V nedeljo, 24. oktobra, je minilo 150 let od rojstva Frana Šukljeta, znanega zgodovinarja in politika iz Novega mesta. Dan pozneje sta Knjižnica Mirana Jarca in svetniška skupina Slovenskih krščanskih demokratov v prostorih knjižnice priredila spominski večer, ki ga je povezoval Alojz Zupančič.

O Šukljetu, Ljubljancu, ki je dolga leta živel v Novem mestu in je pokopan na smihelskem pokopališču, sta spregovorila akad. prof. dr. Vasilij Melik in doc. dr. Stane Granda - slednja je na začetku večera predstavila Jadranka Matić Zupančič. Melik je podrobneje orisal takratni čas in politično poslanstvo Šukljeta, ki je bil v drugi polovici 19. stoletja eden vidnejših politikov in narodnih buditeljev ter je sooblikoval takratni slovenski politični prostor na Kranjskem. Bil je poslanec v kranjskem deželnem zboru, poslanec v državnem zboru na Dunaju, dvorni svetnik in kranjski deželni glavar. Granda pa je opozoril predvsem na Šukljeto-vo navezanost na Belo krajino in Novo mesto. Šukljeto-vo oče je bil namreč Belokranjec. Frana je na dolenjsko prestolnico vezalo prvo delovno mesto profesorja na gimnaziji, pa tudi grad Kamen, ki si ga je kupil in tam tudi živel do smrti.

Spominski večer, ki so se ga udeležili tudi Šukljeto-ovi potomci, je bil zanimiv še zaradi starega Novomeščana Franceta Adama, ki je obudil spomin na tega uglednega meščana, ki ga je sam tudi osebno poznal. Obiskovalci so si lahko ogledali priložnostno razstavo o Franu Šukljetu, ki jo je pripravila Silva Gomišek Šibila.

L. M.

Košarka Liga Kolinska
KRKA TELEKOM : KRAŠKI ZIDAR
Novo mesto,
športna dvorana Marof,
sobota, 30.10.1999, ob 20. uri
Pokrovitelj: MKO, d.o.o.
Žrebanje vstopnic: **Mobičuk (Kobra)**

krka
AGROSERVIS KNAPELČEVA 2, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/393 01 00; faks: 068/393 01 25
POOBLAŠČEN PRODAJALEC IN SERVISER
UGODNE CENE IN VELIKA IZBIRA
MOTORNH ŽAG STIHL
Husqvarna Jonsered PARTNER
Pri nakupu motorne žage
dobite darilo.
Pričakujemo vas od 7. do 19. ure,
ob sobotah do 12. ure.
KZ Krka z.o.o., Novo mesto

Elektrika in televizija

RTV Slovenija želi živeti z geslom: kdor ima elektriko, naj plača tudi radijsko in televizijsko naročnino. Najnovejši zakon o RTV Slovenija namreč določa, da se šteje, da ima radijski in televizijski sprejemnik vsakdo, ki ima tudi elektriko. Radioteleviziji je po tem zakonu mogoče ugovarjati z izjavo, da nimate radijskega ali televizijskega sprejemnika. Kako bodo pristojni ugotavljali resničnost izjave, mar zgolj z vključenimi vohunskimi aparaturnami na cesti ali tudi z brskanjem po državljanovi spalnici ali dnevi sobi? V praksi je med zadregami možna tudi taka: zbiralec televizorjev ima kar nekaj tovrstnih aparatov, vendar ne glede nobenega? Omenjena izjava torej odpade, čeprav bi bila upravičena. Namiseljena in stvarne zadrege ob zakonskem povezovanju uporabe elektrike in plačevanja RTV naročnine sprožajo kar nekaj vprašanj. Med drugim tudi, zakaj je potrebno nekim službam znova sporočati podatke o zasebnem življenju, ko nedvomno obstaja prijetnejši način prodaje in nakupa televizijskih programov, a tudi boljši način ugotavljanja, kdo ima televizijo. Dokler RTV zgolj dobavlja program, čeprav še tako izvrsten, naj zaračunava ceno le za dejansko uporabo, tj. gledanje programa. Če to tehnično ni mogoče doseči, potem naj ostaja sedanji način pobiranja RTV naročnine, namesto da se na vratih pojavljajo nekakšni pooblaščenici RTV Slovenija, ki doma la na silo hočejo stopati v vaše stanovanje in pregledati, ali imate televizor. Tokratno anketo smo osredotočili na omenjeni najnovejši način pobiranja RTV naročnine.

JOŽE FINK, upokojeni dipl. elektro inž. iz Novega mesta: "S tem ukrepom je država svojo finančno obvezo in skrb za nacionalno televizijo na nepravilen in nepošten način preložila neposredno na državljanke. Sedaj se bo lahko zgodilo, da bo tisti, ki sploh nima televizorja, plačeval za nekoga, ki ima tri. Lačna vrana bo pitala sito, država pa si bo mela roke!"

JANEZ VRANICAR-LUIGI, strojni tehnik iz Metlike: "Prav je, da tako zaračunavajo TV naročnino, a ne le tistim, ki imajo elektriko! Če nas nacionalna s svojim programom prisiljuje, da preklapljamo na programe drugih TV hiš, bi morali zaračunati naročnino tudi tistim, ki si svetijo s svečami. S tem bodo zbrali dovolj denarja, da bodo oblekli pastirčka, ki že dolgo piska nag."

JOŽEF MIHELIČ, upokojenec iz Sodevcev: "Ni prav, da tako zaračunavajo naročnino. Zlasti je krivično do tistih, ki nimajo TV sprejemnika ali jih ne doseže signal TV Slovenije, kot tudi nas ni, a smo vseeno 13 let plačevali naročnino! In ti ljudje bodo morali dokazovati, da nočejo ali ne morejo gledati nacionalne televizije. Tak način plačevanja je le linija najmanjšega odpora."

PETER BESAL, poštar iz Kočevja: "Novemu načinu plačila TV naročnine načeloma ne nasprotujem, upam pa, da ne bo prizadel tistih, ki so lastniki več priključkov. Prav bi bilo, da bi eno gospodinjstvo plačevalo samo eno naročnino. Prav tako pa tudi ni pošteno, da plačujejo naročnino v predelih, kjer signal TV Slovenija 1 ali 2 komajda dobijo ali pa ga sploh ne!"

BOGOMIR ABRAHAMSBURG, upokojenec iz Ribnice: "Televizijo malo gledam, tiste oddaje, ki jih spremljam redno, pa so zelo kvalitetne. Zato se mi zdi prav, da v obliki naročnine tudi gledalci nekaj prispevamo. Odločitev o spremembi plačila nosi v sebi svojevrstno ublažitev socialnih razlik. Razumem jo kot korektiv v razmerah že zelo velikih razlik med ljudmi."

MARTIN PUCELJ, lesarski tehnik iz Mokronoga: "Nič nimam proti takemu načinu plačevanja RTV naročnine, če bi to kaj prispevalo da bi bila poslednja naročnina nižja, televizijski programi pa boljši. Mladi bolj malo gledamo 1. in 2. program TV Slovenija, zato bi bilo bolj pravično, če bi lahko plačevali le tiste kanale oziroma programe, kolikor jih dejansko gledamo."

ŠTEFKA IVKOVIČ, poeneterka v šivalnici sevnške Lisce: "Meni se zdi kar prav, da bodo poslej zajeli v plačevanje RTV naročnine kar številne, ki so se doslej izognili tej obveznosti. Prav pa bi bilo, da posamezniki, ki ne premorejo ali pa iz drugih razlogov nimajo ne radijskega ne televizijskega sprejemnika, ne bi plačevali RTV naročnine."

STANE KRAŠEVAC, delavec iz Veličkega Mraševca: "Da ti predpišejo plačevanje radijske televizijske naročnine, če imaš elektriko, ne moreš spreminiti. Zakon, ki določa to plačevanje, ni najbolj pravičen. Parlament, ki ga je sprejel, ne dela v korist ljudem. Kako bo zakon veljal tam, kjer je slab signal ali pa sploh nimajo signala slovenske televizije?"

JOŽICA PENIČ, vodja splošno-kadrovske službe Gozdnega gospodarstva Brežice, s Podvinj pri Kapeh: "Mislim, da kdor ima elektriko, ima televizijo. Če je nima, naj o tem obvesti RTV Slovenija. Menim, da je RTV toliko obubožala, da nima take mreže žizterjevalcev, ki bi pregledala bivalne prostore, kjer naj bi bili televizorji. Tudi RTV ne more delati zastoj."

Udarilo bi...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mercator Agrokombinat iz Krškega ne izvažati niti ne uvažati mesa, saj ima za predelavo (in tudi za prodajo drugim) dovolj prašičev z lastne farme, medtem ko govedo, tele in mlado pitano govedo pripelje iz širše Dolenjske. "Podpiramo red na trgu, saj vemo, da se pojavlja tudi blago sumljivega izvora, ki se prodaja za lažnim poreklom. Za nas, ki se ukvarjamo z rejo, so prekupevalci, ki ne izpolnjujejo zahtev, nelojalna konkurenca, zato mora država to urediti," ugotavlja direktor **Jože Žabkar**. Kot klavnicar in predelovalnik lokalnega značaja se zavzema za sledenje izvora mesa in njegove poti vse do končnega potrošnika. Žabkar meni, da Slovenija v reji in predelavi mesa potrebuje prehodno obdobje in da bo morala biti kar pripravljena na podobne ukrepe. V primeru prepovedi izvoza bi dodatne količine mesa in izdelkov pritisnile na domači trg, zato bi zaradi presežkov živina ostajala v hlevih in dosegala previsoko težo.

B. DUŠIČ GORNIK

Prepoved gradnje nukleark?

Poslanci SDS Branko Kelemina, Bogomir Špiletič in Janez Janša predlagajo zakon o prepovedi graditve novih JE

LJUBLJANA, SEVNICA - Poslanec Branko Kelemina z Blance, ki ima pri socialdemokrati na skrbi drobno gospodarstvo, varstvo okolja in invalidov, je družno s strankarskima kolegoma Bogomirjem Špiletičem in Janezom Janšo 21. oktobra vložil v obravnavo in sprejem državnemu zboru predlog zakona o prepovedi graditve novih jedrskih elektrarn v Sloveniji in o prepovedi skladiščenja nizko in srednje radioaktivnih (NSRAO) ter visoko radioaktivnih odpadkov (VRAO) iz drugih držav na ozemlju Slovenije ter o trajnem varnem skladiščenju nizko, srednje in visoko radioaktivnih odpadkov.

Omenjeni poslanci predlagajo obravnavo zakona po hitrem postopku, ker to zahtevajo izredne razmere države. Z 31. decembrom letos se namreč izteče rok, do katerega je na podlagi zakona o odložitvi graditve jedrskih elektrarn do leta 2000 prepovedano graditi JE v Sloveniji. Slovenija po tem datumu torej ne bo več imela veljavne pravne podlage za prepoved takšne gradnje.

Državni zbor je februarja 1996 sprejel resolucijo o strategiji rabe in oskrbe Slovenije z energijo, ki predvideva, da bi na ekološko in

Melamin "pridelal" računovodsko izgubo

4. letna skupščina delničarjev Melamina - Izguba gre v breme rezerv - Dopolnili statut z novimi dejavnostmi - Odslej samostojno na državne razpise

KOČEVJE - Na 4. letni skupščini delničarjev Melamina, ki je bila minuli petek, so v preko 62-odstotni prisotnosti predstavnikov kapitala soglasno sprejeli poročilo o poslovanju v preteklem letu, plan za prihodnje ter ob dopolnitvi statuta z novimi dejavnostmi tudi sklep o pokritju poslovne izgube iz lanskega leta v breme rezerv.

Melamin je v preteklem letu prodal za 3 milijarde 164 milijonov tolarjev, kar je približno enako kot v letu 1997, ki je bilo za podjetje uspešno. Kljub temu so lanske poslovne leto zaključili z izgubo v višini 95,47 milijonov tolarjev. "Kar okoli 80 milijonov tolarjev izgube je posledica odpisanih terjatev v Srbiji in dolgoročnih naložb ter povečanih stroškov nabave surovine," je ta tiskovni konferenci ob zaključku skupščine povedal direktor Melamina Srečko Štefanič. Ob zmanjšanju števila zaposlenih z upokojevanjem od 232 na začetku letošnjega leta na sedanjih 212 in tehnološko posodobitvijo proizvodnje načr-

tujejo za letošnje leto pozitivno poslovanje. Kot je povedal Štefanič, rezultati devetih mesecev kažejo, da jim bo uspelo doseči pozitivno ničo.

"Izguba je bila predvsem administrativno-računovodskega značaja," je povedal Štefanič, pokrili pa jo bodo, kot so se odločili na skupščini, v breme rezerv. Hkrati so dopolnili statut podjetja s tremi novimi dejavnostmi, te so: raziskovanje in eksperimen-

talni razvoj na področju naravnoslovja in tehnologije, tehnični preizkusi in analize ter oskrba s paro in toplo vodo. "Gre zgolj za formalno razširitev, saj omenjene dejavnosti v podjetju že izvajamo," je pojasnil Štefanič in dodal, da je bil to predpogoj, da bo Melamin lahko v bodoče samostojno kandidiral za sredstva na razpisih ministrstva za znanost in tehnologijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZLATA PLAKETA POMLADI

Mešani pevski zbor Pomlad iz Novega mesta je pod vodstvom Jožice Prus dosegel enega največjih uspehov dolenjskega zborovskega petja doslej. Na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov različnih kategorij, ki je potekalo od 20. do 24. oktobra v Rivi del Garda v Italiji in se ga je udeležilo 50 pevskih zborov iz vsega sveta, je v kategoriji cekvene glasbe z obveznim programom osvojil zlato plaketo, dirigentka Jožica Prus pa je prejela posebno nagrado kot najboljši zborovodja tekmovanja.

Srečko Štefanič

GASILCI TUDI KRVODAJALCI - V mesecu požarne varnosti so v gasilski zvezi Novo mesto izpeljali več akcij na področju preventivne požarne varstva, začele in reševanja. Na predlog komisije za žene in njene predsednice Irene Pust pa so se gasilci zbrali v novomeški bolnišnici in dali kri. Med prvimi so se akcije udeležili poveljnik novomeške gasilske zveze Tine Filip (na fotografiji), tajnik Dušan Krstinc in strokovna sodelavka Ivanka Balabanič. Akcija, vredna pohvale, bo tekla do konca oktobra. (Foto: S. Mirič)

NAGRADA METLIŠKI REŽISERKI

METLIKA - Na prireditvi Film video monitor v Gorici so minulo soboto podelili nagrado režiserki Maji Weiss iz Metlike. Weissova si je nagrado prislužila za televizijski reportažni zapis z naslovom "Česta bratstva in enotnosti", o katerem je žirija zapisala, da gre za "reportažo po poteh mrtve Jugoslavije, ki nudi razdvojeno podobo brezizhodne stvarnosti, v kateri izstopajo srhljive sekvence razdejanega sveta z obrazi tihe množice razseljenec v lastnih domovih".

KNJIŽNICA ZAPRTA

ČRNOMELJ - Od 1. do 7. novembra bo ZIK - Knjižnica Črnomelj zaradi adaptacije zaprta. Dotlej je še čas, da si uporabniki zagotovijo potrebno knjižno gradivo in podaljšajo rok za že izposojeno. Danes, 28. oktobra, ob petih popoldne pa knjižnica vabi otroke v kulturni dom na pravljino urico Mojca Pokrajculja.

DELEGACIJA LANGENHAGNA V NOVO MESTO

NOVO MESTO - Od ponedeljka, 25., do srede, 27. oktobra, je bila na uradnem obisku v Novem mestu osemčlanska delegacija partnerskega nemškega mesta Langenhagen pod vodstvom županja Waltraud Krueckeberg in direktorja mesta dr. Klause Rosenzweiga. Z novomeškimi gostitelji so se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju med mestoma na številnih področjih, ki je bilo že do sedaj zelo prijateljsko in plodno, ter se dogovorili o programu sodelovanja v letu 2000.

KARDINAL DR. KUHAŘIČ V NOVO MESTO - Na misijonski nedeljo, 24. oktobra, popoldan je Novo mesto obiskal hrvaški kardinal dr. Franjo Kuharič. Ob pol štirih je imel v frančiškanski cerkvi slovesno mašo za Hrvate, bivačce na Dolenjskem in v Beli krajini, obisk pa je izkoristil tudi za birmanje. Zakrament sv. birme je od kardinala prejelo osem mladih iz novomeškega območja in iz Bele krajine. Na sliki: slavnostni sprevod iz samostanskih prostorov v župnijsko cerkev je pozdravilo veliko pri nas bivačih Hrvatov. (Foto: M. Markelj)

Ljubljansko pismo

Tudi begunci žrtve

Prošnje vložite do 19. decembra

Znano je, da je zadnje dni maja letos državni zbor sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o žrtvah vojnega nasilja. Za tem navedež dokaj uradnim nazivom se skriva pomembna novost: nova kategorija žrtv vojnega nasilja. Gre za begunce, ki jih leta 1996 sprejeti zakon ni uvrstil med prejemnike odškodnine za čas, prebit v internaciji, izgnanstvu ali na prisilnem delu v tujini.

Zakon o žrtvah vojnega nasilja iz leta 1996 je namreč uvedel le dve kategoriji ljudi, ki so upravičeni do odškodnine za prisilno prebit čas v tujini. Gre za odškodnino, ki jo dodeljuje Republika Slovenija. Po določbah omenjenega zakona znaša odškodnina za taboriščnike 429,70 tolarja za mesec dni bivanja v taborišču. Za primer naj navedemo, da prejme oseba mesečno 5.156 tolarjev rente, če je v taborišču prebivala leto dni. Za interniranje in izgnance pa znaša renta 286,40 tolarja za vsak mesec, preživet v izgnanstvu. Z omejenimi spremembami tega zakona, ki uvajajo kategorijo beguncev in prisilnih deportirancev, pa bodo le-ti prejeli 171,88 tolarja za vsak mesec bivanja v begunstvu. Država pa vsem trem vrstam odškodnincev plačuje še dodatno zdravstveno zavarovanje,

kar je verjetno pomembnejše kot sama mesečna renta.

Dopolnitev zakona, objavljen v Uradnem listu junija letos, v 1. členu pravi, da je "žrtev vojnega nasilja (begunec) po tem zakonu tudi oseba, ki je bila v času od 6.4.1941 do 15.5.1945 zaradi izvajanja povračilnih ukrepov okupatorja ali njegovih sodelavcev zoper družine partizanov, pobitih talcev ali zaradi sodelovanja z NOB nasilno pregnana iz svojega doma, in oseba, ki je bila v istem času nasilno pregnana iz svojega doma zaradi nasilnega dejanja porušenja ali izropanja njene stanovanjske hiše ... zaradi česar se ni mogla vrniti na svoj dom neprekinjeno najmanj tri mesece ... Žrtev vojnega nasilja je ob pogojih iz 1. člena tega zakona tudi otrok, katerega starši so bili ubiti zaradi sodelovanja z NOB ...". Ta dopolnila 1. člena zakona bistveno razširjajo krog upravičencev.

Vsi, ki bi si na podlagi teh dopolnil zakona želeli urediti status begunca (rento bodo prejeli le živeči, ne pa njihovi potomci), morajo prošnje s potrebnimi dokazili vložiti na Upravne enote do 19. decembra leta 1999. Prošnje za status begunca morajo priložiti vložiti v tistih upravnih enotah, kjer imajo stalno bivališče, in ne v tistih, kjer so živeli v času druge svetovne vojne. Slej ko prej gre pri vsej zadevi za rento-odškodnino za čas, prebit v taborišču, begunstvu, izgnanstvu itd. Na vojno odškodnino, ki naj bi jo urejal poseben zakon, pa bodo morali prizadeti še počakati, saj je ta zakon šele v pripravi.

VINKO BLATNIK

DIALIZA 2000

Če ne da država, darujmo sami!

Novomeška bolnišnica bi rada s pomočjo donatorstva preselila dializni oddelek - Obrtniki in podjetniki v regiji so se prvi odzvali - Namesto poslovnih daril

NOVO MESTO - Po večletnih opozarjanjih Društva ledvičnih bolnikov Dolenjske o nevarnem stanju na sedanjem dializnem oddelku so se v Splošni bolnišnici Novo mesto odločili razmere izboljšati z lastnimi močmi. V naslednjem letu bodo za preselitev in posodobitev oddelka zagotovili 120 milijonov tolarjev, preostalih 130 milijonov pa bi radi zbrali s pomočjo donatorstva.

Novo vodstvo bolnišnice, v.d. strokovnega vodje Jože Smodej in v.d. direktorice Mira Retelj, opozarja, da se regijska ustanova poteguje za naložbe v državnem proračunu, ki ne bo kril niti polovico potreb v državi. Ker je oprema v bolnišnici zastarela in so razmere za bolnike nesprejemljive, so se lotili obnove več oddelkov, orga-

nizacijskih sprememb in finančne sanacije. Ob polletju in tričetrtletju je bolnišnica kot ena redkih v Sloveniji poslovala pozitivno; enako naj bi bilo tudi ob koncu leta. Zmanjševali so stroške, pri čemer poudarjajo, da ne na račun bolnikov in strokovnosti. Zaposlovali so zgolj zdravstvene delavce ter več izobraževali. V preno-

vo so letos vložili 120 milijonov in za nabavo nove opreme še 110 milijonov tolarjev. Z donatorstvom so za nakup nove opreme pridobili 45 milijonov tolarjev, zato bi radi s podobnimi akcijami nadaljevali.

Dializni oddelek je sedaj v neprimernih kletnih prostorih in za letno 15 do 16 tisoč dializ premore 11 dializnih mest, zaradi česar

Kot je povedal predsednik OOO Novo mesto, so se obrtniki iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja in Metlike ter podjetniki Dolenjske in Bele krajine prvi odzvali na projekt novomeške bolnišnice Dializa 2000. Vse svoje člane pozivajo, naj darujejo za projekt, še posebej namesto poslovnih daril v prednovoletnem času. Denar lahko nakažete na račun 52100-603-30372, SB Novo mesto, s pripisom Dializa 2000. V bolnišnici upajo, da se bodo malemu gospodarstvu pridružila tudi večja podjetja ter občine dolenjske in dela posavske regije.

delo poteka v treh izmenah in morajo bolniki prihajati tudi ponoči. Po novem bo oddelek deloval v prostorih sedanjega travmatološkega oddelka in bo razpodeljen na 20 mest. Naložbo bodo začeli februarja in zaključili sredi prihodnjega leta. Preselitev dializnega oddelka je le eden od projektov v celnem nizu organizacijskih sprememb in posodobljanj. Bolnišnica mora doseči, da se bo končala naložba v novo porodnišnico, kjer je še 3.000 kv. metrov v nepopolni 4. fazi izgradnje. V štirih letih bi nato lahko zaključila projekt reorganizacije in smiselne preselitve oddelkov, ki bi na koncu omogočila, da se iz stare in povsem neprimerne stavbe preseli tudi cel interni oddelek.

B. DUŠIČ GORNIK

IZVRSTNI KUCHARICI - 46. Gostinsko-turistični zbor Slovenije, največje tekmovanje gostinskih in turističnih delavcev iz cele Slovenije, je potekalo prejšnji teden v hotelih Bernardin v Portorožu. Med okoli 350 tekmovalci jih je bilo tudi 16 iz Krških Zdravilišč. Pomerili so se v desetih disciplinah ter dobili 2 priznanji, 6 bronastih, 6 srebrnih in eno zlato medaljo. Srebrno medaljo sta prejeli tudi kuharici Berta Grmek (desna) in Jožica Šenica iz Zdravilišča Dolenjske Toplice, ki sta skuhalo izvrstno kosilo za zahtevno omizje desetih ljudi. Pripravili sta gobovo juho v kruhovem jušniku, cvetačni narastek z masleno omako, polnjena zajčja prsa v omaki z modro frankinjo, ocvrte kostanjeve kroglice, pečene bučke s česnovim prelivom, sestavljeno solato, za sladico pa skutin narastek. Ob teh slastnih jedeh so gostje pili metliški rose, trškogorski cvček in modro frankinjo ter Prusovo pozno trgatev sovijnjona. (Foto: A. B.)

ODPRTA NOVA VINSKA CESTA - S skromno slovesnostjo so prizadevali vinogradniki vinske gorice v Podšempavlu pri Dvoru odprli okrog 700 m dolgo asfaltirano cesto. Čez cesto napeljana vinsko trto je simbolično prerežala najstarejša vinogradnica Micka Novak iz Mačkoveca pri Dvoru, pri tem pa sta ji pomagala župan žužemberške občine Franc Škufca in predsednik gradbenega odbora Roman Virant, ki se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je ta del ceste dobil asfaltno prevleko, še posebej podpredsedniku odbora Antonu Leganu iz Stavče vasi in županu Francu Škufci. (Foto: S. Mirtič)

Spominu na oktober 1941

Zgodovinskega dejanja: ustanovitve Prve novomeške partizanske čete, se ne bi sramoval noben svobodoljubljen narod

NOVO MESTO - Čeprav obletnice 29. oktobra 1941, ko je začela na Brezovi Rebrji-Prati Prva novomeška partizanska četa, sedanja novomeška občina ne praznuje kot svoj nekdanji praznik, ohranja nanjo spoštljiv odnos domača Zveza borcev. Tako je bilo tudi v soboto, 23. oktobra, zvečer na spominskem slavlju v Kulturnem domu Janeza Trdine.

Gledališka skupina novomeške gimnazije pod vodstvom Aljoše Vrbetića je pripravila recital pesmi iz zbirke Slovensko pesništvo upora. Sami so ga spremljali s kitaro, harmoniko Tone Springer pa je vmes in po nastopu skupine zaigral več partizanskih pesmi. Nastopil je tudi Dolenjski oktet pod vodstvom Petra Ciglerja. V županovem in svojem imenu je zbrane borce in Novomeščane pozdravil podžupan Marjan Somrak. Njegov pozdrav je veljal tudi članoma te čete Srečku Berliču in Franti Komelu, prvoborca čete Franček Majcen in Leon Kavšek pa sta poslala srečanju pozdrave.

Za njim je o sporočilu spominkega dneva govoril Bogdan Osolnik, eden izmed organizatorjev OF in načrtne vstaje na Dolenjskem. V zgoščenem prikazu je opisal hitro širjenje prikritega delovanja OF, ki je pritegnilo v svoje vrste vse narodno zavedne ljudi ne glede na njihovo prejšnjo strankarsko pripadnost, poklene ali socialne razlike. Posebej je poudaril odločitve Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet o skupni vojaški akciji dolenjskih in štajerskih partizanskih enot na nemškem zasedbenem območju, kjer so nacisti 23. oktobra 1941

začeli izseljevati slovenske družine v Nemčijo.

Akcij prve novomeške čete in drugih enot proti izseljevanju Slovencev seveda ne smemo ocenjevati samo z merili neposrednega vojaškega uspeha. Zgodnji upor je bil hkrati začetek nastajanja slovenske vojske, ki je dotlej še nikoli nismo imeli.

Prav zato je toliko bolj nepojmljivo, da se še po tolikih letih, v katerih so tudi zgodovinarji lahko preverili številna dejstva, oglašajo trditve, da je bil NOB nepotreben in da bi se brez njega lahko izognili odvečnim žrtvam. Zagovarjanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev zato ne pomeni samo sprevržanje zgodovinskih dejstev, temveč predstavlja hudo žalitev za vse, ki so v boju za svobodo padli, a tudi vseh drugih Slovencev, ki so kakorkoli trpeli zavoljo nasilja in tujeve.

Sporočilo spominkega dneva naj bi zato, kot je dejal B. Osolnik, tudi v prihodnje z vsem spoštovanjem ostajalo v srcih prebivalcev tega mesta in cele Dolenjske.

T. GOŠNIK

Zamejski partizan Cveto v Toplicah

Cveto Prašelj iz Kontovela pri Trstu je bil od leta 1950 že 112-krat v Dolenjskih Toplicah - Pozna ga vse od Žužemberka do Otočca, tudi mehanikov pes - Neugnan plesalec, ki zdržema pleše po 14 ur - V Trstu napeljal 10.000 telefonov

DOLENJSKE TOPLICE - V Zdravilišču Dolenjske Toplice se radi pohvalijo, da imajo veliko stalnih gostov, da nekateri k njim redno prihajajo že 10, celo 20 let. Tržaški Slovenec Cveto Prašelj pa je rekorder, in to ne samo v Dolenjskih Toplicah, ampak verjetno v absolutni slovenski kategoriji. V Dolenjske Toplice redno hodi od leta 1950, do oktobra letos pa je bil tam že 112-krat. Ne 112 dni, ampak števnanajstkrat! "Nikoli nisem bil manj kot sedem dni skupaj, ostanem pa tudi po tri tedne," pravi gospod Prašelj, ki je letos dopolnil 72 let. "Po ne udeležujejo." Po burni razpravi in vztrajanju župana, da je nujen sprejem odloka o organizaciji, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja, so svetniki le potrdili to točko, niso pa sprejeli odloka o organizaciji in delovanju področju občinske uprave, tako da začasni odlok še naprej ostaja v uporabi. Vlado Kostevca (LDS), ki je hkrati tudi tajnik uprave, je pripravil nekaj predlogov za občinski grb in zastavo. Svetniki so se v razpravi ogrevali za nov grb, kjer je upodobljen stolp žužemberškega gradu na zlati podlagi na zelenih gričih nad modrim poljem, in za modificirani stari grb, kjer se namesto panterja upodobi ris na zelenem polju na modri podlagi. Na koncu so za občinski grb izglasovali risa na zlati podlagi. Sklenili so tudi, da do naslednje seje pripravijo pismene predloge za občinski praznik.

Dušan Granda, direktor Toposa, je svetnikom obrazložil tudi osnutek za program priprave sprememb in dopolnitve prostorskih sestavin za območje Žužemberka. Le-tega so svetniki enoglasno sprejeli s pobudo Dušana Papeža, da se vse skupaj pospeši in v ureditvenih načrtih da poudarek novim industrijskim conam in prostoru za individualno stanovanjsko gradnjo.

S. M.

obvezno zraven, pa čeprav nikogar ne pozna. "Ženinovi mislijo, da spadam k nevestinim, oni pa obratno," se smeje. "Me ni pa gre samo za ples..."

Prvič je Cveto prišel v Dolenjske Toplice leta 1950 na okrevanje kot nekdanji partizan. "Po vojni smo imeli partizani enkrat na leto zastoj okrevanja v toplicah. Najprej sem bil v Varaždinskih toplicah, nato v Istrskih, potem dvakrat v Strunjanu, odkar sem bil prvič v Dolenjskih Toplicah, pa redno najmanj 4-krat na leto prihajam sem. Seveda že dolgo za svoj denar. Tu mi je vse všeč, kraj, ljudje, osebe, zrak, mir, izvrstna hrana. Poznam pa tako in tako vse, od sobaric in natakarjev do receptork, fizioterapevtov, sester in zdravnic do direktorja." Njega pa, kot rečeno, tudi vsi poznajo.

Pred kratkim so si njegove zdraviliške znanke hotele ogledati poroko na Otočcu. Cveto jih je v soboto dopoldne naložil v avto in odpeljal so se na Otočec, se tam usedli na teraso, tako da so videli prihajati in odhajati mladoporočence in svate. Ko je prišel prvi par, sta ženin in nevesta pomahala: "Zdravo, Cveto!" Naključje pač. Ampak drugi tudi, tretji pa prav tako. "Potem sem jih peljal pa na ogled Novega mesta. Tam me nekdo pokliče: 'Cveto, pridi, smo obnovili gostilno!' Ja, kaj morem, če me ljudje poznajo..."

Cveto je iz Kontovela nad Trstom. Pravi, da je Kontovel edina vas, ki ima črn kamen in črno zemljo, povsod drugod tam okoli je bel kamen in rdeča zemlja. "Kontovel je vas ribi-

CVETO V RECEPTORJI - Ko sta se današnji receptorki Renata in Marjetica rodili, je Cveto Prašelj že več kot 20 let neugnan plesal v Dolenjskih Toplicah, kar najraje počne še danes. (Foto: A. B.)

čev, v sosednji vasi, na Proseku, ki se drži Kontovela, pa ni niti enega ribiča. In tako je od nekdaj. "Pri nas tako piha burja, da morajo na pogrebu krste pri tleh nositi. Samo 500 metrov zračne črte od morja smo, a na nadmorski višini 250 m." Pravi, da je bil ob rojstvu tako droben in neboljen, da je čudež, da je sploh ostal. "Oči sem prvič odprl, ko sem bil star že več kot leto dni." Njegova stara mati, nona, je bila kuharica pri cesarjevem bratu Maksimilijanu na gradu Miramar pri Trstu.

Cveto Prašelj, ki se po italijansko piše Floriano Prassel, je kot 16-leten fant odšel v partizane, v Južnoprimorski odred. Spominja se, kako so po nemški ofenzivi na Trnovski gozd pletli 1944 5 dni in 5 noči nosili ranjence v Pisarovino pri Karlovcu. Ob vrnitvi je bil na Notranjskem ranjen in Amerikanci so ga z džipom odpeljali v Belo

krajino, kjer je v Semiču opravil podoficijski tečaj in tam ostal kot instruktor milice. Nekaj časa je bil tudi kurir na poti proti Bazi 20. Po vojni bi lahko ostal v Ljubljani, a pravi, da mu takšna klima ne ustreza, in se je vrnil domov na tržaško. Najprej je bil delavec v telefonskem podjetju in po Trstu je napeljal 10.000 telefonov, zadnjih 20 let pa je delal na železnici. Dolga leta je bil podpredsednik Zveze borcev za Prosek-Kontovel.

V Dolenjske Toplice Cveto prihaja, ker ima težave s hrbtenico. "Vendar ne take, da ne bi mogel plesati, pa tudi hodim rad po tej prelepi okolici. Najraje imam naravo, raje vidim veverico na drevesu kot vse palače."

Kaj rado, da bo Cveto Prašelj letos še enkrat prišel v Dolenjske Toplice. To bo stotrinajstič. In potem tako naprej. Vedno so ga veseli, on pa njih.

A. BARTELI

Ena gospa je rekla, da je zadnjič videla enega potnika, ki se peljal z avtobusom mestnega prometa.

KOMEMORACIJA V KS BIRČNA VAS

BIRČNA VAS - Krajevna skupnost in krajevne organizacije zveze združenj borcev Birčna vas vabita na komemoracijo na vas vabita na komemoracijo na počastitev dneva mrtvih, ki bo v nedeljo, 31. oktobra, ob 10. uri pri spomeniku na Ruperčevrhu. Spomin na umrle bomo počastili s šopki cvetja, prižigom sveč in kulturnim programom. Vabljeni!

Suhokranjski drobiž

KULTURNI SPOMENIK - Vlada RS je v začetku tega meseca izdala odlok o razglasitvi območja Auerspergove železarne na Dvoru za kulturni spomenik državnega pomena. Ostanke tega nezamenljivega spomenika začetka industrializacije in ostanek največje peči za taljenje rude je edinstven spomenik svoje vrste v Evropi in kot celota izjemnega pomena za Dolenjsko in Slovenijo. Za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi tehniškega in zgodovinskega spomenika odslej velja tudi varstveni režim, ki določa varovanje kulturnih, tehniških in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti.

VPRAŠANJA IN POBUDE - Na zadnji seji občinskega sveta občine Žužemberk so svetniki postavili veliko vprašanj, dali pa so tudi več pobud. V prvi vrsti so jih zanimala ceste v občini, od krajevne ceste od Trebče vasi proti Zafari, ceste Brezova Reber-Ajdovec in Struge-Zvirče, pa tudi, kaj se dogaja z vodovodom na Križih, beseda je tekla o novih krajevnih skupnostih, o delu komisije za lokalno samoupravo (ki se, mimogrede povedano, še ni sestala), pluzenju lokalnih cest, elektrifikaciji Loke v Žužemberku, kontejnerjih, plačilu o volilni kampaniji, dvojnih merilih pri financiranju društev itd.

REKREACIJA - Z novim prizidkom pri telovadnici osnovne šole Žužemberk sta šola in kraj mnogo pridobila. Že večkrat so bile izražene želje za igranje tenisa, aerobike, pa tudi organiziranje plesnih tečajev. Sedaj prostor je, potrebno pa bo poiskati organizatorje, ki bi te novice pripravili.

Obnova cerkve ideološko sporna?

Metliški svetniki so spomladi sprejeli sklep, da lastniki grobov na metliškem pokopališču dajo za obnovo cerkve sv. Roka enkratni prispevek v višini enoletne grobarine - Prijava na tožilstvu

METLIKA - Gradbeni odbor za obnovo cerkve sv. Roka na metliškem pokopališču je predlagal mestni skupnosti (MS) Metlika, da bi 300 lastnikov grobov pomagalo pri obnovi, s tem da bi v letošnjem letu plačali za adaptacijo prispevek v višini enoletne grobarine. Občinski svetnik Jože Matekovič je kot predstavnik MS spomladi to predlagal v občinskem svetu, ki se je s predlogom strinjal.

Kmalu pa se je zapletlo, kajti eden od zavezancev za plačilo se je pritožil na tožilstvo. Okrožni javni tožilec Niko Bricej je obvestil metliško občino, da je sklep svetnikov o zbiranju denarja za obnovo sv. Roka v obliki najemnine za grobove nezakonit. Tako se je zadeva znala na dnevnem redu zadnje seje metliškega občinskega sveta. Matekovič je pojasnil, da je problem očitno nastal, ker so se nerodno izrazili, v resnici pa je šlo za prostovoljne prispevke za obnovo cerkve v obliki enoletne najemnine za grobove. Dokaz, da je večina ljudi tako razumela, je, da je 89 odst. najemnikov plačalo skupaj 910 tisočakov. Boris Govednik pa je menil, da bi moral tožilec navesti vsaj, po katerem zakonu je sklep nezakonit. "Če sem bil zaveden enkrat, ne bi bil rad še drugi. In če je kaj

nezakonitega, naj tožilec to obrazloži. Roko sem namreč dvignil v prepričanju, da je vse zakonito," je dejal Govednik.

Župan Slavko Dragovan je v pismu okrožnemu državnemu tožilstvu zapisal, da bo svetnikom predlagal preključitev spornega sklepa, s tem pa bodo lahko plačnikom vrnil denar, ki so ga plačali za obnovo cerkve. Svetnik Juš Mihelčič, ki je tudi direktor Komunale, ki je tako kot za najemnine grobov posredoval v plačilo prispevke za obnovo cerkve, je pojasnil, da je le predlagatelj prijave tožilstvu zahteval vračilo slabih 3.000 tolarjev. "Če bi plačali vsi najemniki, bi zbrali 1.005.000 tolarjev. Popravilo strehe na cerkvi je veljalo 4 milijone tolarjev. Nekaj je pri-

maknila mestna skupnost, ostalo pa cerkev. Torej gre zares zgolj za delno pomoč pri obnovi. Mislim pa, da je zadeva preveč spolitizirana. Če bi šlo za sofinanciranje gasilskega doma ali športnega igrišča, se tožilec zagotovo ne bi vtaknil. Obnova cerkve pa je očitno ideološko sporna, ker pač nismo navajeni, da bi pomagali pri takšnih delih," je bil prepričan Mihelčič ter dodal, da bi se glede na podjetje, v katerem je zaposlen, dal kar tožiti.

Tudi Branko Matkovič je menil, da je bil iskren namen svetnikov, da pomagajo pri obnovi cerkve. Narejeni pa sta bili dve napaki: predlog sklepa je bil na seji podan ustno, na položnicah pa ni bilo obrazložitve, da gre za prostovoljni prispevek. Ker tudi za tokratno sejo ni bilo pisnega sklepa, je župan obljubil, da bodo do naslednje seje pripravili sklep, ki bo pravno sprejemljiv.

M. BEZEK-JAKŠE

VINIŠKI PRAŽNIK - V spomin na 21. oktober 1943, ko je bilo požgano Sečje selo in del Vinice, praznujejo v viniški krajevni skupnosti svoj praznik. Ob tej priložnosti so preteklo soboto pripravili proslavo, na kateri sta govorila črnomaljski župan Andrej Fabjan in predsednik KS Vinica Niko Simčič, ki je podelil tudi priznanji KS. Prejela sta ju Ivan Mohar za prispevek k izdaji knjige ob 100-letnici gasilskega društva Vinica ter Društvo kmečkih žena Zilje. V kulturnem programu so nastopili recitatorji in pevci iz viniške osnovne šole ter domača folklorna skupina. (Foto: M. B.-J.)

BREZPLAČNO MERJENJE

METLIKA - Na sedežu območnega združenja Rdečega križa Metlika že od začetka oktobra vsako sredo od 8. do 13. ure merijo ljudem krvni sladkor in pritisek. Merjenje je brezplačno, vabljeni pa so vsi občani.

ZAČETEK GLEDALIŠKEGA ABONMAJA

ČRNOMELJ - V petek, 29. oktobra, bo ob 19.30 v črnomaljskem kulturnem domu na vrsti prva predstava v okviru gledališkega abonmaja v letošnji sezoni, ki ga pripravlja Zavod za izobraževanje in kulturo. S komedijo Art bo gostovalo Slovensko narodno gledališče Drama iz Ljubljane, ker pa gre za izvrstno predstavo o umetnosti prijateljstva, je zagotovo ne gre zamuditi.

PRAVILNIK O DENARNIH POMOČEH

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji sprejeli pravilnik o dodeljevanju občinskih denarnih pomoči v občini. V letošnjem občinskem proračunu je za tovrstne pomoči namenjenih 300 tisoč tolarjev, zanje pa lahko zaprosijo ljudje s stalnim bivališčem v črnomaljski občini, ki zaradi trenutne materialne ogroženosti nujno potrebujejo pomoč, izkoristili pa so že vse zakonske možnosti za rešitev iz socialne stiske. Denarna pomoč je namenjena za nakup šolskih potrebščin, ožimnice, kurjave, doplačila šole v naravi in zdravstvenih storitev ter plačila najemnine za stanovanje.

LITERARNI VEČER

RADOVICA - Ljudska knjižnica Metlika in Sklad ljubiteljskih kulturnih dejavnosti-območna izpostava Metlika vabita na literarni večer, ki bo v četrtek, 28. oktobra, ob 19. uri v knjižnici na Radovici. Predstavil se bo dr. Peter Kapš, avtor knjig Vino in zdravje, Med in zdravje ter Na zdravje, starost. Z avtorjem se bo pogovarjal Matjaž Rus, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci metliške podružnice Glasbene šole Črnomelj.

Semiška praznična inventura

Semiška občina ima danes svoj praznik - Veliko pridobitev v letošnjem letu, največja naložba gradnja infrastrukture v poslovno-servisni coni na Vrtači - Številne prireditve

SEMIČ - Semičani prav danes v spomin na ustanovitev prve belokranjske čete praznujejo svoj občinski praznik. Ob tej priložnosti so pripravili številne prireditve, ki so se pričele že pretekli petek, zaključile pa se bodo prihajajoči konec tedna. Osrednja prireditev bo slavnostna seja občinskega sveta danes ob 18. uri, na kateri bodo podelili tudi občinska priznanja za letošnje leto.

Občinski praznik je v semiški občini priložnost za inventuro o opravljenem delu v iztekajočem se letu, ki jo pripravi župan Janko Bukovec. Čeprav je v začetku leta kazalo, da bodo zaradi spremenjenega načina financiranja imele manjše občine, torej tudi semiška, velike težave in da ne bodo mogle uresničiti vsega načrtovanega, danes v semiški občinski upravi ugotavljajo, da so opravili kar veliko dela. Asfaltirali so nekaj cest, Cerovec, Hrib in Kravčji Vrh so dobili vodovod, sani-

rali so semiško čistilno napravo. Največja letošnja naložba v občini pa je gradnja infrastrukture v poslovno-servisni coni na Vrtači. V drugem delu, ki bo na vrsti prihodnje leto, pa bodo v coni asfaltirali cesto in zgradili pločnike ter javno razsvetljavo. Ob naložbah, za katere je bilo potrebno odšteti veliko denarja, pa so v občini potekale še manjše, ki pa so prav tako pomembne za življenje ljudi in razvoj občine.

Semiška občina je veliko investirala tudi v družbene dejavnosti.

Zavarovana narava tudi zaveznik

Na Šokčevem dvoru v Žuničih, kjer bo informacijski center za krajinski park Kolpa, so predstavili dosedanje delo v parku - Prihodnost v veliki meri odvisna od domačinov

ŽUNIČI - Od 28 slovenskih krajinskih parkov, ki so najmilejša oblika zavarovanih območij, sta dva v Beli krajini, v črnomaljski občini. Krajinski park Lahinja se je tako med domačini kot pri obiskovalcih že dobro prijel, konec lanskega leta pa so črnomaljski svetniki razglasili še krajinski park Kolpa, ki obsega dolino reke od Prelesja do Gričelja.

Priprave na razglasitev in vrsta spremljajočih nalog pa so potekale že več let. Pri tem je opravljen pomembno delo Zavod za varstvo naravnih in kulturne dediščine (ZVNKD) Novo mesto, kar so mu priznavali tudi vsi govorniki na predstavitvi dosedanjih del v krajinskem parku Kolpa, ki je bila v tork pretekli teden na Šokčevem dvoru v Žuničih. V njem bo namreč, potem ko so nekdanjo domačijo Ane Žunič, ki je bivala na njej do leta 1967, temeljito obnovili, informacijski center parka. Franček Vardjan z ministrstva za kulturo je dejal, da je prav obnova tega dvora primer odličnega sodelovanja med naravo in kulturo. V mislih je

imel Miro Ivanovič z ZVNKD Novo mesto, ki po njegovem živi z naravo in dela za kulturo.

Državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Mladen Berginc pa je poudaril, da se že v Šokčevem dvoru kaže dobro sodelovanje med državo, občino, domačini in ZVNKD, ki je pri obnovi odigral glavno vlogo. Poleg tega je država pred nekaj meseci KP Kolpa prevzela v svojo skrb. "V javnosti je slišati, da je koncept varstva narave v nasprotju z življenjem ljudi, vendar dokazujemo, da je zavarovana narava lahko zaveznik domačinov, od katerih pa je veliko odvisno. Država bo pomagala z denarnimi podporami v zavarovanem območju, odgovornost za prihodnost pa je na ramenih ljudi, ki v parkih živijo," je dejal Berginc ter pristavil, da je domačija v

Žuničih dokaz, da na državi mislijo resno.

Mira Ivanovič je številnim obiskovalcem predstavila KP Kolpa, ki obsega 6.500 hektarjev, ima 16 naravnih znamenitosti, 41 kulturnih spomenikov ter številne objekte s statusom dediščine. Dušan Strgar iz ZVNKD Novo mesto pa je govoril o domačiji Ane Žunič, kjer so se, potem ko so jo obnovili, pri opremljanju izkazale tudi domačinke iz Žuničev, Miličev in Paunovičev. Skupaj s članicami Društva kmečkih žena iz Adlešičev pa so ob predstavitvi parka in informacijskega centra pripravile še prijetno pogostitev. In če so govorniki neprestano ponavljali, da bo zavarovano območje zaživele, če bodo z njim živeli in videli v njem napredek domačini, potem je prav nedavna predstavitev pokazala, da mnogi v krajinskem parku že vidijo prihodnost in ne, kot je bilo slišati očitke v preteklih letih, rezervat za ljudi.

M. BEZEK-JAKŠE

NAZDRAVILNI PARKU - Predstavitve krajinskega parka Kolpa in bodočega informacijskega centra v Šokčevem dvoru v Žuničih so se udeležili tudi (od leve) državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Mladen Berginc, nekdanja lastnica dvora Ana Žunič, črnomaljski župan Andrej Fabjan, Mira Ivanovič iz Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine Novo mesto ter direktor omenjenega zavoda Danilo Breščak. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

KORUZA - Odkar je Slovenija samostojna država, je bilo že večkrat slišati namige, da bi glavno metliško ulico preimenovali. A morda bi to res že storili, če bi kdo našel primerno ime. Eden od predlogov je na primer, da bi se Cesta bratstva in enotnosti v prihodnje imenovala Koruzna cesta. Se obrazložitev? Ne, ne, takšno ime nikakor ni predlagano zato, ker bi morda ob njej živeli ljudje na koruzi, ampak zato, ker po ulici vozijo in hodijo po koruzi. Prav te dni, ko kmetje vozijo skozi Metliko koruzo v sušilnico v Mestni log, je namreč temeljito posuta z zrnjem.

AHIL - Nedavno si je Danilo Orlič, ki je znan tudi po tem, da po metliški občini snema za televizijo Vaš kanal, poškodoval Ahilovo kito. Ko je Matjaž Rus, ki k tistem, kar Danilo posname, napiše tekst, slišal, da se je njegov sodelavec poškodoval, je bil zelo zaskrbljen. A ko je zvedel, za kakšno poškodbo gre, si je oddahnil: "Se sreča, da si je poškodoval Ahilovo kito. Samo da je ostala Orličeva cela!"

BANKOMAT - Pravijo, da sta najbolj nepotrebni zadevi na svetu kidanje snega, ker ga pač pokbere sonce, in ograja okrog pokopališča. Ni namreč bojazni, da bi kdo ušel. Tretja najbolj nepotrebna stvar pa je očitno bankomat na novi Petrolovi bencinski črpalnici v Metliki. Nameščeni je že precej mesecev, a še vedno ne dela. Če bi bil potreben, bi najbrž obratovali ali pa bi ga kateri od jeznih varčevalcev vsaj razbil.

Črnomaljski drobir

ROKAVICE - Ob predstavitvi informacijskega centra v Žuničih pretekli teden je vsak udeleženec dobil tudi majico s kratkimi rokavi in z znakom krajinskega parka. Res ni vpludno, da človek ni hvalen za tisto, kar dobi zastonj, toda glede na to, da je bilo tisti dan slabo vreme in je že dišalo po snegu, bi bili gotovo vsi bolj veseli, da bi dobili volnene rokavice.

KINO - Zaposleni na Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik), v okviru katerega deluje črnomaljski kino, so v nekem zgodovinskem zapisu o kinu v Beli krajini prebrali, da so Belokranjci začeli vse bolj zanemarjati obisk kina, ko so začeli graditi zidnice. Očitno so na Žiku zaposleni neopopravljivi optimisti. Nove kinoaparature so namreč dali v uporabo prav zdaj, ko v zidnicah najbolj vre mošt...

SAMO ASFALT - Ob zadnjem obisku v Kotu, najjužnejši slovenski vasi, je črnomaljski župan Andrej Fabjan obljubil domačinom, da bo se v sedanjem mandatu županovanja v vas pripeljala tudi asfaltna cesta. Dekleta menda postavljajo pogoji, da se bodo poročila v Kot le, če bo asfalt. Vendar pa deklet župan iz previdnosti ni obljubil, da ga ne bi morda kdo držal za besedo. Pri puncah se bodo fantje iz Kota pač morali potruditi sami.

TELEVIZIJA - Župnik iz Starega trga Jože Pavlakovič se boji, kako bo, ko bodo začeli uresničevati nov zakon o plačevanju prispevka za program nacionalne televizije. V svoji fari ima namreč pet cerkev z elektriko in seveda tudi z električnimi števci. "Bom moral plačevati tudi pet televizijskih prispevkov?" se sprašuje. Najbolje bi bilo, da res kupi pet televizorjev in video rekorderjev, mašo posname na video trak in jo potem po televiziji predvaja vernikom, ki bodo prišli v cerkev. Seveda ne bo enako, kot če bi jo imel v živo, a bo vsaj vedel, zakaj plačuje pet televizijskih naročnin ali, po novem, prispevkov.

Semiške tropine

SPREJEM - Janko Bukovec, semiški župan v prejšnjem in sedanjem mandatu, je lani pred občinskim praznikom, ki ga Semičani praznujejo prav na današnji dan, pripravil tudi sprejem za novinarje. Letos takšnega sprejema ni bilo. Razumljivo, občinske volitve bodo šele čez tri leta!

ZAMUDA - Semičane, ki so se namenili zboleli v teh dneh obveščamo, da morajo z boleznijo še nekoliko počakati. Otvoritev lekarn v Semiču, ki je bila napovedana za danes, namreč odpade zaradi višje sile, če smemo reči tako zamudi pri dobavi lekarniške opreme.

ČRNINA - Bog ne daj, da bi si v teh dneh v semiškem penzionu Smuk gost naračil metliško črmino! Ne bi je dobil. In ker Semičani še niso odkrili semiške črmine, se kaj lahko zgodi, da pivce, ki preveč prisega na Metličane, ostane žejen.

Kočevje v samem vrhu po revščini

Po podatkih Centra za socialno delo se v Kočevju z denarnim dodatkom preživlja 1500 do 1600 ljudi - Lani na 12. mestu po številu najrevnejših v državi

KOČEVJE - V kočevski občini je v prvih devetih mesecih letošnjega leta prejelo denarni dodatek 518 upravičencev. Kot pravi vodja centra za socialno delo v Kočevju Danica Fegic, je denarni dodatek pokazatelj revščine in, po njem sodijo, je v kočevski občini 1500 do 1600 revežev.

Po podatkih iz lanskega leta se je kočevska občina uvrstila na 12. mesto po številu upravičencev do denarnega dodatka v državi. Letos so denarni dodatek na novo dodelili 426 družinam in posameznikom. Stalno ga prejema 6 invalidov I. kategorije oziroma starejših od 65 let, ki nimajo lastnih dohodkov, premoženja in nikogar, ki bi jih bil sposoben ali dolžan preživljati. "Gre za izrazito revne, ki jim je denarni dodatek edini vir preživljanja," pravi Fegičeva in dodaja, da pa se tej skupini pridružujejo tudi relativno revne družine. Te po prejemkih niso

upravičene do denarnega dodatka oziroma, kot pravi Fegičeva, zaradi izredno nizkih cenovov izpadejo pri vseh socialnih transferjih. V prvih 9-ih mesecih letošnjega leta so tako denarni dodatek podelili kar 157 družinam za premostitev trenutne materialne ogroženosti.

Te zelo visoke številke, ki kočevsko občino uvrščajo v sam vrh po številu revnih družin in posameznikov v državi, so posledica visoke brezposelnosti v občini, številnih družin in nizkih dohodkov, svoje pa k temu prispeva tudi dokaj številna romska populacija. "Največ upravičencev do denarnega dodatka, ki ga prejema tako posamezniki kot družine, je starih 18 do 45 let," pravi Fegičeva in dodaja, da je zelo slaba tudi njihova izobrazbena struktura. Največ po vseh podatkih upravičeno imenovanih "revežev", ki sodijo tudi v kategorijo težje za-

posljivih, ima le končano osnovno šolo, sledijo pa jim tisti s poklicno in srednjo izobrazbo.

M. L.-S.

Podelili občinska priznanja

Ob prazniku ribniške občine

RIBNICA - Na petkovi slavnostni akademiji v počastitev občinskega praznika, ki ga v Ribnici praznujejo od leta 1995 v spomin na 23. oktober 1492, ko je cesar Friderik III. podelil ribniško-kočevski patent, so svečano podelili tudi letošnja občinska priznanja. Najvišjega priznanja, naziva častni občan, niso podelili, je pa bilo letos prvič med dobitniki nagrad tudi podjetje.

Ker so občinski svetniki podprli predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je enega izmed obeh podanih predlogov za Urbanovo nagrado - letošnje dobitnike priznanj so predlagale SDS, SKD in Športna zveza - prekvalečevala v Gallusovo priznanje, so podelili le eno Urbanovo nagrado, dve Gallusovi priznanji ter dve priznanji občine Ribnica. Urbanovo nagrado so podelili podjetju Riko Ribnica, d.o.o., ki z nadaljevanjem proizvodnje cestne mehanizacije nekdanjega ribniškega giganta danes pokriva kar 80 odstotkov slovenskega trga in s svojim poslovanjem ustvarja dobiček, ki sodi med najvišje v ribniški občini. Gallusovi priznanji sta prejela ribniški župnik in dekan Maks Ipavec, ki se je po svojem publicističnem delu v zadnjih letih posvetil predvsem obnovi sakralnih objektov na Ribniškem, in zborovodja in organist Alojz Osvold, ki je gonilna sila pevskega amaterskega dogajanja v Ribnici že 30 let. Priznanji občine Ribnica sta za izkazane dosežke predvsem v preteklem in tudi letošnjem letu prejela Rokometni klub Ribnica in triatlonci Damijan Kromar.

M. L.-S.

PREDSTAVILI SOKOLSTVO - Malo manj o sokolstvu nekoč in več o delu Sokolske zveze Slovenije in njenih društev danes so v Kočevju spregovorili (od leve proti desni): Maja Pirc, starosta Sokolske zveze Slovenije Daniel Knaus, Samo Vojnovič in predsednik ŠD Sokol Kočevje Miloš Špoljar. (Foto: M. L.-S.)

S športom je življenje lepše

V ponudbi Sokolske zveze je tudi brezplačna rekreacija za socialno ogrožene - V Kočevju fitness

KOČEVJE - Minuli petek so v prostorih športnega društva Sokol Kočevje v Šalki vasi predstavili sokolstvo, ki je po ustanovitvi Sokolske zveze leta 1863 največji razcvet doživelo med obema vojnama. Zdajšnje Sokolsko zvezo so ustanovili leta 1995 in je v začetku združevala le 3, koncem lanskega leta pa že preko 30 društev s preko 30 tisoč člani.

"Raziskave so pokazale, da je 50 odst. ljudi neaktivnih in samo 30 odst. takšnih, ki se vsaj enkrat tedensko ukvarjajo s športom," je povedal vodja največjega projekta Sokolske zveze "S športom je življenje lepše" Samo Vojnovič. Da bi ljudi pripravili do športnega udejstvovanja, so v sodelovanju z ministrstvom za šolstvo in šport pripravili projekt in programe, med katerimi je poleg programov za nosečnice in matere z majhnimi otroki, tudi program Hrast, ki je posebej prilagojen za socialno ogrožene. "Namenjen je brezposelnim in ostalim, ki si plačane vadbe ne morejo privoščiti," je povedala vodja programa Maja Pirc. Med konkretno ponudbo brezplačne športne rekreacije za socialno ogrožene je omenila, da

jim bo v Kočevju na voljo fitness.

Poleg omenjenega vseslovenskega projekta sta pomembna projekta Sokolske zveze tudi športna kartica Sokolka, ki je, kot je povedal Vojnovič, po številu članov že na prvem mestu kartic v Sloveniji, in revija Sokol, ki je edini mesečnik v državi, ki pokriva področje športne rekreacije. Kot je povedal Vojnovič, zaradi vseh teh projektov pričakujejo, da se bo število članov še letos podvojilo.

M. L.-S.

ZDRAVSTVENA POSTAJA KONČNO PRODANA

DRAGA - Zdravstvena postaja v Dragi že kar nekaj let ne služi več svojemu namenu. Trenutno je v njej še župnišče, v kletnih prostorih pa manjši šivalni obrat. Lastnik posloplja je občina Loški Potok in je bilo v času obstoja že kar nekaj predlogov, za kaj naj bi razmeroma dobro ohranjeno stavbo sploh uporabili, med njimi najbolj pozitiven ta, da se v njej vpelje kako podjetje. Prva licitacija ni uspela zaradi previsoke cene, pa tudi dragarski župnik ni mogel kar na vrat na nos na ceno. Zdaj se zadeve nekako urejajo. Župnija obnavlja staro župnišče, sedanjim najemnici Mariji Vidovcovi pa je kupčija uspela in bo proizvodnja gotovo razširila, kar bo KS Draga oziroma brezposelnim veliko pomenilo. Stavba je bila prodana za 4,5 milijona tolarjev.

A. K.

Danica Fegic

RAZSTAVA STARIH SORT JABOLK

RIBNICA - Danes ob 19. uri bodo v nekdanjih prostorih Ljubljanske banke v Ribnici odprli razstavo starih sort jabolk. Razstavo organizira ribniška kmetijska svetovalna služba.

Nagrade za najlepše hiše

Dobile so jih Klobučarjeva (Vrh), Petričeva (Kuželj) in Kuklečeva (Podstene) - Nikolič častni srebrni znak TZS

KOSTEL - V Grajskem hramu pod gradom Kostel je turistično športno društvo Kostel podelilo letošnje nagrade najuspešnejšim tekmovalkam za najlepše urejeno okolico kostelske hiše, vikenda ali poslovnega prostora. Za tekmovalke, ki je bilo že peto po vrsti, se je letos prijavilo 37 tekmovalk iz območja vse občine, ocenjevalna komisija pa je med obiskom

naselij ugotovila, da se za tekmovalke niso prijavili mnogi, ki imajo tudi zelo lepo urejeno okolico hiš.

Vrstni red najlepših je bil tak: 1. mesto Maja Klobučar z Vrha 4, 2. mesto Ana Petrič iz Kuželja 26 in tretje mesto Ivanka Kukleč iz Podstene 6 itd. Prve tri tekmovalke so prejele za nagrado ure z make-to-gradu Kostel, izdelek umetnika Marjana Leša, in še darila pokroviteljev Cvetličarne Požar iz Kočevja, Arboretuma Volčji Potok in Drevesnice Pinus iz Kočevja. Vsi tekmovalci so prejeli še spominke, izdelek umetnika Marjana Leša, ter cvetje Cvetličarne Požar in Arboretuma Volčji Potok.

Svečane podelitve nagrad so se med drugim udeležili predsednica projekta "Moja dežela lepa, urejena in čista" pri Turistični zvezi Slovenije Majda Dekleva, predstavnik Arboretuma Volčji Potok inž. Marko Mikuletič, predstavniki občine in drugi gostje. Generalni sekretar Turistične zveze Slovenije Alojz Šoster pa je ob tej priložnosti podelil srebrni častni znak Turistične zveze Slovenije predsedniku turistično športnega društva Kostel dr. Stanku Nikoliču za njegovo uspešno delo pri razvoju turizma v Sloveniji.

Za to svečanost je TŠD pripravilo tudi razstavo fotografij in drugega gradiva o urejanju okolja v Kostelu, od koder so samo letos odpeljali kar 22 tovornjakov raznih kosovnih odpadkov.

J. P.

RAZSTAVA V RIBNICI

RIBNICA - Varovanci Centra Dolfke Boštjančič Draga-Ig, ki je enota doma Škofljica, so v galeriji Toni v Ribnici pripravili razstavo ustvarjalnih del. Čeprav gre za osebe s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju, pa imajo skoraj vsi izjemno razvito umetniško žilico. Posebni izdelki domače in umetne obrti so na ogled v zasebni galeriji v Foto Toni v Ribnici, kjer si lahko kupite posebno novoletna darila. Za ohranitev domačnosti tudi v prihodnjem letu so poskrbeli priznani izdelovalci iz lesa in gline, saj njihove stvaritve ponujajo več kot zgolj darilo.

J. P.

Računalniško opismenjevanje

Deset let računalništva v Velikih Laščah

VELIKE LAŠČE - Pred deseti leti so na osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah dobili prva dva računalnika, zdaj pa imajo 13 računalnikov v računalniški učilnici pa še CD rome oziroma zvočne kartice, tiskalnice, čitalnik, dva digitalna fotoaparata, povezavo z internetom. Računalniške inženirje in po podružničnih šolah itd. Mladi računalnikarji iz Velikih Lašč sodelujejo v okviru projekta "Medvedek bere" z drugimi slovenskimi šolami, vključeni pa so tudi v mednarodni projekt 3L Comenius I, ki je namenjen računalniškemu opismenjevanju mladih, saj je to opismenjevanje problem vse Evrope. V okviru tega projekta bodo prišli v kratkem na dvodnevni obisk k učencem šole v Velikih Laščah šolarji iz Švedske, sicer pa v okviru tega projekta sodelujejo šolarji v štirih državah.

Vodja projekta Metka Starič je na odprtem dnevu računalniške opismenjevanja 19. oktobra najprej predstavila dosežke šestletnega programa računalniškega opismenjevanja, nato pa so podrobneje predstavili opismenjevanje še drugi učitelji. Vse predstavitve so bile izredno lepe in nazorne, med njimi pa so izvedle plesne točke še mlade šolske plesalke, pravi računalniški skrati. Odprti dan računalniškega opismenjevanja je sodel v okvir Kongresa računalniškega opismenjevanja.

J. P.

Laški sel

DVA REGIJSKA PRVAKA - Na regijskem tekmovanju iz logike za območje zahodne Dolenjske, se pravi od Lašče preko Sodražice do Loškega Potoka, Kočevja in Ribnice, sta kar dva zmagovalca iz osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah: Tanja Papež je zmagala v skupini sedmih razredov, Tjaša Dejak pa v skupini osmih razredov. Njuna mentorica je učiteljica Polona Klun.

SPOŠNO ZADOVOLJSTVO - Poteka drugi mesec devetletne šole in z njo so v Laščah vsi zadovoljni: učitelji, starši in otroci. Splošno zadovoljstvo je rezultat temeljitih priprav na devetletko.

KMALU OTVORITEV IN OBLETNICA - Na Robu bodo sredi novembra odprli nove prostore osnovne šole, ki so potrebni za prehod na devetletno osnovno šolo. Ob tej priložnosti bodo praznovali tudi 130-letnico šolstva na Robu.

VELIKO ROKOBORCEV - Z rokoborbo toek vando bodo v kratkem pričeli v Laščah. Za to vadbijo je že okoli 60 prijaviteljev. Vaditelj bo bivši svetovni prvak v tej disciplini.

NA PLEZANJE NAJPREJ UČITELJI - Te dni se je v Laščah začel plezalni tečaj za učitelje. Udeležuje se ga 15 učiteljev in učiteljic, ki bodo nato učili plezanje otroke. V šoli so namreč pred kratkim uredili plezalno steno.

Iz kraja v kraj in končno do Sodražice

V Sodražici so počastili jubilej najstarejših orgel z nožnim registrom na Slovenskem - Po stoletjih romanja so orgle končno našle svoje mesto

SODRAŽICA - Ob praznovanju 300-letnice Fallerjevih orgel so društvo prijateljev glasbe, sodraška župnija in občina pripravili v nedeljo v župnijskem domu v Sodražici predstavitev zgodovinskih orgel ribniške pokrajine. Sledil je koncert v župnijski cerkvi, na katerem je zbor študentov akademije za glasbo pod vodstvom Toneta Potočnika izvedel gregorijanski koral, organist Dalibor Miklavčič pa je obujal baročne orgelske zvoke na znamenitih Fallerjevih orglah.

Ob predstavitvi z diapozitivi vseh najmanj 100 let starih mehanskih orgel na širšem ribniškem območju je organist inž. Brane Košir iz Sodražice povedal, da imajo po cerkvah na Ribniškem orgle kar dveh tretjin vseh orglarjev, ki so delovali na Slovenskem. Največje med njimi imajo 26 registrov in stojijo v ribniški župnijski cerkvi, 300 let stare Fallerjeve orgle, ki stojijo od leta 1987 na koru župnijske cerkve sv. Magdalene v Sodražici, pa imajo 8 registrov in so najstarejše orgle z nožnim registrom na Slovenskem.

Kot je povedal inž. Košir, ki je Fallerjeve orgle obnovil, imajo orgle, ki so bile v sodraško cerkev prenesene iz muzeja, kjer so bile več kot pol stoletja eksponat brez natančnejših podatkov, za seboj dolgo in zanimivo zgodovino. Izdelal jih je orglarski mojster Janez Faller iz Ljubljane leta 1699. Prvotno so bile v kapucinskem sa-

mostanu, in ker ni podatkov, v katerem, se predvideva, da v enem tistih, ki jih je cesar Jožef II. v letih od 1784 - 1785 ukinil. Takrat naj bi šle orgle v Mengeš in od tam, ko so dobili nove, kmalu na Homec, kjer pa tudi niso ostale dolgo. Tudi tu so jih zamenjali z novimi in Fallerjeve orgle so romale na Radomlje in od tam že leta 1887 v Kresniške Poljane. Leta 1934 je močno poškodovane orgle prevzel takratni Deželni muzej, kjer pa so tudi potovale po skladiščih, dokler jih ni Narodni muzej leta 1986 predal sodraški župnijski cerkvi pod pogojem, da jih bodo obnovili in da bodo Fallerjeve orgle kot kulturnozgodovinski predmet izjemno velike vrednosti vedno na ogled slovenski javnosti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PREDSTAVILI ZGODOVINSKE ORGLE - Z zgodovinskega in kulturnega vidika pomembne orgle na Ribniškem in med njimi podrobneje Fallerjeve orgle iz leta 1699 je s pomočjo diapozitivov predstavil sodraški organist Brane Košir. (Foto: M. L.-S.)

Nov vir pitne vode na Trebelnem

Vrtina jugozahodno od cerkvice Sv. Petra v globini 210 m daje 3 do 4 litre vode v sekundi - Komunalna računa na prispevek občine 25 milijonov tolarjev za nov vodovod

TREBELNO - Kdo se ne bi spomnil razburjenja krajanov Trebelne in okolice v letošnjih zimskih mesecih, ko je iz vodovodnih pip names-to pitne vode pritekla po gnojnici smrdeča tekočina. Strokovnjaki so takrat ugotovili, da je prišlo do onesnaženja starega vodnega vira s fekalijami. Ker so morali zaradi gnojnice v tem viru nanj pozabiti za lep čas, drugi vodni viri pa niso bili dovolj izdatni, so se na trebeljski občini odločili, da je potrebno v najkrajšem času poiskati nov vir z zdravo pitno vodo.

To nalogo so zaupali izkušene-mu "mačku" za tovrstne zadeve, inž. Zvonetu Menceju, ki se je s svojim podjetjem Hidroconsulting iz Ljubljane izkazal že marsikje po Sloveniji. Mencej je izvr-tal na nadmorski višini 510 m jugozahodno od cerkvice Sv. Petra 210 m globoko vrtino. Črpanje je dalo pozitiven rezultat za vodo-vodni sistem Trebelno, saj znaša izdatnost vrtnice 3 do 4 litre pitne vode na sekundo. Prve analize kažejo kemijsko neoporečno pit-

no vodo. Mikrobiološko pa je v vodi trenutno še preveč aerobnih bakterij, saj vrtina še ni očiščena. Plasti pri vrtanju so do globine 30 metrov triadne (lapor), od te glo-bine naprej pa gre za dolomitske sloje.

Komunalna Trebnje je kot uprav-ljavka vodovodnega sistema na Trebelnem imela precej težav pri zagotavljanju zadostnih količin pitne vode. "Voda je sicer pogoj-no užitna, pričakujemo pa dokonč-no razrešitev problematike vodo-skrbe v naslednjem letu, saj smo v letnem planu našega javne-

ga podjetja zagotovili za ureditev vodopreskrbe 5 milijonov tolar-jev. Upamo, da bo manjkajoča sredstva v višini približno 25 mili-jonov tolarjev za izgradnjo črpal-šča in povezovalnega cevovoda zagotovila trebeljska občina v proračunu za leto 2000," je pove-dal direktor Komunalne Trebnje inž. Pavel Jarc.

P. P.

MRLIŠKA VEŽICA NA TREBELNEM - Mrliška vežica za okrog 120 m² površin ima odprt nadstrešek za poslovilni prostor, avlo, po dva prostora za pokojnike in svoje, sobo z manjšo kuhinjo, sanitarije in shrambo za pogrebno opremo. (Foto: P. P.)

Do vežice v pičlih dveh mesecih

Mrliška vežica na Trebelnem - Recept, kako v dveh mesecih zgraditi objekt, kakršnega "pacajo" drugje več let - Pravi ljudje na pravem mestu - Še razširitev pokopališča za 60 grobov

TREBELNO - Na trebeljskih občinskih svetih bi izgubljali manj časa in se prerekali, koliko denarja naj bi se dobil kdo iz proračunske mal-he za izgradnjo mrliške vežice, če bi se tako organizirali in podvžali, kot so se Mirčani ali v krajevni skupnosti Trebelno. In ker gre za manjšo, gospodarsko šibko krajevno skupnost, nas je zanimalo, kako so se izgradnjo mrliške vežice lotili na Trebelnem. Se zlasti zato, ker smo se pretekli petek lahko prepričali, da ni prav nič iz trte izvita napoved, da bodo zgradili objekt v rekordnih dveh mesecih!

V krajevni skupnosti Trebelno so se, podobno kot še marsikje, odločili, da gradnjo mrliške vežice podprejo tudi s krajevnim samo-prispevkom. Od trebeljske obče-ne so zaenkrat dobili le milijon tolarjev pomoči. Zaposlili so ob-čino še za dodatnih 9 milijonov tolarjev. Ker pa je bilo denarja komaj zadosti, da bi okrog 27 mili-jonov tolarjev vredno naložbo v izgradnjo vežice in razširitev po-kopališča za 60 grobov končali v najboljšem primeru v 5 letih, so se odločili, da pospešijo gradnjo z najemom posojila. Na javnem raz-pisu so izbrali za izvajalca trebelj-sko Komunalno, ki je ponudila os-novno ceno 22,2 milijona tolarjev. Svet KS Trebelno je sklenil s Ko-munalno gradbeno pogodbo le za 17,7 milijona tolarjev, kajti in-vestitor (KS) se je odločil, da bo sam poskrbel za izdelavo lesene streš-ne konstrukcije, krovška, klepar-ska, ključavničarska, keramičar-

ska dela in za razširitev pokopa-lišča. Podjetniški duh in dobre zveze predsednika KS Trebelno Antona Cvetana, mesarja v Mokronogu, pa so pocenile naložbo s protiuslugami. Podrobnosti, ali gre za mesarske posle ali storitve z gradbeno mehanizacijo, ki je Cvetan tudi premore kar nekaj, nismo uspeli zvrtati. S Komunalno so se dogovorili še za dodatna dela v vrednosti 2,4 milijona tolar-jev, za izdelavo armiranobetonskega opornega zidu ob glavni

cesti, za popravilo škarpe starega pokopališča, za ureditev dodatne-ga parkirišča in dostopne ceste.

Komunalci so z deli pričeli 1. septembra, po razpisu je bil rok za končanje del junij 2000, investitorju pa so obljubili, da bodo gradbišče zaključili v drugi polovi-ci novembra, če le vreme ne bo preveč ponagajalo. Ko so v vodstvu KS Trebelno ugotovili, da bi lahko zaključili naložbo celo do letošnjega dneva mrtvih, 1. no-vembra, so s še večjim zanosom nadaljevali z deli in prosili tudi ko-munalce, naj karseda pohite. (Ne)uradni datum otvoritve mrliš-ke vežice je 30. oktobra ob 14. uri. Za pogrebne storitve so že izbrali Petra Blatnika iz Škocjana.

P. P.

PRI SEVNIŠKIH GASILCIH - Pri PGD Sevnica posvečajo veliko skrb vzgoji mladih gasilcev. Tako so se tudi v letošnjem mesecu požarne varnosti zvrstili še številnejši obiski vedoželjnih otrok kot med letom. Otroci so naredili veliko tematskih likovnih izdelkov in napisali dosti spisov, ki so na ogled tudi na panojih po trgovinah. Danes, 28. oktobra, ob 17. uri pa se bodo v jedilnici OŠ Sava Kladnika učenci osnovnih šol pomerili na že tradicionalnem kvizu. (Foto: P. Perc)

RAČUNALNIŠKO OPISMEJENJE

TREBNJE - Na trebeljski os-novni šoli bodo v četrtek, 28. ok-tobra, ob 16. uri tudi širši javnosti predstavili računalniško opisme-njevanje na šoli in dejavnosti po predmetih. Na ogled bo tudi raz-stava izdelkov, narejenih s pomoč-jo računalniške tehnologije.

Ko računalnik postaja prijatelj

Bojazen, da ne bi po koncu programa Ro (Računalniško opismenjevanje) usahnila pomoč države - OŠ Sava Kladnika Sevnica osrednja šola za učenje angleščine na daljavo

SEVNICA - "Čeprav je za šolo računalniško opismenjevanje kar precejšnje finančno breme, smo v teh šestih letih programa Ro zelo napredovali pri uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije. V glavnem so učitelji usposobljeni za delo na računalniku. Tudi po zaslugi tega, da smo osrednja šola za pouk angleškega jezika, smo šli hitreje v korak s časom, saj je bila pomoč ministrstva za šolstvo izdatnejša. Bojimo pa se, da bodo po izteku programa Ro, šole spet prepuščene bolj ali manj same sebi," je povedala ravnateljica sevniske osnovne šole Sava Kladnika Anica Pipan ob predstavitvi dosežkov šest-letnega programa Ro.

"Na šoli imamo zdaj 45 raču-nalnikov. Vsak dan naš računalni-čar Drago (Slukan) nese nekaj pod pazduho. Staro se umika no-vemu," šaljivo pove Pipanova in doda, da sta njihovi računalniški učilnici zelo zasedeni; za računal-niško opismenjevanje oz. izobra-ževanje ju uporabljajo tudi največ-ja sevniska podjetja Lisca, Jutranj-ka, Kopitarna, Kmečka zadruga itd. Ravno na predvečer Dneva RO so na sevniski osnovni šoli s pomočjo zunanjih strokovnjakov celovito uredili informatizacijo šole. Povezali so ne le vse računal-nike, ampak tudi vse učilnice in kabinete, kjer še ni računalnikov. Zdaj predavatelj lahko prinese v tak prostor računalnik, ga priklju-či v vtičnico in že je povezan z vsemi drugimi in ima dostop do interneta.

Sevniska osnovna šola že od leta 1992 sodeluje s Pedagoško akademijo v Gradcu oz. z Ueber-hauptshule pri tej akademiji. Dan pred Dnevom RO so bili na obisku avstrijski študenti in hos-

pitirali pri angleščini, glasbeni, likovni in športni vzgoji, pri čemer so posebno pozornost posvetili računalniku pri pouku, izmenjavi

ANGLEŠČINA NA DALJAVO - Prof. Romana Ivačič, vodja razvojne skupine za učenje angleščine na daljavo, v kateri so še predstavniki šol iz Celja, Izole, Solkana, Vojnika, Kranja, Ljubljane, Radovljice ter s Senovega in z Bleda, je bila ob Dnevu Ro zadolžna za udeležbo 18 učiteljev, ki so si ogledali, kako poteka učenje na daljavo in bližino s pomočjo računalnika, in zatem tudi sami sodelovali pri interaktivnih nalogah. (Foto: P. Perc)

mnenj z učitelji, in bili prijetno presenečeni, ker se je kar 80 (tudi začetniki) od 100 učencev, ki se dopolnilno učijo nemščine, spre-govorilo z njimi vsaj kakšno bese-do po nemško. Profesorica angle-ščine in nemščine Romana Ivačič pravi, da so osvestili že precej ko-legov (beli lisi sta le še Novo me-sto in Maribor!), z novim načinom učenja angleščine pa so "zastru-pili" že ogromno učencev, ki jo tu-di po internetu sprašujejo: "Zakaj pa mi tega ne delamo?"

P. P.

Trebanjske iveri

BLATNE POTI DO SLAVE - Prokurist podjetja Tom, Oblazi-njeno pohištvo Mokronog, Bru-no Gričar, uspešen poslovnež, čigar "lovke" segajo še v firmo Pressek in še kam, je skozi umaza-ni in nori svet pribeljal do četrte-ga križa. Za 40. rojstni dan je Bruno povabil kar okrog 50 svo-jih prijateljev, ki so mu pomagali vleči voz na njegovih marsikdaj težko prehodnih in blatnih poteh, v gostilno Javornik na Rakovni-ku, ki jo domačini bolj poznajo po imenu Pri Ivki ali Pri Goranu, po svojem šefu, ki slovi po kulina-ričnih umetnostih. Projekcija: ko se bo Bruno Gričar srečal z Abrahamom, bo že (so)lastnik in župan Mirne doline in bo pova-bil 500 gostov in prijateljev kar na pečenega vola, podobno kot kamniški župan, bivši novinar Tone Smolnikar...

DOKTORJEVA ZALA - Mag. Marko Koščak se je ne le v trebeljski občini in na Dolenj-skem uveljavil kot strokovnjak za odkrivanje in predstavitev lepot našega podeželja, z željo, da bi se ohranila zanamcem, hkrati pa dobro vnovčilo kot turistični pro-izvod. O preobrazbi slovenskega podeželja ob slovensko-hrvaški

meji bo imel Marko gotovo veli-ko povedati ta petek na ljubljans-ki filozofski fakulteti, kjer bo zagovarjal doktorsko disertacijo s tem naslovom. Ne dvomimo, da bo uspel, niti o tem, da bo Mar-kova 8-mesečna hči Zala (v nar-očju mame Branke med poho-dom Po Steklasovi poti) vsaj tako pridna, kot je bila ves čas poho-da, ko jo je očka nosil v "kenguri-ju" in nabiral moči za petkov pomembni dan. (Foto: P. P.)

Sevniški paberki

BREZ ZAVISTJO... Medtem ko nekateri ljudje, ki imajo opravi-ti z računalniki in internetom, naravnost ljubosumno skrivajo določene naslove in povezave, kako do več informacij in znanja, je profesorica angleščine na sev-niški osnovni šoli Romana Ivačič vedno na voljo potrpežljivo po-jasniti kaj bodisi kolegom ali učencem. To se je pokazalo tudi konec preteklega tedna, ko je Romana kolegom pomagala pri interaktivnih nalogah z orodjem Hot Potatoes (Vročji krompir!) in pozneje v sproščenem klepetu. Tudi tako hitreje postajajo celo računalniki - prijatelji, ne pa nad-loga!

...IN Z ZAVISTJO - Slovenci brez te pač ne bi shajali. Nekoli-ko presenetljivo pa vendarle zve-ni, da je bilo v sevniških logih slišati komentarje, zakaj je na Je-senskem srečanju 3 x 3 mali mer-cedes A 140 našel pot do srečnega v bližnje Trebnje, ne pa tudi v Sevnico.

SEVNIŠKI B. B. - Da ne bi bili tisti, ki si "prisvajajo" razne Brižitke, Brigitte, in Britte B. preveč domišljavi, pozor! Tudi Sevnica premore osebo z začet-nica B. B., ki pa, kljub temu da ni nežnejšega spola, zna z občutkom vihteti čopič, kar dokazuje pri barvanju mreže pri TVD Partiza-nu. Seveda gre za Boruta Bizjaka, sekretarja Športne zveze Sevnica.

ki si tudi ob nedeljah vzame čas za to malce umazano in nevarno opravilo. Višinskemu dodatku se je Borut odpovedal, morda po-jasnjuje, zakaj je to storil, napis na reklamni tabli v njegovi bližini: "Dovolite, da vas opazijo!" (Fo-to: P. P.)

Že četrta generacija računalnikov

Nenehna posodobitev je nujna

SEVNICA - Podobno kot na večini slovenskih osnovnih šol se-gajo začetki računalništva na sev-niški OŠ v čas, ko so opremili prvo računalniško učilnico z računalni-ki Commodore 64. Uvod v novo ero računalništva na šoli je po besedah koordinatorske infor-macijske dejavnosti in vodje projek-ta Ro Draga Slukana pomenil nakup treh ROBI-jev 110, nakar so opremili knjižnice in kabinete s PC-ji 386.

Med prelomnice uvršča Slukan nakup novih računalnikov v raču-nalniški učilnici in leto 1993, ko so šolo imenovali kot osrednjo šolo za uporabo računalnika pri pouku angleškega jezika ter ko so ob iz-datni podpori države nabavili opremo še za eno računalniško učilnico. Z računalniki so opre-mili pisarne in "osrednjo učitelj-

Drago Slukan

co", profesorico angleščine Ro-mano Ivačič. Z novo programsko in strojno opremo so posodobili tudi poslovanje finančno-računo-vodske enote, nato so z računal-niki opremili podružnični šoli oz. enoti na Studencu in v Loki pa glasbeno šolo. Znano je, da je računalniška tehnologija med naj-bolj "pokvarljivimi", se pravi, da naglo zastara, zato na sevniški šoli med prelomnice računalništva omenjajo tudi dopolnitev računal-niške učilnice s štirimi pentiumi, zakup podatkovnega voda za delo na internetu in ponovno dopolni-tev računalniške učilnice s še štiri-mi računalniki. Slukan ima na šoli na skrbi programsko opremo, učitelje pa seznanja z novostmi.

P. P.

KONCERT SEVNIŠKE GLASBENE ŠOLE - Potem ko je septembra letos sevniška glasbena šola postala samostojna, je v.d. ravnateljica Betka Cimperšek pretekli petek povabila starše in goste na otvoritveni koncert. Zahvalila se je za dosedanje pomoč ravnateljici OŠ Sava Kladnika Anici Pipan. Sevniški župan Kristijan Janc pa je obljubil pomoč šoli, ki ima že 180 učencev. Uspešni koncert v dvorani šole v zgornji bivši šoli pod gra-dom je lepo zaključil ansambel violon (na posnetku) ob klavirski spremljavi Urške Zelenovič. (Foto: P. Perc)

Brebus ostaja med prvimi stotimi

Potem ko je Integral Brebus Brežice leta 1990 začel poslovati samostojno, se je obdržal in razvil - Direktor Baškovič: vodilni v občini ter delu Posavja in Dolenjske - Nova poslovna stavba

BREŽICE - Potem ko je današnji Integral Brebus Brežice leta 1990 začel poslovati kot samostojno podjetje, se je do danes obdržal in razvil, čeprav so tedaj nekateri pričakovali zlom. "Takrat je bila osamosvojitve našega podjetja pogumno dejanje," danes komentira tedanjo poslovno odločitev Jože Baškovič, direktor firme, ki so jo vpisali v sodni register med prvimi 100 podjetji v Sloveniji.

Po direktorjevih navedbah je v avtobusnem prometu podjetje obdržalo vodilno vlogo v brežiški

občini ter delu Posavja in Dolenjske. Trenutno avtobusi Integrala Brebusa prepeljejo na 78 primest-

nih linijah dnevno 2.500 šolarjev in delavcev. V medkrajevnem prometu so avtobusi omenjenega podjetja na cestah med Brežicami, Novim mestom in Ljubljano. Vse do danes je obravnavana brežiška gospodarska družba ostala tudi v mednarodnem avtobusnem prometu. Pred tremi leti je namreč pridobila koncesijo za prevoze med Slovenijo in Nemčijo skozi Ljubljano, za zdaj edina v državi.

Poleg avtobusnih prevozov ima Integral Brebus turistični agenciji

• **Za opravljanje tehničnih pregledov je podjetje zgradilo v Obrtni ulici v Brežicah novo poslovno stavbo. Slovesno jo bodo odprli 3. novembra ob 12. uri. Otvoritev stavbe bodo združili s proslavo ob 50-letnici družbe Integral Brebus Brežice.**

in menjalnico ter opravlja od sredine lanskega leta tehnične preglede vozil.

L. M.

OTVORITEV CESTE

GLOBOKO - Pri sv. Jakobu na Malem Vrhu v krajevnih skupnosti Globoko pri Brežicah bodo v soboto ob 14. uri slovesno odprli posodobljeno cesto Mali Vrh-Jakob-Rudjek. Otvoritev so uvrstili v sklop prireditev ob praznovanju brežiškega občinskega praznika. Posodabljanje ceste je vodil gradbeni odbor za modernizacijo ceste Strgar-Sv. Jakob-Rudjek.

DOLENJSKI LIST

Turizem kot krška rešitev

Po kateri poti občina, ki je doživela gospodarski zlom? - Strategija razvoja turizma - Javna dela za turizem

KRŠKO - Medtem ko so bili do 90 let paradni konji krške občine energetika ter celulozna papirna, kovinsko predelovalna, lesna in tekstilna industrija, so se razmere pozneje temeljito spremenile. Mnoga od nekdanjih podjetij so končala v stečaju in razpadla in domala čez noč so mnogi ostali brez dotedanje redne zaposlitve. Krško se je znašlo pred vprašanjem, kako naprej. S temi dejstvi so operirali tisti v krški občini, ki so kot eno najboljših rešitev za občino ponudili turizem in ki so zasnovali Strategijo razvoja turizma na območju občine Krško.

Kot ugotavljajo snovalci Strategije, je krška občina nedvomno turistično območje, vendar si mora tovrstno dobro ime šele ustvariti. Naravnih in drugih danosti za turistični razcvet je obilo, vendar je dejavnost nerazvita, tudi zaradi prej omenjene nekdanje močne industrije.

Tisti, ki krško območje vidijo v bodoče kot turistično zanimiv del države, menijo, da domačini lahko store največ za svoj turizem, če se drugim pokažejo, ne zastoj, z vsem tistim, česar drugi nimajo. Tako mnenja so blizu tudi priporočilo, ki jih je v krški okolici že

dal dr. Janez Bogataj, in sicer, da se naj zgledujejo tudi v Posavju po toliko opevani Evropi, ki skrbno neguje in ljubosumno varuje ter dobro prodaja svoje pokrajinske posebnosti.

Snovalci omenjene strategije razvoja turizma so prepričani, da se morajo domačini v glavnem šele naučiti živeti za turizem in od turizma, čeravno, kot rečeno, imajo marsikaj, od česar se da živeti v turizmu. Tudi za tako učenje je v okviru zavoda za zaposlovanje pred leti občina Krško skupaj z brežiško in sevniško občino organizirala javna dela za usposabljanje za trženje in poslo-

• **Omenjeno Strategijo razvoja turizma na območju občine Krško, ki jo je ob podpori krške občine in sodelovanju mnogih ustanov in posameznikov zasnoval Podjetniški center Krško, je nedavno obravnaval in sprejel krški občinski svet.**

vanje v turizmu. Udeleženci teh javnih del so s proučevanjem razmer na terenu pokazali na številne vogalne kamne, na katere lahko krška občina opre svoj bodoči turizem.

L. M.

Učili so se pred radovednimi očmi

Dan odprtih vrat v srednji ekonomski in trgovski šoli Brežice - Cilj je prijazna šola - Želijo telovadnico in odprta vrata na atletski stadion - Izjemen mednarodni uspeh

BREŽICE - "Prizadevamo si, tudi z dnevom odprtih vrat, biti v vseh ozirih prijazna šola. Želimo biti prijazna šola pri pouku, kolikor se da, in tudi v vzgojnem vplivu na mlado generacijo. Prizadevamo si biti odprti do staršev in vseh možnih partnerjev. Hkrati pa ne želimo biti prijazna šola v tem smislu, da se v njej dela, kar se hoče." Tako je rekel ob petkovem dnevu odprtih vrat srednje ekonomske in trgovske šole Brežice njen ravnatelj Martin Šoško.

Po ravnateljevih besedah želijo biti prijazna, a urejena ustanova,

Martin Šoško

Občinske informacije s Posavskim obzornikom

Krška občina prebivalstvu

KRŠKO - Potem ko je krška občina nekaj časa iskala način, kako bi javnosti kar najbolje predstavila in približala svoje delo, je pred kratkim začela izdajati Informacije občine Krško. Prva številka je izšla kot priloga časopisa Posavski obzornik in tako bo tudi z naslednjimi številkami. Posavski obzornik, ki bo prinašal omenjene informacije, bo odšel dobivalo vsak mesec brezplačno vsako gospodinjstvo v občini Krško. Informacije občine krško pripravljala uprava občine Krško in ureja Matej Drobnič.

Prva številka občinskih informacij bo dobrodošel kazipot po glavnih križiščih občinskega odločanja, saj so na njihovih straneh avtorji predstavili med drugim občinske organe na čelu z županom, odbore in komisije ter člane občinskega sveta.

da v njej dosegajo rezultate. Na poti do take šole je po njegevu zelo pomembno, kakšna šolska kultura se oblikuje, kakšne so vrednote, "kako diha učiteljski zbor in vsi zaposleni na šoli in kako se s tem dihanjem ujame dihanje dijakov."

S petkovim dnevom odprtih vrat, doslej prvim te vrste, je šola pokazala obiskovalcem ne samo svojo novo zgradbo, ampak tudi delo v njej, saj so redni pouk izvajali 5 ur pred očmi obiskovalcev. Zadnji dve uri so izjemoma prilagodili odprtemu dnevu in takrat predstavili interesne dejavnosti in dosednje šole.

Na petkovem druženju v šoli so vsaj bežno omenjali tudi "hišne" želje. Med temi je na prvem mestu telovadnica, ki jo pričakujejo v letu 2002. Zunanje telovadne površine bodo, tako vsaj upa ravnatelj, dijakom na voljo na prav-

• **Med dosežki šole, predstavljene tudi na petkovem dnevu odprtih vrat, izstopa izjemen uspeh v mednarodnem sodelovanju v okviru mednarodne mreže šol I*EARN. V tej mreži, v kateri šole z vsega sveta izmenjujejo izobraževalne projekte, ime Srednja ekonomska in trgovska šola Brežice pohvalijo dijaki in učitelji iz preko 40 držav. Brežiška šola se je s projektom Planet prijateljstva namreč uvrstila na 2. mesto v mednarodnem tekmovanju izobraževalnih projektov preko Interneta. Letošnje konference mednarodne mreže šol v Puerto Ricu sta se kot predstavnika šole udeležila Branko Marčetič in dijak Aljaž Gmajnar.**

kar nastajajočem brežiškem atletskem stadionu prav blizu šole. Vroča želja šole je tudi, da bi v naslednjih letih za zdaj neizkoriščene podstrešne prostore preuredili za potrebe izobraževalnega programa ekonomskega tehnik. Tako bi na podstrešju zaživel t.i. učna firma, ki je za zdaj še neobvezna sestavina pouka in ki bo v prihodnje obvezen del predmetnika v šolah, kot je omenjena brežiška.

Srednja ekonomska in trgovska šola Brežice izobražuje za ekonomsko komercialnega tehnik, trgovca in v poklicno tehniškem programu ekonomskega komercialnega tehnik. Ekonomsko gimnazijo obiskujejo dijaki v okviru gimnazije v Brežicah. Šola si prizadeva pridobiti višješolski izobraževalni program za potrebe trgovine. Pri tem se dogovarja z ustreznimi šolami v Novem mestu, s katero si bosta nekako razdelili delo. Brežice naj bi izobraževale za komercialista trgovskega poslovanja, medtem ko bi Novo mesto skladno z že podpisano partnersko izjavo izobraževalo za poslovnega sekretarja.

L. M.

NABOR V POSAVJU

KRŠKO - Uprava za obrambo v Krškem bo v izpostavi v Brežicah in Sevnici novembra opravila nabor. Nabor bo v Krškem 3., 4., 5., 8. in 9. novembra, vsakokrat ob 8. uri v občinski stavbi v sejni sobi A. Sevniški naborniki se bodo oglasili 10. 11. in 12. novembra, vsakič ob 8. uri v sevniskem gradu v poročni dvorani. V Brežicah bo nabor 24. in 25. novembra, tudi ob 8. uri, v izpostavi za obrambo Brežice na Cesti svobode 15 v sejni sobi.

"NAJ" KOPALIŠČE - Terme Čatež so osvojile med 17. termalnimi kopališči 1. mesto v letošnji akciji "Naj" slovensko kopališče. Na 2. mestu so Atomske toplice, na 3. Terme Zreče, na 5. Šmarješke Toplice, na 10. Dolenjske Toplice, na 12. Zdravilišče Strunjan itd. Terme Banovci na 8. mestu in Terme Rogaška na 9. so prejele posebno priznanje Gorenjskega glasa in Dolenjskega lista. Med 11 sodelujočimi naravnimi kopališči je 1. mesto osvojil Bled, 2. Bohinj, 3. Simonov zaliv, 7. kopališče Podzemelj na Kolpi, ki je prejelo posebno posebno priznanje prej omenjenih časopisov, 9. avtokamp Vinica itd. V skupini 11 bazenskih kopališč je 1. mesto pripadlo letnemu kopališču Radovljica; 2. letnemu kopališču Tržič, 3. mestnemu kopališču Slovenske Konjice itd. Letno kopališče Vransko na 10. mestu je prejelo posebno priznanje Gorenjskega glasa, Dolenjskega lista in Radia Zeleni val. Na sliki: v ospredju: Dalibor Fackovič (desno), direktor termalne riviere in kampa Term Čatež, prejema na petkovi sklepni prireditvi priznanje iz rok sekretarja brežiške turistične zveze Viljema Pavliča. (Foto: L. M.)

ZAPLESALI - Nedavno se je v krškem gasilskem domu pred žal maloštevilnim občinstvom predstavila romska otroška plesna skupina, ki vadi pod mentorstvom Tatjane Avsec. Mladi plesalci, ki obiskujejo osnovno šolo v Leskovcu pri Krškem, so zaplesali pred predavanjem o Romih. (Foto: L. M.)

Še dva izredna prevoza v Posavje

Na poti plinski turbini za TE Brestanica - Dolenjka pretesna

BRESTANICA - Te dni bodo iz koprške luke odpeljali še en velik tovor, in sicer 184 t težko plinsko parno turbino za Termoelektrarno Brestanica; pozneje bodo še eno. Tudi ta prevoz dokazuje, da nedavni prevoz parogeneratorjev za NE Krško ni bil prevoz stoletja. Prevozna kompozicija za TE Brestanica je dolga skupno 64 m, po višini pa presega krški tovor za 40 cm. Širina tokratnega tovora je 5,5 in višina 5,10 m. Dodatno vlečno vozilo za večje vzpone bo kompozicijo podaljšalo še za 11,54 m. Zato tudi niso mogli izbrati prevoza po Dolenjki. Tamkajšnji podvozi ne dopuščajo prevoza nad 5 m, poglobitve pa bi bile predrage. Od Ljubljane dalje so določili traso skozi Trojane, Celje in Rogaško. Potovanje bo dosti hitreje kot pri uparjalnikih, in sicer do 30 km/h. V ponedeljek za prevoz še niso imeli dovoljenja ministrstva za promet in zveze, tako da "stonoga" iz Kopa ni krenila v torek, kot so mislili.

Po prenovi, za katero je potreben tudi omenjeni prevoz, naj bi TE Brestanica z geslom "Ščisto in

konkurenčno energijo v novo tisoletje" pokrivala potrebe v slovenskem elektroenergetskem sistemu po iskani vršnji energiji ter rezervni moči. Brestaniška elektrarna bo po novem tako po uporabi vrste goriv kot v drugih pogledih prilagodljiv energetske objekt.

Omenjeni prevoz, ki ga izvaja italijanski Fagioli in slovenski Transig, bo vsekakor zanimiv za ogled. Posebnost tega prevoza bo • **Z omenjenimi novostmi še ni konec presežnikov na območju Brestanice. V sosednjem Senovem v Metalni izdelujejo veleedimnik s premerom celih 8 m in višino 65 m. V Brestanico so domala neopazno pripeljali po železnici oba generatorja, težka po 200 t. Od brestaniške postaje so ga prepeljali v elektrarno z avtomobili.**

večkratno prelaganje na manjše prikolice. Kompozicija ima tako kot pri uparjalnikih dve prikolici z mnogimi osmi in kolesi ter značilni labodov vrat.

A. ŽELEZNIK

"KAPELE SO ZA VZOR" - V Kapelah so v soboto ob zvokih častiljivo starega pihalnega orkestra odprli večnamensko stavbo s prostorom za sedež krajevnih skupnosti Kapele, prostovoljne organizacije, pihalni orkester ter trgovino in gostinski lokal. Objekt so zgradili potem, ko so odstranili na tem mestu dotrajano večnamensko stavbo. Kot je ob otvoritvi povedal Franc Urek, predsednik KS Kapele, prejšnje zgradbe ni bilo mogoče obnoviti. Naložba v novo stavbo z ureditvijo okolice je veljala 43 milijonov tolarjev. Vlado Deržič, župan občine Brežice, je ob otvoritvi pohvalil Kapele in dejal, da podpira obstoj krajevnih skupnosti. Tem je po njegovem potrebno dati denar, saj z njim znajo zelo dobro gospodariti. Delavne so kar vse izmed 19 krajevnih skupnosti v brežiški občini. "Kapelci in Kapele pa so za vzor celotni občini," je pribil župan Deržič. (Foto: L. M.)

Novo v Brežicah

BARVE - "Fasada na stavbi ni rdeče barve, kot so nekateri napovedovali." Tako je navzočim rekel Franc Urek, predsednik kapelske krajevnosti, ob sobotni otvoritvi večnamenske zgradbe v kraju. Ta kapelska vaška hiša, ki jo je omenjal predsednik, res ni rdeča, očitno pa je, da se pri izbiri barve za kapelsko fasado odločajo med rdečim in črnim. Da so izbrali nekaj vmes, je za zdaj najbrž še najbolje za ta lep, a čisto majhen skregani kraj.

DAROVI I. - Ob nedavni otvoritvi hladilnice so na prireditveni prostor v nekem trenutku vstopile težko pričakovane ženske z bogato obloženimi vozički. Njihov prihod bi bil čisto vsakdanji prihod žensk z vozički, če ne bi, tik preden so se pojavile, navzoči župnik v otvoritveni ceremoniji predlagal molitev za dobro in bogato letino. V takih razmerah so navzoči (tiste) ženske doživljali kot nekakšen dar božji po hitri pošti.

DAROVI II. - Ob otvoritvi hladilnice se je župnik obrnil s prošnjo za ustrezno prijaznost na Boga, prav na koncu pa podobno tudi na kmetijskega ministra. Minister je omenjen pozornost z najvišjega mesta razumel seveda kot prošnjo, naj bi v občino Brežice prinesel kar največ denarja za kmetijstvo. Verjetno pa bi minister raje in lažje kot denar zagotovil Brežicam malo milosti.

ROŽE ZA TATJANO FINK - Predsednik GZS Joško Čuk je menedžerko leta Tatjano Fink iz Trima Trebnje označil za eno prvih med menedžerji, ki je pridobila potrebna znanja za kakovost v podjetju. Finkova je poudarila, da je številnih šopkov veselja, ker govorijo o napredku v kakovosti odnosov. Ravno tako je ponosna na sprejem, ki so ji ga priredili sodelavci, ker je potrdil, da je v podjetju prevladalo ustvarjalno in pozitivno vzdušje, za katero si je leta in leta prizadevala. (Foto: B. D. G.)

TURIZEM - RAZVOJNA MOŽNOST PODEŽELJA

LJUBLJANA - Državni svet in Turistična zveza Slovenije sta včeraj v mali dvorani državnega sveta pripravila posvetovanje o turizmu kot razvojni možnosti za podeželje. Govorili so vseh vidikih razvojnih možnosti turizma na podeželju, med drugim tudi o vinskih cestah, vlogi kmetijskega svetovanja, lokalnih turističnih društev, programov CRPOV in turističnih kmetij. Med dvajseterico predavateljev sta bila tudi dva naša rojaka: Tone Hrovat, dipl. inž. kmetijstva in predsednik državnega sveta, je osvetlil, kako se spreminja filozofija gospodarjenja na podeželju, tudi v smeri turizma; prof. Vida Hlebec iz Srednje kmetijske šole Grm v Novem mestu pa je spregovorila o mladini, turizmu in podeželju.

NA ČATEŽU O POLOŽAJU AVTOBUSNIH PREVOZNIKOV

ČATEŽ OB SAVI - O tem, v kakšnem položaju so avtobusni prevozniki in kako jim kaže v bodoče, bodo razpravljali v sredo dopoldne na okrogli mizi, ki jo pripravlja brežiški Integral Brebus. O navedenem bodo spregovorili predstavniki večjih avtobusnih prevoznikov in samostojni podjetniki, na drugi strani pa tudi predstavniki obrtni in gospodarske zbornice, železnice, prometnega inšpektorata ter ministrstva za promet in zveze. Kot napovedujejo, naj bi se okrogle mize udeležili tudi minister Anton Bergauer.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Izteka se čas za zamenjavo

Zgodba o tujcih na naši borzi se vleče kot jara kača brez železne konca. Tujci so prisotni, vendar žal na napačni strani, saj se ponovno pojavljajo zgolj v vlogi prodajalcev Lekovih delnic, zaradi česar so zdrsnili tudi drugi tečaj. Le objavi povzetka analize, da je japonska investicijska banka Nomura svojim strankam priporočila delnice Leka, in pričakovano velikega povečanja dobička v prihodnjem letu, ne pa toliko podatkom o tekočem poslovanju, se lahko zahvalimo, da zdrs tečajev ni bil še večji.

Čeprav so se borzni kotaciji in prosti trg kar nekaj tednov gibali v nasprotnih smereh, je končno tudi indeks pooblaščenih investicijskih družb zabredel v rdeče številke. Kot da so po nakupovalni mrzlici investitorji šele zdaj spregledali, da so se zamajala tla "starim" delnicam, kar je vplivalo na zmanjšanje knjigovodskih vrednosti delnic investicijskih skladov. Ker pa so glavno gibalno trgovalno pričakovanje o nadaljevanju koncentracij lastništva in ker so po splošnem prepričanju delnice pidov še vedno podcenjene (kar pomeni, da tisti, ki kupi delnico polnega pida, kupi tržni portfelj po ceni, ki je nižja od tiste, ki bi jo dosegel s samostojnimi nakupi na borzi), je tre-

Duh kakovosti je zajel Dolenjsko

Tokrat že drugi dan kakovosti Dolenjske in Bele krajine - Izmenjava izkušenj o poteh v vse večjo kakovost - Tatjana Fink: "Šopki dokazujejo napredek v kakovosti odnosov!"

OTOČEC - Odbor za kakovost pri območni gospodarski zbornici Novo mesto je sredi preteklega tedna že drugo leto zapored pripravil dan kakovosti Dolenjske in Bele krajine. Strokovno srečanje, ki ga je obeležila predvsem izmenjava izkušenj gospodarskih in negospodarskih organizacij na poti v kakovost, je kot pokrovitelj podprla delniška družba TPV Novo mesto.

Udeležencem je o pomenu kakovosti in poti v odličnost govoril predsednik GZS Joško Čuk, ki se je ob tej priložnosti v imenu Slovenskega združenja za kakovost s šopkom zahvalil direktorici trebanjskega Trima Tatjani Fink, letošnji menedžerki leta, ker si vzame čas tudi za predavanja o kakovosti.

Menedžerka leta je udeležencem Dneva kakovosti na kratko predstavila vtise iz Švedske, kjer se je pred kratkim mudila na poslovni konferenci odličnosti. Poudarila je, da tam zgrabijo in preizkusijo vsako idejo, saj se iz nje kaj

naučijo, čeprav se izkaže za neuspešno in pomeni le strošek. "Tudi pri nas je dovolj idej, pa ne pridejo skozi," je dejala. Pozvala je slovenska podjetja, naj se odprejo navzven, pogumno stopijo na tuje trge in postanejo multinacionalna podjetja. Poskrbijo naj za odprte poslovne prostore, v katerih se slišijo ideje, kajti "če delaš sam, je prepočas, saj se svet prehitro vrti".

Predstavnikom družb s področja Dolenjske in Bele krajine so svoje izkušnje in prizadevanja za kakovost predstavili direktorji Adrie Mobil, Laboda, Bramaca,

Novolesa in Iskre Kondenzatorji. Obravnavali so tudi kakovost v negospodarstvu, predvsem na področju izobraževanja, pri čemer so poslušali izkušnje Visoke šole za upravljanje in poslovanje ter Društva vinogradnikov Dolenjske in Bele krajine.

B. D. G.

DRŽAVNE SPODBUDE ZA ENERGETSKO MANJ POTRATNA OKNA

NOVO MESTO - Energetska svetovalna pisarna v Novem mestu opozarja občane na razpis, po katerem lahko zaprosijo za denarne vzpodbude za zamenjavo obstoječih zasteklitve z energetsko učinkovito zasteklitvijo oken ali pa za zamenjavo obstoječih z energetsko učinkovitimi okni. Za spodbude se lahko potegujejo tisti, ki so zamenjavo opravili v letu in do leta 1999. Akcija bo predvidoma potekala v oktobru in novembru, o njej pa se lahko poiznajete v najbližji energetski svetovalni pisarni. Novomeška je na Novem trgu 6 in deluje vsak četrtek od 17. do 19. ure. Še telefon: (068)317-289.

B. D. G.

Lažje v zemljiško knjigo

Državni zbor sprejel začasni zakon, ki je poenostavil vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo

LJUBLJANA - Po novem bo postopek vpisa etažne lastnine v zemljiško knjigo poenostavljen, saj so pretekli četrtek v državnem zboru sprejeli začasni zakon o posebnih pogojih za vpis lastniške pravice na posameznih delih stavbe, ki bo veljal 5 let. V Sloveniji je po podatkih ministrstva za pravosodje okrog 650 tisoč stanovanj, ki še nimajo urejenega zemljiškoknjižnega stanja, kar pomeni, da pravi lastnik ni vpisan v zemljiško knjigo.

Doslej so vpisi v praksi naleteli na več ovir. Najbolj se je zatikalo pri notranjih načrtih zgradb in pri pridobivanju listin o predhodnem lastništvu, postopke pa je morda v največji meri dražila in zavirala prav določitev funkcionalnega zemljišča. Z novim začasnim zakonom bo mogoče v zemljiško knjigo vpisati tudi samo tisto zemljišče, na katerem je zidana stavba, medtem ko bo vpis funkcionalnega zemljišča lahko počakal. Po novem tudi ni več potrebno, da s pričetkom postopka za vpis v zemljiško knjigo soglašajo vsi lastniki.

KNJIGA O MENICI

LJUBLJANA - Založniška skupina Gospodarski vestnik je izdala priročnik in učbenik za poslovne kroge Menica. Avtor Joško Žiberna v njej pojasnjuje določila zakona o menici, predstavlja tuje meničnopravne ureditve in opozarja na osnovno vprašanje, ali je varno podpisati menico.

Funkcionalno zemljišče naj bi se vpisalo takrat, ko ga bodo opredelili ustrezni prostorski načrti oz. občine. Poslanci so ob tem še z dvema sklepoma zavezali vlado, naj čimprej uredi tudi problematiko funkcionalnih zemljišč.

B. D. G.

DOLENJSKE PEKARNE NA SEJMU - Prejšnji teden je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal sejem Narava - zdravje, na katerem so sodelovale tudi Dolenjske pekarne iz Novega mesta. Predstavile so se z izdelki, ki imajo znak varovalnih živil, ki ga podeljuje Društvo za zdravje srca in ožilja. To so še posebej zdrava in zato priporočljiva živila, saj vsebujejo malo maščob, holesterola, soli in sladkorja, imajo pa veliko prehranskih vlaknin. Znak varovalnega živila so si pridobili tudi kruhi Sonce, ki so jih obiskovalci sejma ob njihovi stojnici radi poskušali. (Foto: L. Murn)

KMALU GARANCIJSKI SKLAD ZA POSAVJE

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica Posavje bo tudi naslednje leto budno spremljanja dogajanja v zvezi s podpisom pogodbe o podelitvi koncesije za uporabo vodnega potenciala spodnjega toka reke Save za energetske potrebe. S svojim delom bo še naprej podpirala ustanavljanje višje strokovne trgovske šole v Brezicah ter nadaljevala s pritiski za čimprejšnjo izgradnjo razdelilno-transformatorske postaje 400/110 kV v Krškem, ki bo pripomogla k boljši oskrbi območja z električno energijo.

Regijski pospeševalni center za malo gospodarstvo naj bi skupaj z občinskima centroma v Brezicah in Krškem bolje zazivel v začetku prihodnjega leta s kadrovsko okrepitevijo. Pripravili naj bi vse potrebno, da bo tudi Posavje dobilo garancijski sklad, nekje do sredine leta pa tudi strategijo razvoja regije.

V januarju nameravajo podeliti priznanja območne zbornice, spomlad pa pripraviti srečanje z gospodarsko zbornico iz Zagreba. Načrtujejo tudi več razprav o aktualnih temah in novi zakonodaji ter izobraževalnih posvetov.

ZAKON S KOMENTARJEM

RADOVLJICA - Radovljiška založba Skriptorij KA, Hiša odprtih vrat, je te dni v zbirki Jus izdala Zakon o računovodstvu s komentarjem. Ta je bil objavljen že v aprilu letos, uporabljati pa se bo začel s 1. januarjem 2000. Zakon je temelj za pregledno poslovanje občin, javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov in tudi za društva.

Trg zahteva nič napak!

Tisti, ki prodajajo svoje izdelke v dežele zahodne Evrope, presneto dobro vedo, kaj je kakovost. Med njimi je tudi Adria Mobil, ki se, kot pravi glavna direktorica družbe Sonja Gole, zaveda, da so ključne za uspeh na trgu kakovostni izdelki, razvijena prodajna mreža in timsko delo. Kakovost so v podjetju zadnja tri leta izboljševali z letnimi plani za kakovost po sektorjih, s krožki kakovosti in letos tudi z delovnimi skupinami. "Poseben poudarek namenjam obvladovanju nabavnih tokov in zalog, kar ni enostavno opravilo, saj je za prikolico potrebnih preko 3.000 različnih sestavnih delov. Če upoštevamo povečanje proizvodnje, smo že uspeli zmanjšati težave v oskrbi z deli," je dejala Goletova. Poleg tega bolj skrbijo za izobraževanje zaposlenih, mo-

izpolnjevati domače in mednarodne standarde, skrbeti za ekološko prijazno proizvodnjo in stalno izobraževanje," je povedal.

"Da se je naše podjetje izkopal iz težav, je za nas tak dosežek, da zasluži predstavitev. Če smo znali prebrskati sanacije, bomo zmogli tudi na vrh poti kakovosti," je dejala namestnica direktorja Novolesa iz

Jernej Klemenc

Cirila Zajc

Straže Cirila Zajc. Vsa podjetja poslovnega sistema imajo enotno politiko zagotavljanja kakovosti in poslovnih kakovosti, toda štiri samostojne družbe imajo tudi štiri ločene certifikate kakovosti, hkrati pa je obvladovanje kakovosti, za katero ni potrebna centralizacija, prepuščeno nižji ravni. V zadnjih dveh letih so stroške za izobraževanje povečali za trikrat.

B. D. G.

Sonja Gole

Andrej Kirm

tivacijo z nagrajevanjem in vzpodbujajo inovacije.

V novomeškem Labodu poslovno odličnost šele načrtujejo, kljub temu pa je generalni direktor Andrej Kirm naštel nekaj področij, kjer izboljšujejo kakovost. Tako letos pričakujejo že štirikrat več predlogov izboljšav kot pred štirimi leti. Z njimi naj bi prihranili 15 milijonov tolarjev, vendar je pomembnejše od tega prihranka, da projekt inovacij vzpodbuja zaposlene k razmišljanju. Timi kakovosti na treh ravneh spremljajo kakovost. "V treh letih smo število reklamacij zmanjšali za 90 odstotkov, tako da kupci zdaj reklamirajo 3 promile vseh izdelkov. Zmanjšali smo odstotek slabega ali komaj še zadovoljivega vhodnega materiala (blaga) od 35 na 23 odstotkov. Preverjamo zadovoljstvo kupcev in zbiramo pripombe o pomanjkljivostih izdelkov ter jih poskušamo odpravljati," pravi Kirm.

Kot poudarja direktor Bramaca iz Dobruške vasi Jernej Klemenc, so za uspeh najpomembnejši: kakovost, dobri kadri in pravilna obdelava ciljnih skupin. "Podjetje mora v vsakem trenutku težiti k odpravljanju slabosti v kakovosti in v odnosih, uveljaviti kodeks obnašanja, po katerem vsi zaposleni delujejo v dobro kupca,

JANEZ ŠTEFANIČ, Iskra Kondenzatorji iz Semiča: "Naša družba se na zahtevnih trgih sooča pravzaprav že z zahtevno, da ne sme biti med milijon izdelki niti enega z napako. Trg je še pred nekaj leti (1992) dopuščal pri filtri za odpravo motenj 1000 napak na milijon izdelkov, zdaj pa terja 20-krat večjo natančnost - sprejme le še do 50 napak na milijon izdelkov. Pri kondenzatorjih, od katerih je odvisna tudi varnost, je še težje. Za sprejemljivo velja, če je 10 napak na milijon izdelkov, toda v praksi se dogaja, da že pri eni sami napaki na tako količino kupcev zahteva posebna jamstva. Tako je cilj že absolutna kakovost in nič napak!"

Koalicija - da ne vleče vsak zase

Skupaj za razvoj: obe zbornici, občina in upravna enota, zavod za zaposlovanje, kmetijski svetovalci, Ljudska univerza, podjetniki ter regijski in lokalni pospeševalni center

KRŠKO - V občini Krško je delež odraslih, ki so brez poklica, precej večji, kot je povprečje v državi, zato pa je toliko manj višje in visoko izobraženih prebivalcev. Ne gre zgolj za statistične podatke, ampak za pomembno oviro v razvoju gospodarstva, kmetijstva, turizma in malega gospodarstva v občini. V Krškem so zato sklenili v Lokalno razvojno koalicijo povezati sile številnih ustanov, ki se ukvarjajo z razvojem, izobraževanjem, iskanjem novih programov, vzpodbujanjem podjetništva in inovativnosti ter odpiranjem novih in ohranjanjem sedanjih delovnih mest.

Obrtniki posebej poudarjajo, da nobeno leto ne pozabijo obiskati osnovnih šol in vabiti šolarje k vpisu v dualni sistem izobraževanja. Ljudska univerza v Krškem ponuja številne programe izobraževanja za odrasle: osnovnošolske, poklicne in tudi visokošolske. V sodelovanju z zavodom za zaposlovanje ima tudi programe za brezposelne, vodi klub za iskanje zaposlitve, pripravlja delavnice ter seminarje za podjetnike in podjetja.

V programe za razvoj lokalnih skupnosti se zadnje čase kot partner vse bolj vključuje tudi zavod za zaposlovanje. S programi za usposabljanje in izobraževanje ter prekalifikacijo želi izboljšati izobrazbeno strukturo v občini in regiji ter zmanjšati neskladja med ponudbo in povpraševanjem po poklicih. S tem že dolgo ni več le borza brezposelnih. Poleg tega ima na raz-

polago vse več oblik za pospeševanje zaposlovanja in samozaposlovanja. Med njimi je tudi

POSVET O VARSTVU IN ZDRAVJU PRI DELU

NOVO MESTO - V torek je bil v novomeškem Revozu posvet z glavnim inšpektorjem RS za delo Borutom Brezovarjem, osrednja tema pa je bil Zakon o varnosti in zdravju pri delu. Posvet sta pripravili Društvo za kadrovske dejavnosti Dolenjske in Bele krajine ter Medobčinsko društvo varnostnih inženirjev Novo mesto. Udeleženci so si po uvodni besedi in razpravi o zakonu ogledali proizvodnjo avtomobilov, nato pa prisluhnili še Milanu Repolusku in Jožetu Avbarju, ki sta predstavila varstvo pri delu in ergonomsko analizo delovnih mest v Revozu. Več o posvetu prihodnjič.

zanimiva novost - delovni preizkus, ko zavod 2 meseca prevzame obveznosti za delavca invalida, da ga delodajalec lahko preizkusi. Precejšen delež obveznosti prevzame zavod tudi v programih trimesečnega uvajanja v delo; za tako obliko se je letos v Posavju odločilo že 300 delodajalcev.

Zavod nudi finančno pomoč ob samozaposlitvi, bodisi za usposabljanje bodisi kot nepovratna sredstva ali povračila prispevkov. Poleg tega tečejo še mnogi drugi programi; med drugim je zavod partner pri oblikovanju skladov dela, ki nudijo programe za brezposelne ali presežne delavce iz podjetij. Za kreiranje novih programov javnih del po novem skrbni Center za izobraževanje in razvoj. V koalicijo za razvoj se vključuje tudi krška kmetijska svetovalna služba, ki želi pomagati podeželju, da bi prišlo do dobrih razvojnih programov. S pripravo občinskih razvojnih načrtov in z drugimi aktivnostmi pa razvoj pospešuje tudi Podjetniški center Krško.

B. D. G.

Kjer ni kmetov, ne more biti članov!

Člani strojnega krožka Urban opozarjajo na problem enotnega kriterija za vso državo
- Če bo letos še šlo, prihodnje skoraj zagotovo ne bo več

RIBNICA - Da bi zadostili pogoju ministrstva za kmetijstvo za pridobitev polovice potrebne denarja za svoje delovanje, bi strojni krožek Urban moral v svojem četrtem letu delovanja združevati 75 članov. Na Ribniškem, kjer se kmetijstvo čedalje bolj opušta, je ta kriterij, ki velja za vso državo, skoraj nedosegljiv.

Strojni krožek Urban, ki deluje na območju občin Ribnica, Velike Lašče, Loški Potok in Sodražica, trenutno šteje 65 članov. "Vključujejo se samo tisti, ki kaj nudijo, ne pa tudi tisti, ki storitve potre-

bujejo," odkriva eno plat težav predsednik krožka Jože Marolt. "Če bi bilo povpraševanje veliko, bi lahko postavili pogoje, da bi imeli člani prednost pri uporabi storitev," nadaljuje in dodaja, da je že druga težava, ki jim onemogoča doseči zahtevano povečanje članstva, ta, da povpraševanje ne dosega ponudbe. Največja težava pa je, kot pravi Marolt, opuščanje kmetovanja, ki je najizrazitejši v južnem predelu ribniške občine. Kjer ni kmetov, namreč tudi čla-

pomenilo, da strojnega krožka na Ribniškem ne bo več. Članarina je namreč minimalna in ne dohaja za kritje vseh stroškov. "Že dve leti znaša 1.500 tolarjev, če bi jo povečali, pa bi imeli danes še manj članov," pravi. Letos so za delo krožka porabili 150 tisoč tolarjev. Ker ne gre za veliko denarja, pričakujejo, da bo ministrstvo ugodilo njihovi prošnji za sofinanciranje. V nasprotnem primeru bo aktivni strojni krožek Urban prenehal delovati.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IZDELOVANJE CVETLIČNIH ARANŽMAJEV

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika vabi kmetke žene in dekleta na prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev za okrasitev grobov. Prikaz, ki bo danes, torek, 28. oktobra, ob 20. uri v sejni sobi mestilške Vinske kleti, bo vodil cvetličar Robert Šikonja.

Ko je v hlevu 50 glav živine

Na kmetiji Rmanovih s Skrovnika
- Imeli že celo 70 pitancev

SKROVNIK - Napisanega pravila, naj bi najstarejši sin ostal na kmetiji za gospodarja, že nekaj niso preveč spoštovali, kaj šele danes. 68-letni kmet, Aleksander Rman s Skrovnika pri Trzišču je prevzel kmetijo kot najmlajši sin. Na pol v šali pove, da so bili trije starejši bratje pač bistrejši in so šli naprej v šole, nekdo je pa moral ostati doma. Sandi, kot ga kličejo domači, ni bil nikoli v službi kot denimo njegov najstarejši sin Mirko, ki dela v krmeljskem Inkosu in pridno pomaga doma očetu. Mama je bolna, zato je pomoč še toliko več vredna.

Sandijev oče Alojz je nasledil manjšo kmetijo v Šentjanžu. Šel je s trebuhom za kruhom in se po 13 letih delav v Ameriki, kjer je dobro zaslužil, vrnil domov. Zamenjal je kmetijo z Majcnovimi, ki so kmetovali na Skrovniku. Zdaj Sandi kmetuje na okrog 14 ha zemlje (6 ha je obdelovalne), še 6 ha zemlje pa imajo Rmanovi v najemu. To je nujno, če želijo zagotoviti dovolj krme za okrog 50 glav živine, kolikor je imajo običajno privežane v hlevu. S silažo so napolnili tri koritaste silose s po 90 m³, letos pa so prvič pripravili 8 bal, baliranje se zdi Rmanovim predrago.

Rmanovi so se v preteklosti ukvarjali pretežno s služnostnim pitanjem, so kooperanti oz. člani sevnške kmetke zadruge. V zadnjem času imajo le svoje pitance. Vzeli bi jih lahko tudi na služnostno pitanje, saj jim kot enim izmed največjih rejcev v sevnški občini v zadruzi zaupajo. "Kakšnega posebnega zasluga pri tem našem delu zdaj ni. Je bilo pa včasih boljše. Teleta so draga, bikce nam pa premalo plačajo. Z zadruge se včasih tudi sprema, a brez nje ne moremo. Oni pač gledajo nase, mi pa nase," pravi gospodar Sandi.

P. P.

OCENJEVANJE MLADIH VIN

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov Črnomelj tudi letos pripravlja tradicionalno martinovanje, vzorce mladih vin za ocenjevanje pa bodo zbirali v petek, 5. novembra, od 12. do 20. ure v črnomajski restavraciji Grad. Stelenice morajo biti zaprte s kronskimi zamaški, za oceno vsakega vzorca pa bodo člani društva odšteli 1.500, nečlani pa 2.000 tolarjev. Ocenjevanje bo vodil dr. Mojmir Wondra, pisna priznanja pa bodo vinogradniki prejeli na martinovanju, ki bo 12. in 13. novembra v Jurjevanjski dragi.

Jože Marolt

bujejo," odkriva eno plat težav predsednik krožka Jože Marolt. "Če bi bilo povpraševanje veliko, bi lahko postavili pogoje, da bi imeli člani prednost pri uporabi storitev," nadaljuje in dodaja, da je že druga težava, ki jim onemogoča doseči zahtevano povečanje članstva, ta, da povpraševanje ne dosega ponudbe. Največja težava pa je, kot pravi Marolt, opuščanje kmetovanja, ki je najizrazitejši v južnem predelu ribniške občine. Kjer ni kmetov, namreč tudi čla-

Volna kot plačilno sredstvo

Predilnica ovčje volne Sovon v Metliki odpira predstavništvo in trgovino

METLIKA - Predilnica Sovon, v kateri predelujejo ovčjo volno, bo prihodnji torek na Partizanskem trgu v Metliki odprla svoje prvo predstavništvo in prodajalno lastnih izdelkov v Sloveniji. Morda na prvi pogled nekoliko čudi, da predilnica iz Selnice ob Dravi odpira prodajalno v Beli krajini. Vendar pa direktor Leon Sbrlin hitro pojasni, da so med belokranjskimi in dolenskim ovčereji že dobro poznani.

"Doslej smo hodili sami k rejcem ovc po volno, ker pa se je v južnem delu naše države ovčereja že precej razmahnila, so nam rejci predlagali, da se jim približamo. Tako smo se odločili za predstavništvo in prodajalno v nekdanji trafiki v starem delu Metlike, ki bo na voljo rejcem kot tudi osta-

lim strankam vsak dan," pojasni Sbrlin. V prodajalni bodo prodajali le svoje izdelke, kot so preje v številnih naravnih barvah, prešite odevje, nadlogiji in vzglavniki, polnjeni z naravno ovčjo volno, tkane preproge ter ročno izdelane pletenine. Poleg pranja, mikanja in predenja ovčje volne, ki so osnovne dejavnosti predilnice, imajo namreč v Sovonu številne pogodbeno sodelavce, ki ročno pletejo.

Leon Sbrlin

Sbrlin pravi, da bi prodajalno lahko poimenovali kar salon volne, saj bodo v njej na voljo le volneni izdelki. Vendar pa bodo ovčereji, ki marsikdaj niso vedeli kam z ovčjo volno, lahko njihove izdelke delno "plačali" tudi s to volno, seveda po znanih menjalnih pogojih.

M. B.-J.

VSE O KORUZI - Zelo delavne članice Društva podeželskih žena Kočevske, ki šteje 150 žensk, so v okviru pete tradicionalne jesenske razstave v Likovnem salonu Kočevje pripravile posebno razstavo z naslovom Vse o koruzi. Med drugim je bilo na ogled tudi petdeset vrst hrane, v kateri je koruza nepogrešljiv približek. Čeprav je na Kočevskem več sto hektarjev zasejano s (silazno) koruzo, pa jo zelo malo uporabljajo v prehrani. Pri pripravi razstave so tudi letos trmoma pomagali varovanci vseh vrtev iz Kočevja in tudi učenci osnovnih šol. (Foto: M. Glavonjič)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Bliža se prvi pretok vina

Po uspešno zaključenem alkoholnem vrenju mošta je prva skrb vinarja pretok vina. Od pravilno izbranega časa prvega pretoka je v veliki meri odvisna kakovost vina. Vsako vino ima svoj trenutek, ko bi mu najbolj ustrezal pretok. Da bi pretočili vino čim bližje njegovemu optimumu, je potrebno vino opazovati. Ni nujno, da se samo od sebe očisti pred prvim pretokom, čeprav je takojšnje samodejno čiščenje vina dober znak. Lahko pa zrak, ki se ga vino med pretakanjem navzame, pospeši samodejno bistrenje, toda ne pri vsakem vinu.

Vinska posoda ima svoj vpliv na čas prvega pretoka. Vino, ki je povzelo v cisterni, je potrebno pretočiti prej. Cisterna brani kisiku, da bi prišel do vina, vino pa ga potrebuje v zelo majhnih količinah, da bi se razvijalo. Pomanjkanje kisika v mladem vinu pospeši tvorbo smrdljivega žveplovodika. Leseni sodi omogočajo odmrli kvasovkam na dnu soda rahlo zračenje, zato je pojav žveplovodika redkejši. V večjih cisternah, posebno če so visoke in polne, se droži zbijejo na dnu, kar pospeši tvorbo vonja gnilih jalc. Zato s pretokom majhnih cistern lahko dalj časa čakamo. Zdrave droži, na katerih počiva mlado vino, imajo lahko tudi zelo pozitiven vpliv na kakovost in razvoj vina, toda predvsem v dotočenem sodu. Če te droži pomešamo nekajkrat na teden, lahko čakamo z žveplanjem mesec dni ali več, saj droži, ki se sprehodijo po vinu, preprečujejo oksidacijo. Razvoj takega vina je zelo dober in kasneje tako vino potrebuje tudi manj žvepla. Zdrave droži so predvsem pri belih vinih, katerih mošči so bili razsluzeni. Pri rde-

čih vinih so droži redko zdrave, ker so v njih ostanki škropiv, gnilobe in delcev jagodne kožice. Rdeča vina potrebujejo kmalu po končanem alkoholnem vrenju zrak, zato ne odlašati s prvim pretokom. Zračenje rdečega vina vpliva na povečanje barvnih snovi s taninskimi. Pomanjkanje zraka v mladem rdečem vinu, posebno če je le to v cisternah, zadržuje zelo pomembne procese za razvoj vina. Med rdečimi barvili in taninom se s pomočjo kisika tvorijo vezi in tako povežane snovi ohranjajo barvo. Tako zaščitena barva je manj občutljiva na žveplo, se tudi manj seseda in je zrelo vino kasneje bolj obarvano.

Na prvi pretok vina vpliva tako pri belih kot rdečih vinih stanje kislosti v vinu. Če je potreben biološki razkis, je bolje, da ostane vino še na drožeh. Naravno razkisovanje, ki poteka s pomočjo bakterij, pa steče le, če je temperatura v vinu najmanj 15° C, še boljše pa je, če je med 18 in 22° C. V mrzli zidanci zastoj čakamo na padanje kisline. Sicer tudi, ker se pri nizkih temperaturah izloča iz vina tartarat, ki je sol vinske kisline. Toda za tako zmanjševanje kisline niso potrebne droži.

Letos je pH vina večinoma nad 3,1 zato bodo bakterije delovale. V vinu je več bakterij, takšni rodovi, ki popravijo kakovost vina, pa tudi nezaželeni. Tako kot kvasovke se kupijo tudi štarne kulture bakterij. Nobene selekcionirane bakterije pa se ne bodo dobro počutile, če jih bomo kot suha zrna stresli direktno v sod. Svetujem pripravo bakterijskega nastavka v mešanici vina in vode, ki naj bo ogreta na 20 do 22° C. Biološki razkis traja različno od 20 do 80 dni in več.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIC

ZBIRANJE VZORCEV MLADIH VIN

SEMIČ - Semiška podružnica Društva vinogradnikov Bele krajine obvešča vinogradnike, da bodo pobirali vzorce za ocenjevanje mladih vin v petek, 5. novembra, od 16. do 20. ure v tukajšnjem penzionu Smuk. Vzorce vin prinesite le v vinskih steklenicah s kronskimi zamaški. Člani društva bodo za ocenjevanje prispevali 1.500 tolarjev za vzorec, nečlani pa 2.000 tolarjev. Ocenjevanje, ki ga bodo vodili dr. Julij Nemanic, dr. Matija Kocjančič in dipl. inž. Katarina Merlin, bo 6. novembra, rezultati ocenjevanja pa bodo objavljeni naslednji dan na običajen način. Podelitev diplom bo v petek, 12. novembra, ob 18. uri v penzionu Smuk.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Dišeča pečena jabolka

Od raznovrstnega sadja, ki ga uživamo, so prav jabolka pomemben sestavni del zdrave in dietne prehrane. Jabolka so sočna in vsebujejo do 86 odst. vode in le 55 kcal v 100 g. V zrelih plodovih je veliko vitaminov A, B, C in E. Odvisno od sorte pa vsebujejo jabolka še tople vlaknine, trsni sladkor in dekstrozo, več vrst kislin, pomembne pektine, vosek in vrsto rudninskih snovi, kot so kalcij, fosfor in kalij. Kalcij in fosfor sta pomembna pri tvorbi kostne mase, kalij pa preprečuje zastajanje vode v telesu. Veliko dobrega storimo za svojo prebavo, če zjutraj na tešče pojedemo neolupljeno jabolko ali si pripravimo mleko z jabolčnim sokom. Jabolko jemo počasi in ga dobro prežvečimo, če pa je zvečen je slabše, jabolko grobo naribamo. Použite tople vlaknine preprečujejo napenjanje in mehnično spodbujajo telo k dejavnosti. Lupine zdravih in zrelih jabolk posušimo in zrežemo ali zmeljemo ter jih vmešamo med posušene borovnice in šipek. Iz mešanice pripravljamo čaj, oslajen z medom. Če uporabimo na dan pol kilograma svežih neolupljenih jabolk, oskrbimo telo s 75 mg C vitamina. Za popestritev jedilnika pa pripravimo tudi dišeča pečena jabolka.

Za PEČENA JABOLKA Z NADEVOM izberemo 12 srednje velikih jabolk in pripravimo nadev iz 100 g sladkorja, 100 g orehov, 100 g rozin, 100 g sladkih drobtin, 100 g marmelade in 1 zavitka vanilijevega sladkorja. Jabolka izdoblamo in na površini naredimo več zarez, da med peko ne počil lupina. Jabolka položimo na pekač in v dolbinice napolnimo z nadevom. V pekač prilijemo malo vroče vode in pečemo v srednje vroči pečici približno 40 minut. Nadeve za jabolka lahko poljubno spreminjamo.

Za MARCIPANOV NADEV potrebujemo 100 g marcipana, 50 g sladkorja v prahu, 1 kozarec ruma, 1 vaniljev sladkor, 2 žlici rozin in 2 žlici sesekljanih orehovišč. Jabolka izdoblamo in na površini naredimo več zarez, da med peko ne počil lupina. Jabolka položimo na pekač in v dolbinice napolnimo z nadevom. V pekač prilijemo malo vroče vode in pečemo v srednje vroči pečici približno 40 minut. Nadeve za jabolka lahko poljubno spreminjamo.

IMATE ZANIMIVE KMETIJSKE PRIDELKE?

SEMIČ - Društvo kmečkih žensk Semič pripravlja prireditve Praznovanje jeseni, zato vabi vse, ki so pridelali velike, težke ali kako drugače zanimive kmetijske pridelke, da jih prinesejo na ocenjevanje in razstavo. Pridelke bodo zbirali v petek, 29. oktobra, od 13. do 15. ure v semiškem penzionu Smuk, kjer bodo od 19. ure tudi na ogled.

SEMINAR O EKOLOŠKEM KMETOVANJU

RIBNICA - Kmetijska svetovalna služba v Ribnici organizira tridnevni izobraževalni seminar, ki bo potekal od 3. do 5. novembra v Ribnici. Tema seminarja bo ekološko kmetovanje. Vse zainteresirane vabijo, da se prijavijo lokalnim kmetijskim svetovalcem do 15. oktobra. V okviru seminarja, ki jih pripravlja Kmetijski zavod Ljubljana in bodo potekali tudi po nekaterih drugih slovenskih krajih, je seminar v Ribnici namenjen zainteresiranim za ekološko kmetovanje s celotnega območja zahodne Dolenjske.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi prejšnji teden je bila ponudba na tržnici dobra, kot se za jesenski čas spodobi. Branjevec so ponujale: jajca po 30 tolarjev, zelje po 55 do 100 tolarjev za kilogram, blitvo po 300, špinačo po 500, feferone po 300 do 400, paradižnik po 200 do 250, bučke po 200, česen po 400, čebulo po 150, korenje, redkev in kolerabo po 200, radič in cvetačo po 250, papriko po 349 do 400, krompir po 50, grozdje po 200, fižol po 500, orehe po 1.000 do 1.500, liter jabolčnega kisa po 200, grozdje po 200 do 250 tolarjev kilogram, jabolka po 70 do 120, hruške po 150, grozdje po 150 do 250 in suho sadje po 400 tolarjev. Na voljo je bilo še tudi nekaj kostonja po 250 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 105 do 3 mesecev starih prašičev, 16, starih 3 do 5 mesecev, in 23 starih. Prvih so prodali 31 po 280 do 290, drugih 9 po 250 do 270, tretjih pa 8 po 230 do 240 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

PRIPOROČANA REŠITEV

Ogrevano gnezdo za pujske

Pravkar rojeni pujske je zlasti pozimi oz. v mrzlem hlevu prav neboljgna stvaritev narave. Moker, brez zaščitne podkožne maščobe in s sorazmerno veliko površino se naglo ohlaja, začne ga zebsti, stiska se v gručo skupaj z drugimi novorojenčki, podse spodbija drobne nožice, ko leže, kar vse dokazuje, da je v stiski. Začetne ure in dnevi so najbolj kritičen čas za njegovo življenje in preživetje.

Ogrevanje hleva po prasitvi ni tako sama po sebi razumljiva in preprosta rešitev, kot bi pričakovali. Težava je v tem, da ima pujskova mati, to je doječa svinja, čisto drugačne zahteve glede toplote kot njen naraščaj. Če bi hlev segreli tako, kot bi ustrezalo in godilo pujskom, bi prej ali slej doživela toplotni stres. Razlike so tako velike, da je treba v istem hlevu ustvariti dvojne toplotne razmere, ene za pujske in ene za svinje. Običajno rešitev doseže s kombinacijo talnega ogrevanja in dodatne infra žar-nice, ki greje občutljiv priraščaj.

Dodatno ogrevanje pa zahteva tudi dodatne stroške, ki pa jih je treba, kolikor je le mogoče, zmanjšati, da bo reja donosna. Zato je skupina raziskovalcev pod okriljem oddelka za zootehniko biotehniške fakultete v Grobljah pri Domžalah s pomočjo strokovne literature in lastnih zamisli preizkušala, kakšna bi bila najboljša praktična rešitev. S pomočjo natančnih meritev je ugotovila, da je najboljša naprava posebnega zaprtega gnezda za pujske, ki ima drugačno temperaturo, ne da bi šla dodatna potrebna toplota v izgubo. Zaprti gnezdo je dolgo 120 cm, široko 60 in visoko 60 cm, narejeno pa je tako, da se pujski lahko vanj zatečejo, kadar želijo, pomeni pa jim tudi toplo pribežališče pred nerodno materjo, da jih ne pomendra.

Prednost posebnega zaprtega gnezda za pujske je znatno manjša potreba po energiji za ogrevanje. Stroški ogrevanja s stalno gorečo 250-vatno žarnico so v zaprtem gnezdu s termostatom kar za dve tretjini manjši od tistih v odprtem hlevu. Na njihovo dejansko višino seveda vplivajo mnoge okoliščine, od letnega časa, do zunanje temperature in toplote v hlevu samem. Vsekakor pa je razlika dovolj velika, zato raziskovalci priporočajo zaprti gnezda tudi v vsakdanji rejski praksi.

Inž. M. L.

Jesenska Rast

Izšla je 5. letošnja številka revije Rast

NOVO MESTO - Peta letošnja številka Rasti, revije za literaturo, kulturo in družbeno vprašanja, ki je te dni prišla iz tiskarne, ima za svojega gosta **Tatjana Jakac**, dolgoletno življenjsko sopotnico našega velikega umetnika, novomeškega rojaka Božidarja Jakca. **Nataši Petrov**, ki se je pogovarjala z njo, je odkrila zanimivosti svojega življenja in družjenja z Jakcem. Likovni gost pa je **Cvetka Miloš**, ki zavzema pomembno mesto med ustvarjalci tapiserij. Zapis o nji je prispevala **Barbara Rupel**, njeno delo pa je predstavljeno z več barvnimi reprodukcijami.

Kaj je novega nastalo v literarnih delavnicah besednih ustvarjalcev, v tej številki predstavljajo pesniki **Sonja Votolen**, **David Sušelj**, **Katja Plut**, **Urška Henigman** in **Rudi Robič** ter pisatelj **Stane Peček** in **Urška Henigman**. Pesnik **Janez Menart**, ki letos slavi sedemdesetletnico, je za revijo Rast odstopil v objavo prevod dveh, doslej pri nas še neobjavljenih pesmi francoskega pesnika **Charles-Huberta Millevoya**.

V razdelku, namenjenem kulturi, je natisnjena obsežna študija **Emila Cesarja** o partizanstvu in smrti pesnika, satirika in časnika **Ivana Roba**, **Andrej Smrekar** piše o samostanski cerkvi v Kostanjevici kot razstavni prostor, **Matija Žargi** o življenju delavcev dvorske železarnice, **Alenka Kolšek** pa nadaljuje z nizom zapisov o grajskih vrtovih z orisom vrtov sevnškega gradu.

Franci Šali v svojem prispevku v razdelku Družbeno vprašanja razmišlja in ponuja odgovore na vprašanje, ki verjetno zaposluje še marsikoga od mislečih, zakaj je propadel socializem. Ali bo propadel tudi poskus uvedbe mestnega potniškega prometa v Novem mestu, ta čas ne vemo, saj poskusno obratovanje še teče, kaj vse je bilo potrebno zasnovati zanj, pa ponuja v branje študija **Marjana Dvornika** o tej tematiki v rubriki Rastoča knjiga.

Rubrika Odmevi in odzivi ima tokrat kar nekaj kritično in polemično intoniranih prispevkov. **Marijan Dovič** razmišlja o vstopanju mlade (novomeške) generacije v javno kulturno sfero, **Janez Menart** odgovarja na nekatere trditve v lanskem zapisu Filipa Robarja o delovanju skupine Pro et contra, **Barbara Rupel** piše o prenovljeni stalni razstavi Jakčevih del v Kostanjevici, **Tomaž Koncilija** pa razmišlja o festivalu Rock Otočec 99. Slede zapisi o nekaterih novejših knjigah: **Ivan Gams** predstavlja geografsko monografijo o Mirni dolini, **Nada Vilhar** zbornik Poti za izboljšanje položaja Romov, **Milan Markelj** Zbornik Zupnje Sentjernej, **Tomaž Koncilija** pa pesniško zbirko Očiščeno jutro **Smiljana Trobiša**. **Jože Škufca** je prispeval besedo o piscu Petru Kapšu, **Gustav Guzej** pa premislek o reviji Rast.

Prof. Karel Bačer je v 59. nadaljevanju Gradiva za dolenski biografski leksikon zajel gesla od Vašte Ilka do Veselko Fran, **Lidijska Murn** pa je pripravila pregled kulturnega dogajanja v poletnih mesecih.

ČOPOVA DIPLOMA LJUDMILJ ŠRIBAR

LJUBLJANA - Na mednarodnem posvetovanju Profesionalnost in kakovost v knjižničarstvu, ki ga je prejšnji teden organizirala Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, so v začetnem delu posvetovanja podelili najvišje državne priznanja za bibliotekarstvo. Čopovo diplomu za leto 1999 je med drugimi prejela tudi **Ljudmila Šribar**, višja knjižničarka Valvasorjeve knjižnice v Krškem.

Nove upodobitve dolenske krajine

V galeriji Krka v Novem mestu so odprli razstavo del, ki so nastala julija letos na 20. Krkinem srečanju slikarjev na Otočcu - Udeležilo se ga je šest slikarjev

NOVO MESTO - Med likovnimi kolonijami, ki potekajo v različnih krajih Dolenjske, Bele krajine in Posavja, si jih ne prav veliko lahko zares upravičeno lasti oznako tradicionalna. Krkina srečanja slikarjev na Otočcu vsekakor sodijo mednje. Letos so se že dvajseti zapored v prvih dneh julija v tem prelestem kotičku zbrali izbrani slovenski slikarji in v organizaciji Kulturno-umetniškega društva Krka in pod pokroviteljstvom Krkine uprave ustvarjali nova dela ter z njimi obogatili svoje ustvarjalne izkušnje v slikarskem soočanju s krajino in hkrati dopolnili zakladnico slikarskih upodobitev Dolenjske, nastalih v dveh desetletjih Krkine kolonije.

Na jubilejnem 20. srečanju je ustvarjalo šest slikarjev različnih generacij in likovnih usmeritev: **Jure Cihlar** iz Lucije, **Jože Kotar** iz Novega mesta, **Franc Novinc** iz Škofje Loke, **Polde Oblak** iz Sežane ter **Savo Sovre** in **Marko Zatlter** iz Ljubljane. Za temo so imeli dolensko krajino, vsekakor motivno bogat likovni izziv, ki je spodbudil različne in zanimive likovne uresničitve. Nekatere slikarje je očarala skrivnostna Krka s svojimi odsevi, mehka dolenskih gričev in valovitost polj, druge vinogradi z belimi zidanicami ali pa kar starožitno Novo mesto v objemu Krke.

POSTAVILA IN PREDSTAVILA RAZSTAVO - Umetnostna zgodovinarica **Tatjana Pregl Kobe** je na otvoritvi predstavila razstavljeni dela.

NOVO MESTO V MREŽI ZA MOBILNOST TEATRA

NOVO MESTO - V projektu Mreža za mobilnost teatra, ki so ga letos začeli uresničevati z namenom, da bi tudi zunaj Ljubljane videli pomembnejše predstave, je vključen tudi Kulturni center Janeza Trdine iz Novega mesta. Prvi predstavi, lutkovna predstava **Minotaver** in plesna predstava **Gina & Miovanini**, sta bili na sporedu minuli torek, v sredo, 3. novembra, ob 19.30 pa bo v veliki dvorani centra gledališka predstava **Ion**. Predstava je na 29. tednu slovenske drame v Kranju marca letos prejela veliko nagrado za najboljšo predstavo in najboljšo slovensko dramsko besedilo.

Dela, ki so nastala v petdnevni koloniji, so razgrnili na ogled javnosti na razstavi, ki so jo odprli v Krkini galeriji v ponedeljek, 25. oktobra, zvečer. Posvetili so jo spominu na slikarja **Marka Zatlterja**, udeleženca srečanja, ki je mnogo prezgodaj za zmeraj odložil čopič in ugasil ustvarjalni ogenj. Otvoritev je vodila **Barbara Barbič Jakše**, o slikarjih in ustvarjenih delih je spregovorila avtorica razstave umetnostna zgodovinarica **Tatjana Pregl Kobe**, z glasbo pa sta otvoritveni

večer oplemenitila vrhunska glasbenika **Stanko Arnold** s trobento in **Maks Strmčnik** z elektronskimi orglami.

M. MARKELJ

KONCERT KITARSKEGA DUA

NOVO MESTO - V Evangeljski cerkvi v Trdinovi ulici bo v nedeljo, 31. oktobra, ob šestih zvečer sedmi koncert iz cikla Novomeškega glasbenega festivala. Nastopila bosta kitarista **Andrej Grafenauer** in **Katja Porovne**. Pokroviteljica koncerta Dolenjska banka je omogočila, da vstopnine ni.

Odločna usmeritev v nepredmetnost

V galeriji Dolenjskega muzeja so odprli pregledno razstavo del diplomiranega slikarja **Janka Orača** iz Novega mesta - Glasbene improvizacije **Lada Jakše**

NOVO MESTO - V prenovljeni galeriji Dolenjskega muzeja so v petek, 23. oktobra, zvečer slovesno odprli novo likovno razstavo. Tokrat je gost elitnega novomeškega razstavišča diplomirani slikar **Janko Orač** iz Novega mesta. Na ogled je postavil izbor svojih del, nastalih v obdobju zadnjih šestih let, ki sta ga zaznamovala intenzivno študijsko delo in odločen prehod v abstraktno slikarstvo.

Janko Orač se je s svojimi deli predstavil v istem razstavišču pred enajstimi leti, v mali dvorani Dolenjskega muzeja pa pred osmimi leti. Od takrat je v njegovem slikarskem razvoju prišlo do pomembnega premika, ki so ga sicer nakažovale že poprejšnja dela, nihajoča med predmetnostjo in abstrakcijo, vendar se je preusmeritev dogodila šele po slikarjevi odločitvi za študij na Šoli za risanje in slikanje - visoki strokovni šoli v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral kot eden prvih slušateljev. Orač se je odločno preusmeril v izrazito nepredmetno, abstraktno slikarstvo, četudi njegovo motivno izhodišče včasih še ostaja krajina. V teh okvirih išče lasten likovni izraz in v njem skuša združiti osnovne likovne vrline, kot so barva, ton in struktura, v izvirne slikarske kompozicije. Oračeva ustvarjalna kompleksnost se kaže tudi v pestri in inovativni izbiri formatov, ki segajo od manjših do velikih slik in ob-

likovanja monumentalnih formatov s sestavljanjem dveh, treh do devetih večjih ali manjših platen, ki v nekaj primerkih, kot je denimo delo **Steber spomina**, seže tudi v prostorsko postavitev.

Otvoritve razstave se je udeležilo lepo število obiskovalcev, ki jih je najprej pozdravil direktor Dolenjskega muzeja **Zdenko Picelj**, nato pa je o Oračevem slikarstvu govoril višji kustos **Jožef Matijević**. Razstavo je v županovem imenu odprl podžupan **Boris Dular**. Za

Janko Orač ob prostorsko postavljeno sliko **Steber spomina**.

BORCI BI RADI SVOJO ZBIRKO

SEVNICA - Na sevnškem gradu je poleg galerije, muzejske učilnice, galerije krasilne umetnosti **Ivana Razborška**, gasilske zbirke, razstave akademskega slikarja **Alojza Konce** tudi zbirka izgnancev. Sevnški borci bi radi na sevnškem gradu postavili še svojo stalno zbirko, o čemer so se že pogovarjali z upraviteljem sevnškega gradu - Zvezo kulturnih društev Sevnica in tukajšnjim županom.

M. MARKELJ

Jubilej likovnega društva

35-letnica Društva likovnikov Brežice - Otvoritev skupinske razstave v galeriji Posavskega muzeja

BREŽICE - Društvo likovnikov Brežice letos slavi 35 let svojega delovanja. Likovniki iz breziške občine, povezani v društvo ter v Zvezi kulturnih društev in od nedavnega tudi v Zvezi likovnih društev Slovenije, že tri in pol desetletja po svojih močeh soustvarjajo kulturno dogajanje v Posavju, ki so ga med drugim obogatili z več kot sto skupinskimi in

par, o društvu je govorila njegova predsednica **Mojca Planinc**, otvoritev pa je popestrila **Dragica Dani**, ki je ob spremljavi violinista **Jureta Godlerja** brala svoje novejši pesmi.

Kot je razvidno iz razstavljenih del, večina likovnih prizadevanj članov društva okvirjata romantični realizem in naiva, modernizem privlači le manjši del članov. Slikajo krajino in mestne vedute, tihožitja, figure in portrete, uporabljajo pa različne tehnike, od akvarela in akrila do grafičnih tehnik. Nekateri člani tudi modelirajo.

MiM

Sedanja predsednica društva **Mojca Planinc** pred svojo skulpturo.

samostojnimi razstavami. Eden od pobudnikov in ustanoviteljev društva je bil **Bojan Hrovatič**, ki je bil tri desetletja med najbolj dejavnimi člani. Danes društvo šteje 51 bolj ali manj dejavnih likovnikov.

Jubilej društva so počastili v četrtek, 21. oktobra, zvečer v galeriji Posavskega muzeja z odprtim likovno razstavo, na kateri se predstavljajo z izbranimi deli 31 članov društva, med njimi tudi trije sedanji mentorji **Cvetka Miloš**, **Vlado Cedilnik** in **Mojca Planinc**. Razstavo je odprla **Doroteja Sto-**

SPOMINI NE DAJO MIRU

BREŽICE - Danes bodo ob sedmih zvečer v Knjižnici Brežice predstavili knjigo **Iva Graula** **Spomini ne dajo miru**. Prireditev, ki je v sklopu praznovanja v počastitev občinskega praznika, bo odprla podžupanja **Milena Jesenko**.

OKO DRUGAČNOSTI

KRŠKO - Društvo ljubiteljev fotografije Krško vabi jutri, 29. oktobra, ob šestih zvečer v dom starejših občanov na odprtje razstave fotografij **Oko drugačnosti** **Blaža Mirtiča**.

SROMELJSKO SREČANJE

SROMLJE - Brežiška območja izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti priredi jutri, 29. oktobra, ob sedmih zvečer v domu krajanov 3. srečanje ljudskih pevcev, godcev in folklornih skupin. Trinajst skupin in dva posameznika bodo poskrbeli za zanimivo glasbeno doživetje.

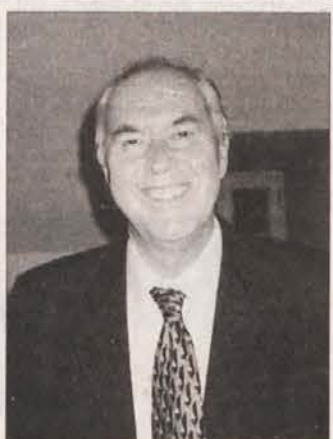
Smeh in solze moje doline

Pisatelj **Miha Mate** je predstavil svojo najnovejšo knjigo, s katero zaključuje tetralogijo svoje mladosti

RIBNICA - Pisatelj, prevajalec in esejist **Miha Mate** je prejšnji torek v Miklovi hiši predstavil svojo najnovejšo knjigo **Smeh in solze moje doline**. Knjiga sodi v sklop pisateljevih del za otroke in mladino, z ilustracijami jo je obogatila **Marjanca Jemec Božič**, izšla pa je pri založbi **Kmečki glas** kot zadnja iz tetralogije o avtorjevi mladosti.

V knjigi je zbranih 24 kratkih zgodb, ki so pred leti izhajale v reviji **Kekec**. Skupaj z deli **Leskova mladost**, **Bosopeta družina** in **Kurja vojska** sestavlja cikel pripovedi iz avtorjevega otroštva in najstniškega dozorevanja. **Mate**ovo otroštvo, ki ga je preživel v Ribnici, se v knjigi razgrinja kot mozaik podob, kot je dejala urednica **Kmečkega glasa** **Vlasta Kunjč**, "zanimivih vaških obrazov, hudomušnih, jezičnih in ubranih po svoji logiki". Za razliko od njegovih zgodnejših del za mladino, ko so bili glavni junaki otroci, so tokrat v ospredju knjige odrasli. "Za vse like je značilno, da so pristni Ribničani, ki nimajo dlake na jeziku," je povedal **Mate** in dodal, da mu je knjiga še posebno ljuba, ker je v njej prikazal ribniške posebnosti.

Humornost je značilna sestavina vseh **Mate**ovih mladinskih del. Mojšter zgodbe, kot ga je predstavil direktor založbe **Mladika** in

Miha Mate

glavni urednik **Kekca** **Janez Mušič**, tudi tokrat ni razočaral. Knjiga odraža, kot je dejal **Mušič**, avtorjev odnos do življenja v njegovem otroštvu in naklonjenost do mladih, ki jim zgodbo pripoveduje, v njej pa je več smeha kot otožnosti. "Ni smeha brez solza in tudi v Ribnici ga ni, vendar pa je tu obrnjeno tako, da zdaj boža, zdaj bode," je o svojem značilnem humorju dejal **Mate**, ki velja za edinega mladinskega pisatelja, ki še piše na temo kmečkih otrok in podeželja.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Pesmi lahko še navdušijo

Kulturni večer z **Janezom Menartom** v Knjižnici **Mirana Jarca** v Novem mestu zelo dobro obiskan

NOVO MESTO - Velika čitalnica študijskega oddelka Knjižnice **Mirana Jarca** je bila v četrtek, 21. oktobra, zvečer po daljšem času spet premajhna za vse, ki so prišli na kulturni večer. Saj ne da so se Novomeščani čez noč tako ogreli za predstavitev knjig in besednih ustvarjalcev, ki jih knjižnica marljivo pripravlja za prevečkrat maloštevilno občinstvo, razlog za velik odziv je bil gost večera **Janez Menart**, eden od tistih slovenskih pesnikov, ki jih ljudje še veliko berejo in poznajo.

Knjižnica je večer pripravila ob izidu **Menartovih Izbranih pesmi** (uredil jih je novomeški rojak **Marjan Brezovar**) in v počastitev pesnikove sedemdesetletnice. Višja bibliotekarka **Jadranka Matić Zupančič** je predstavila **Menartovo** življenjsko in ustvarjalno pot, ki so jo odločno zaznamovali izvirno pesniško ustvarjanje, prevajanje tuje poezije, uredništvovanje in družbena dejavnost, pesnik sam pa je v pogovoru razgrnil več zanimivih podrobnosti iz svojih srečanj z Dolenjsko, Novim mestom in Belo krajino. V Novem mestu, denimo, se mu je rodila hči, tu je hodila v šolo njegova žena in tu je iskal zdravniško pomoč pri dr. **Marijanu Polensku**; v Belo krajino, od koder je doma njegova žena, pa je tako večkrat zahajal. Širša Dolenjsko ga povezuje tudi uredništvovanje, saj je pripravil obsežno antologijo **Pesmi dolenske dežele**, eno prvih pokrajinskih pesniških antologij pri nas. Beseda je tekla tudi o pogledih na umetnost in

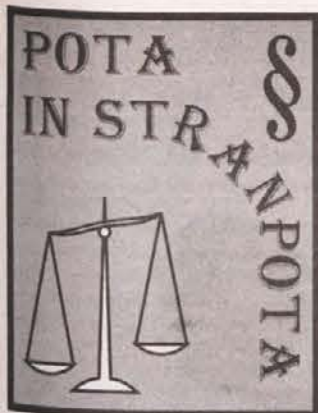

Janez Menart v Knjižnici **Mirana Jarca**.

poezijo pa o nekaterih osnovnih bivanjskih vprašanjih, s katerimi se pač ukvarja vsaka prava umetnost. Ugleden in svojski položaj v slovenski literaturi si je **Menart** pridobil predvsem z doslednim vztrajanjem pri komunikativnosti in oblikovni dognanosti svojih verzov, ki jih je s prevodnimi skupaj napisal več kot 60.000. Posebno doživetje večera je bilo, ko je pesnik sam prebral svoje pesmi in požel zanje navdušeno ploskanje, ponovno potrdilo, da zna seči v srca ljubiteljev poezije.

Z glasbo je kulturni večer obogatil kitarist **Dušan Pavlenič**, **Jadranka Matić Zupančič** pa je za to priložnost pripravila tudi razstavo **Menartovih** knjig, ki je s štirimi panoji in blizu osemdesetimi knjigami nazorno pričevala, da besede o bogatem ustvarjalnem življenju **Janeza Menarta** niso bile vljudnostne fraze.

M. MARKELJ

dežurni poročajo

UKRADEL MOTOR TOMOS - Neznanelec je med 17. in 19. oktobrom iz gospodarskega poslopija v okolici Pišec ukradel bencinski motor znamke Tomos. Škoda znaša 50 tisoč tolarjev.

TELEVIZOR, DA MU NE BO DOLGČAS - Če verjame ali ne, neznanelec je v trgovini Big Bang v Brezicah izkoristil nepazljivost prodajalca in s steklene police ukradel barvni televizor znamke Roadstar, vreden preko 61 tisoč tolarjev. Kje ga gleda, še ni znano.

DENAR NAŠEL V DENARNICI - 21. oktobra med 10. in 12. uro je neznanelec v Loški vasi prišel v odklenjen stanovanjski hiš ter iz denarnice, ki jo je našel v kuhinji, vzel 65 tisoč tolarjev.

NAVDUŠEN LIKOVNIK - 23. oktobra je neznanelec na parkirnem prostoru pred gostinskim lokalom Bife Dvor z zeleno barvo polil osebnostni avto znamke Daewoo Racer, last M. P., ter avto nato z ostrim predmetom še poškodoval. Škoda znaša 160 tisoč tolarjev.

TOMOŠ, ADIJO! - A. V. iz okolice Novega mesta si bo zapomnil 24. oktober in nočni obisk diskoteke Kosov hram v Gorenjem Vrhopolju. Neznanelec mu je namreč s parkirišča odpeljal kolo z motorjem znamke Tomos A 35, vredno 33 tisoč tolarjev.

ZAMIKALI SO GA DOKUMENTI - Iz odklenjenega osebnega avta na parkirišču pred tovarno Iskra v Semiču je neznanelec uradel vozniško dovoljenje, osebno izkaznico, čekovno kartico in blankete, več nabojev različnega kalibra in manjše klešče. V. P. je oškodovan za 100 tisoč tolarjev.

PO VINO IN ŽGANJE - Neznanelec je v vinorodnem okolju Lisec vlomil v zidanico in J. H. iz Ljubljane in ukradel 50 litrov vina in 33 litrov domačega žganja v vrednosti okrog 50 tisoč tolarjev.

Z VEČ KOT 200 KM/H PO CESTI

DRNOVO - Policisti so 22. oktobra na hitri cesti št. 1 izven naselja Drnovo ustavili hrvaškega državljanca I. M., ki je z avtom znamke Mercedes Benz S 500L vozil kar 204 km/h. Podan je predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

POŽAR V VIKENDU

VELIKA DOLINA - Gasilec PGD Velika Dolina je 22. oktobra ponoči uspelo pogasiti požar v vikendu hrvaškega državljanca. Ta je zakuril v kuhinjskem štedilniku, dimnik pa se je tako pregrel, da se je vnela izolacija okrog njega. Škoda znaša okrog 25 tisoč tolarjev.

STE PRIPRAVILI AVTO NA ZIMO? - To ste lahko te dni storili s pomočjo Avto-moto zveze Slovenije (AMZS), ki letos praznuje 25 let vsakolnih brezplačnih preventivnih akcij. Letošnja jubilejna akcija je potekala teden dni in tudi na AMZS Otočec so vrata odprli za vse, ki so želeli temeljit pregled vozila pred prihajajočo zimsko sezono (na sliki). Kot je povedal direktor Martin Ivanetič, je bil obisk neverjetno velik, glede na izsledke zadnjih takšnih akcij pa so največji poudarek dali trem najpogostejšim pomanjkljivostim na osebnih vozilih: delovanju svetlobnih teles, zavor in kakovosti zavorne tekočine. Delavci AMZS so svetovali tudi pri izbiri, vgradnji in uporabi otroških varnostnih sedežev za tudi nakup zimskih pnevmatik je bil ugoden. (Foto: L. Murn)

Prometna varnost se je poslabšala

Delo PU Krško v prvih devetih mesecih leta - 7 odstotkov več prometnih nesreč - V Sloveniji 264, na območju PU Krško 12 mrtvih - Povečanje ilegalcev, največ iz ZRJ

KRŠKO - "Stanje prometne varnosti je v prvih devetih mesecih letošnjega leta na območju naše PU podobno kot v ostali Sloveniji slabše, čeprav skušamo storiti vse, kar je v naši moči," je na nedavni novinarski konferenci povedal direktor policijske uprave (PU) Krško Miha Molan. Skupaj s sodelavci je predstavil delo uprave od 1.1. do 30.9.1999 še na področju mejnih zadev in tujcev.

Posledice prometnih nesreč so slabše kot v enakem lanskem obdobju (slednje številke so v oklepajih). Zgodilo se jih je za 7 odstotkov več in sicer 825 (771), največ v krški občini. Mrtvih je bilo 12 (8), 56 (42) hudo telesno poškodovanih, 144 (105) lažje telesno poškodovanih, 671 (646) nesreč se je končalo z materialno škodo. Kot je povedal načelnik Inšpektorata krške policije **Zlatko Pirš**, je tudi nasploh v Sloveniji zaslediti porast prometnih nesreč za 10 odstotkov (29062), več je bilo hudo in lahko telesno poškodovanih in več z materialno škodo. V Posavju je bilo v nesrečah udeleženi 55 (52) otrok in mladoletnikov, en otrok in mladoletnik sta umrla, 36 (30) pa je bilo telesno poškodovanih. Kot sekundarni vzrok za nesreče je bil alkohol ugotovljen v 79 (96) primerih, kar je 9,27 odstotka vseh povzročiteljev. Povprečna stopnja alkoholiziranosti voznikov v nesrečah pa znaša 1,86 (1,73) promila alkohola v krvi ali zraku.

Sicer pa je raziskava pokazala, da je najpogostejši vzrok prometnih nesreč nepravilna stran ali smer vožnje - kar v 217 primerih (179), nato nepravilna hitrost 175 (175), izsiljevanje prednosti 141 (126), neustrezna varnostna razdalja 105 (75) itd. Krški policisti so obravnavali tudi 5,5 odstotka vseh nesreč s pobegom, v večini primerov so povzročitelji našli. Izrekli so več mandatih kazni, največ zaradi prekoračitve hitrosti, manj pa je bilo predlogov sodniku za prekrške. "Ugotovili smo povečano uporabo varnostnega pasu in varnostnih čelad, sicer bi bile posledice nesreč verjetno še slabše. Z raznimi preventivnimi akcijami, kot so na primer

Zlatko Pirš

Motorist, Stopimo iz teme, Hitrost ubija, Varno na kolo itn., razdelitvijo raznih zložen in podobnim skušamo zavezati trend večanja prometnih nesreč, toda vse kaže, da policija ne more storiti vsega," je povedal Pirš. Na petih mejnih prehodih PU Krško je v prvih devetih mesecih letošnjega leta mejo prestopilo 10.298.291 potnikov (13 odstot-

USPELA VELIKA GASILSKA VAJA - V mesecu požarne varnosti je Gasilska zveza Novo mesto v petek, 22. oktobra, popoldne pri novem nakupovalnem centru Mercator na Cikavi pripravila dve veliki gasilski vaji. Sodelovalo je okrog 70 gasilcev iz 17 PGD iz šestih občin v okviru zveze ter profesionalna enota Gasilskega reševalnega centra Novo mesto. Pri prvi vaji je ožen izbruhnil v skladišču trgovine in se širil naprej, gasilci pa so posredovali iz vseh štirih koncev, tudi iz višine. Uporabili so avtocestne in tudi avtolesteve, rešili so poškodovance, ki so jih oskrbele gasilke CZ PGD Kamenice (na sliki). Pri drugi gasilski vaji so štiri enote izvedle verižno črpanje vode z večimi motornimi brizgalnicami iz bližnjega potoka. Kot je zatrdil poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip, sta bili obe akciji uspešni. (Foto: L. Murn)

PTLJAGO STRESEL PRED POLICISTA

DOBOVA - 19. oktobra je policist opravil temeljito mejno kontrolo na mejnem prehodu za mednarodni promet Dobova. Hrvaški državljan D. M. mu na vlaku ni hotel pokazati prtljage, razburil se je nad policistom in začel nanj kričati. Ko bi moral izstopiti, je stresel torbo in vsebino po sedežu v kupeju. Odpeljali so ga v prostore mejnega prehoda.

POLICISTU ZAPELJAL ČEZ NOGO

SEVNICA - Krški policisti so 24. oktobra v Sevnici ustavili voznika J. M., ki mu je alkotest pokazal 1,38 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Med postopkom se je vedel nedostojno in je kljub prepovedi odpeljal naprej, pri tem pa policistu zapeljal čez desno nogo. Ponočno so ga ustavili in pridržali do izteznitve. Zoper njega bo podana kazenska ovadba in predlog sodniku za prekrške.

po dolenjski deželi

• **OZIMNICA** - Na zimo se je treba pripraviti, pa ne le s kurjavo, pač pa tudi s prehrano. Neznanelec se je znašel čisto po svoje. Od 20. do 22. oktobra je v Dolenjih Lahnih v klet ter ukradel več kilogramov česna, čebule, več kozarcev domače masti, več kilogramov fižola, več kozarcev vložene gob tri pletenke. Toda to mu ni bilo dovolj, vlomil je v garažo in odnesel krožno žago, vbodno žago, dva vrtna stroja, dve motorni žagi, nahrbtno kosičnico, prenosni tuš, električni kabel in nekaj drugih predmetov. Lastnica J. Š. je oškodovana kar za okrog 500 tisoč tolarjev.

• **RAD TELEFONIRA** - V Sloveniji je vse več mobilnih telefonov, ki postajajo nepogrešljivi, toda brez kartic ne gre. Neznanelec, ki očitno zelo radi telefonira, si je s karticami naredil pravo zalogo. Med 12. avgustom in 4. oktobrom je prišel v trgovino Kovinotehne v Bršljuni, na neugotovljen način odprl vitrino ter iz nje ukradel kar 70 Mobicart različnih vrednosti. Trgovina je oškodovana za 269 tisoč tolarjev.

kov več), od tega 78 odstotkov tujcev in 22 odstotkov naših državljanov. Zaradi neizpolnjevanja pogojev so takoj zavrnil vstop v državo 6.290 tujcem, kar je 10 odstotkov manj kot lani. Za 43 odstotkov se je povečal ilegalni prestop državne meje - policisti so prijeli 862 (601) oseb, največ državljanov ZRJ - 404, nato Romunije - 171, Makedonije - 60, Turčije - 50, in državljanov BiH - 49. Pri ilegalnem sprotovanju oseb čez državno mejo so prijeli 45 (38) organizatorjev in vodičev, zanimivo, da je največ - 26 državljanov Republike Slovenije.

L. MURN

PONAREJENIH TISOČ DEM

NOVO MESTO - Neznanelec je 22. oktobra popoldne v menjalnici Tradetour na Novem trgu skušal zamenjati dva bankovca po tisoč DEM, in sicer 1500 za tolaško protivrednost, 500 jih je hotel nazaj. Ko je delavka ugotovila, da je bankovec ponarejen, je pobegnil. Odšel je v menjalnico Publikum, kjer je hotel vnovičiti tisoč DEM, toda zgodilo se je isto. Ponaredek so zasegli, neznanelec pa še iščejo.

ŠEST NAJBOLJŠIH KRŠKIH POLICISTOV - Da bi javnosti približali delo policije in za motivacijo med policisti ter za izboljšanje odnosov z občani, je ministrstvo za notranje zadeve RS letos prvič organiziralo akcijo "Izbora najboljšega policista za leto 1998/99". Ocenjevanje je tudi na PU Krško potekalo v dveh delih. Policijske enote so ocenjevale po strokovnih kriterijih (strokovna usposobljenost, kreativnost, partnersko sodelovanje, samostojnost pri delu itd.), posebna komisija PU pa je pristala še glasove javnosti. Rezultati so naslednji: v kategoriji klasično operativno delo je 1. mesto dosegla Sonja Molan, sledita Jožef Bežan in Safet Halkić; v kategoriji preventivno delo pa je na 1. mestu pristal Anton Žbül, sledita pa Ivan Kostanjšek in Andrej Burja. Prva v obeh kategorijah sta se uvrstila na izbor najboljšega policista na državni ravni. Izbor in razglasitev bo konec oktobra. (Foto: L. Murn)

NA NASPROTNI PAS

SENUŠE - 19. oktobra voznik kombiniranega vozila B. R., ki je vozil iz smeri Straže pri Raki, hitrosti ni prilagodil cestišču in ga je v Senušah zaneslo na nasprotni voznik pas. Trčil je v avto S. K., ki ni bila priprta z varnostnim pasom in je utrpela hude poškodbe na glavi.

ZASEGLI GUMIJEVKO IN BODALO

RIGONCE, OBREŽJE - Pri hrvaškem državljanu so policisti na MP Rigonce 22. oktobra našli policijsko gumijevko, dva dni pozneje na MP Obrežje pa nož bodalo z ročajem pri slovenskem državljanu. Oboje so zasegli.

OKRADLI DISKOTEKO ATLANTIS

NOVO MESTO - V noči na 23. oktober je neznanelec vlomil v diskoteko Atlantis na Novem trgu in ukradel glasbeni stolp, kasete, poslovni kovček z dokumenti in denarjem. A. K. iz Ljubljane je oškodovan za 160 tisoč tolarjev.

NA ZEBRI Z ZRCALOM ZBIL PEŠCA

METLIKA - V ponedeljek, 25. oktobra, se je ob 6.50 na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki zgodila prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval 47-letni pešec M. Š. iz Metlike. Do nesreče je prišlo, ko je 33-letni D. B. iz Grabovca peljal proti semaforiziranemu križišču in je zaradi gostega prometa spregledal pešca, ki je stopil na prehod za pešce, ter ga z zunanjim vzratnim zrcalom zadel v bok.

OBSTAL NA STREHI

JELOVEC - R. C. je 19. oktobra v naselju Jelovec vozil preblizu desnemu robu vozišča in zapeljal vozilo v betonsko ograjo. Nato ga je odbilo na vozišče, kjer se je vozilo obrnilo na streho. Voznik je dobil hude poškodbe.

Romuni obožujejo Slovenijo

10 ilegalcev

POSAVJE - 18. oktobra so policisti v Krškem prijeli štiri romunske državljane, ki so prispeli iz Zagreba. 16-letni romunski državljan je 19. oktobra z vlakom iz Benetk skrit pod sedeži prispel vse do Dobove, kjer so ga policisti odkrili in odpeljali v Center za odstranjevanje tujcev v Ljubljani. Istega dne so na MMP Obrežje zavrnili dva romunska državljana, ki sta se do bližine meje pripeljala s taksijem, toda niso ju spustili, ker nista imela sredstev za preživljanje. Nato sta se zadrževala na območju Bregane in naslednji dan ilegalno vstopilo v našo državo. Zalotili so ju policisti.

Makedonski državljan je skušal 21. oktobra zvečer vstopiti v R Slovenijo brez mejne kontrole. Do MMP Obrežje se je pripeljal kot potnik v tovornem avtomobilu, pri čemer mu je pomagal makedonski državljan. Oba so policisti pridržali. V naselju Nova vas pri Mokricah so policisti 22. oktobra pri ilegalnem prestopu državne meje iz Hrvaške v Slovenijo prijeli državljana Romunije. V glavnem so tujce vrnili na Hrvaško.

Si bomo morali varnost res kupiti?

Dvodnevni posvet o novih možnostih zasebnega varstva v Sloveniji - Od leta 1994 razcvet: 70 detektivov in 6 tisoč varnostnikov - V Novem mestu v ustanavljanju regijska sekcija

Po sprejetju Zakona o zasebnem varovanju in o obveznem organiziranju službe varovanja in Zakona o detektivski dejavnosti v letu 1994 smo tudi v Sloveniji pričali razcvetu zasebnovarstvene in detektivske dejavnosti. V naši državi danes deluje 70 detektivov in okrog 6 tisoč varnostnikov, ki so sami oz. v sodelovanju s policijo vedno bolj uspešni pri odkrivanju, zatiranju in preprečevanju kriminala ter drugih negativnih ravnanj, ki jih tudi na našem področju ne manjka. Ne gre pa pozabiti na pomen spodbujanja varnostnega samoorganiziranja državljanov.

Iz vseh teh razlogov je bilo pred dobrim letom v Ljubljani ustanovljeno Društvo za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje, ki te dni, večerj in še danes, v Portorožu skupaj v sodelovanju z Visoko policijsko - varnostno šolo organizira dvodnevni posvet z naslovom Nove možnosti zasebnega varstva v Sloveniji. Kot je na novinarski konferenci povedal predsednik društva dr. Tomaž Čas, je posebnost posveta, da poleg plenarnega zasedanja obsega tudi štiri delavnice, ki jih oblikujejo udeleženci. Razpisali so šest tem, v katerih se ugledni avtorji lotevajo aktualnih vsebin izobraževanja, usposabljanja, nadzorstva, davka na dodano vrednost, odnosov med policijo in zasebno varnostno dejavnostjo, problem-

VARNOST VSE VEČJA VREDNOST - To so na novinarski konferenci utemeljili (od desne proti levi): dr. Andrej Anžič, predsednik Društva za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje dr. Tomaž Čas ter dr. Janez Pečar. (Foto: L. M.)

ov etike, problemov preventive itd.

"Z obravnavo teh vsebin želimo dati zasebnovarstveni in detektivski dejavnosti spodbudo za kakovostnejše delo, sooblikovati želimo delovni profil varnostnika in detektiva, in to v etičnem in strokovnem smislu," je povedal dr. Andrej Anžič, urednik zbornika, ki so ga ob posvetu tudi izdali. Dejal je še, da so v Novi Gorici že ustanovili regijsko sekcijo Društva za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje, dogovori za to pa že potekajo tudi v Novem mestu.

Zanimivo je bilo prisluhniti dr. Janezu Pečarju, ki se je razgovoril o komercializaciji šolskega varstva. Dejal, da je bil problem varstva včasih izključno v lasti države, zdaj pa ni več tako, saj se tu dogajajo velike spremembe. "Treba pa je vedeti, da je varnost vrednota, ki dandanes postaja prednostna. Postaja pa tudi kupljivo blago, kar žal obenem pomeni diferenciacijo in diskriminacijo ljudi, saj si je vsak ne bo mogel privoščiti. Toda brez varnosti človek ne more živeti in delati. Vedeti pa je treba tudi to, da varnost zlasti na notranjem področju v državi ne bo prinesla niti Evropska unija. Ustvariti si jo bomo morali sami."

L. MURN

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE POSJILJOJEMALCEV

V zavarovalnici Tilia smo se ob prehodu v novo tisočletje odločili ponuditi novo vrsto življenjskega zavarovanja, ki je namenjeno posojiljemalcem.

Vzamete posojilo, sklenete to zavarovanje, mi pa se obvezemo, da v primeru smrti ali invalidske upokojitve posojiljemalca odplačamo celoten, še preostali del posojila.

Premijo vam bomo skozi leta odplačevanja prilagajali še neplačanemu delu posojila.

Mi smo pripravljeni na novo tisočletje, kaj pa vi?

tilia
zavarovalnica tilia
pripravljeni na novo tisočletje

Poceni zabava

POCENITEV OD 5 DO 100 ZA 450.000 MOBITELOVIH UPORABNIKOV

OD 1. OKTOBRA 1999 SO NAŠE STORITVE V SISTEMIH MOBITEL GSM, MOBITEL NMT IN MOBI CENEJŠE OD 5 DO 100 ODBITKOV. POCENITEV V SISTEMU MOBITEL GSM ZNAŠA OD 5 DO 46 ODBITKOV, V SISTEMU MOBITEL NMT OD 6 DO 100 ODBITKOV, V SISTEMU MOBI PA PRIBLIŽNO 10 ODBITKOV. V STRUKTURO NAROČNIŠKIH PAKETOV SMO VNESLI NEKATERE IZBOLJŠAVE, ZNIŽALI SMO CENO PRIKLJUČNI TAKSI, ALI PA JO CELO UKINILI, PRAV TAKO SMO POCENILI Mesečne naročnine v vseh paketih, predvsem pa smo znižali cene pogovorov. Podrobne informacije o novostih in znižanju posreduje osebje v Mobitelovih centrih in v centru za pomoč naročnikom, ki posluje neprekinjeno.

NOVOSTI PREDSTAVLJAMO TUDI NA NAŠI SPLETNI STRANI.

WWW.MOBITEL.SI

mobitel
SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM
svoboden kot ptica

DODATKI LX telegram

HALO 96!

Majhna pozornost, veliko presenečenje.

Te prekrasne vrtnice in še veliko drugih dodatkov bo dalo vašemu LX telegramu poseben pečat.

Seznam vseh LX telegramov in dodatkov najdete na vseh poštah in v Telefonskem imeniku Slovenije.

POŠTA SLOVENIJE
<http://www.posta.si> e-pošta: info@posta.si

POSLOVNI PROSTORI

PETROL, Slovenska naftna družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50
objavlja

RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNEGA PROSTORA Z ZBIRANJEM PONUDB

Oddamo poslovni prostor za poslovno dejavnost

v Brežicah, Lenart 1 za daljše obdobje. Poslovni prostor zajema:

- skladišni prostor v izmeri 400 m²
- 2 pisarni v izmeri 45 m²
- jedilnica 20 m²
- sanitarije
- na voljo so tudi parkirna mesta in odprt manipulativni prostor

Pisna ponudba mora vsebovati ponujeno mesečno najemnino za poslovni prostor, kratek opis dejavnosti ter predviden začetek poslovanja. Poslovni prostor ne oddajamo v najem za opravljanje dejavnosti trgovanja z nafto in naftnimi derivati.

Pisne ponudbe pošljite priporočeno v 30 dneh po objavi na naslov:

PETROL d.d., Ljubljana, Enota Novo mesto - veleprodaja, Kočevarjeva 9.

Kontaktna oseba je g. Stane ŠKALER, tel. 068/373-0208, kjer so na voljo tudi dodatne informacije.

Ogled poslovnega prostora je mogoč po predhodnem dogovoru.

Najugodnejši ponudnik bo izbran v mesecu dni po zaključenem zbiranju ponudb. Ponudniki bodo o izboru obveščeni v 8 dneh. Ponudnik je dolžan pogodbo skleniti v 15 dneh po prejemu obvestila, da je izbran kot najugodnejši ponudnik, sicer se šteje, da odstopa od ponudbe.

Pridržujemo si pravico, da po opravljenem zbiranju ponudb ne izberemo najugodnejšega ali kateregakoli ponudnika.

UPRAVA DRUŽBE

PETROL

DOLENJSKI LIST

OTVORITEV

27. oktober '99

TRGOVINA SPAR V NOVEM MESTU

- dnevno sveža ponudba sadja in zelenjave
- velika izbira sirov
- velika izbira mesa in mesnih izdelkov
- več kot 200 kakovostnih izdelkov lastne trgovinske znamke SPAR po ugodnih cenah
- v trenutku prihranite čas in denar: več kot 150 izdelkov označenih z "Našo najnižjo ceno" v blagovni skupini (najcenejši jogurt, mleko, moka, ...)

- 2 x mesečno akcijska ponudba izdelkov
- čista in pregledna trgovina
- prijazna postrežba in osebje
- 140 brezplačnih parkirnih mest
- našim kupcem prijazen delovni čas:

DOBRODOŠLI!

PON. - PET. 8h - 20h
SOBOTA 8h - 17h
NEDELJA 8³⁰ - 13h

Veselimo se vašega obiska!

TRGOVINA

SPAR

SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152G

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

VSE SORTE JE ŽE BLOU

Marija Krejan

Izšla je že devet-najsta knjiga iz zbirke slovenskih folklornih pripovedi Glasovi. Avtorica Marija Krejan je izpolnila svoje življenjsko poslanstvo, saj je pri zbiranju gradiva ugotovila, da o krajih, od koder so zbrane zgodbe, ni še nihče pisal.

Gre za krajevne skupnosti Veliki Trn, Sveti Duh, Gora - v okolici Krškega. Poleg starodavnih motivov, ki so prisotni v vseh folklornih pripovedih, je v pričujoči zbirki veliko spominov na bridki čas izseljenstva.

BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA PONUJAMO
25 % POPUST. Običajna cena je 7.344 SIT, cena s popustom pa 5.508 SIT.

Da, naročam knjigo Marije Krejan VSE SORTE JE ŽE BLOU s 25% popustom po 5.508 SIT, cena ne vključuje stroška poštne. Knjigo bom plačal po povzetju.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Naročilnice pošljite na naslov: ČZD Kmečki glas, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana.

**DOLENJSKA
BANKA**

TEL100

Od ponedeljka do petka
od 8. do 18. ure

Zasijte jo z najboljšim apnom.

BOLJ KO JE APNO KAKOVOSTNO, VEČJI JE NJEGOV PRIHRANEK PRI GRADNJI. V SCT IAK SE LAHKO POHVALIMO Z IZJEMNO KAKOVOSTNIM IN NAJBOLJ BELIM APNOM NA TRŽIŠČU. PRI GRADNJI DVOSTANOVANJSKE HIŠE BOSTE TAKO PRIHRANILI TUDI DO DVE TONI APNA IN SI HKRATI ZAGOTOVILI KAKOVOSTNO GRADNJO IN ZIDOVE, KI BODO DIHALI. ZDRAVA LOGIKA. SCT IAK d.d., KRESNICE 14, 1281 KRESNICE
TEL: 061 877 080, FAX: 061 877 007

logika kvalitete sct industrija apna Kresnice d.d.

Ekstra lahko zimo, prosim!

**ekstra
lahko
kurilno
olje**

- brezplačna in hitra dostava
- preprosto naročanje po telefonu
- ugodni plačilni pogoji
- možno obročno plačevanje na 3 ali 6 obrokov
- za večje količine dajemo dodatne popuste
- dober izkoristek energije
- okolju prijaznejše kurilno olje

Že prihajam!!!

Obiščite najbližje prodajno mesto
OMV ISTRABENZ-a ali pokličite na telefon:
068 342 531 Novo mesto
0608 62 770 Brežice

OMV ISTRABENZ

Zužemberk je presenetil favorite

Zužemberčani po zlahka izgubljenem prvem nizu v nadaljevanju tekme 4. kola zaslužno ugnali Kamničane - Novomeščanke začele z najmočnejšima ekipama in ostale praznih rok

ZUŽEMBERK, NOVO MESTO - Zužemberški odbojkarji so z lepo zmago nad kamniškim Žurbi Teamom, ki je tako izgubil drugo mesto na lestvici, dokazali, da letos sodijo bolj na sredino lestvice kot v krog klubov, ki se borijo za obstanek, saj lahko računajo na točke tudi v dvobojih z najboljšimi klubi, medtem ko so jih v minuli sezoni v prvi ligi obdržale le točke, ki so jih osvojili v medsebojnih srečanjih s kandidati za izpad. Za odbojkarice TPV-ja se bo prvenstvo zares začelo šele v tretjem kolu, saj na tekmah s prvouvrščenima ekipama niso mogle upati na uspeh.

Razen ob zmagi nad Astecom Triglavom v drugem kolu odbojkarškega prvenstva v prvi ligi Zužemberčani do sedaj niso imeli sreče, saj dobre igre proti Olimpiji v prvem kolu in Granitu v tretjem kolu niso znali vnovčiti, tako da so ostali brez točk, za kar je bilo krivo predvsem popuščanje ob zaključkih posameznih nizov. Očitno so se iz tega nekaj tudi naučili, saj te napake na tekmi četrtega kola proti favoriziranemu kamniškemu Žurbi Teamu niso ponovili.

V prvem nizu so Kamničani že na začetku niza prišli do lepe prednosti in je niso izpustili iz rok vse do kon-

ca. Drugi niz je bil precej bolj izenačen, večji del so sicer vodili Zužemberčani, ki so s 25:20 izid v njih izenačili. Tudi tretji niz je bil izenačen, a je pri 20:23 že kazalo na uspeh gostov, s petimi zaporednimi točkami pa so ga le dobili Zužemberčani. Četrty niz je bil najbolj izenačen, več sreče na koncu pa so imeli gostje. Skrajšana igra v petem nizu je spravila na noge do tedaj precej mirno stoglavo množico gledalcev na novi tribuni. Gostom je večji del odločilnega niza kazalo nekoliko bolje, pri 6:10 je že kazalo na poraz Zužemberčanov, ki pa so se v odločilnem trenutku le pobrali in

s petimi zaporednimi točkami v zaključku tekme prišli do pomembne zmage.

Odbojkarice novomeškega TPV-ja so po porazu v prvem kolu v Novi Gorici tudi v drugem kolu igrale v gosteh z mariborskim Infondom Branikom in po pričakovanju ostale praznih rok. Trener Bojan Vernig opaža, da je njegova precej pomlajena in spremenjena ekipa še zelo neuigrana, odbojkaricam pa manjkajo predvsem težke tekme z enakovrednimi ali boljšimi ekipami, zato je v Novo mesto povabil hrvaškega prvoligaša Viadukt iz Zagreba, v soboto pa se bodo Novomeščanke ob 19. uri v športni dvorani Leona Štuklja igrale z ekipo JETI Sport Bled, ki tako kot TPV v prvih dveh kolih ni osvojila niti enega niza.

I. V.

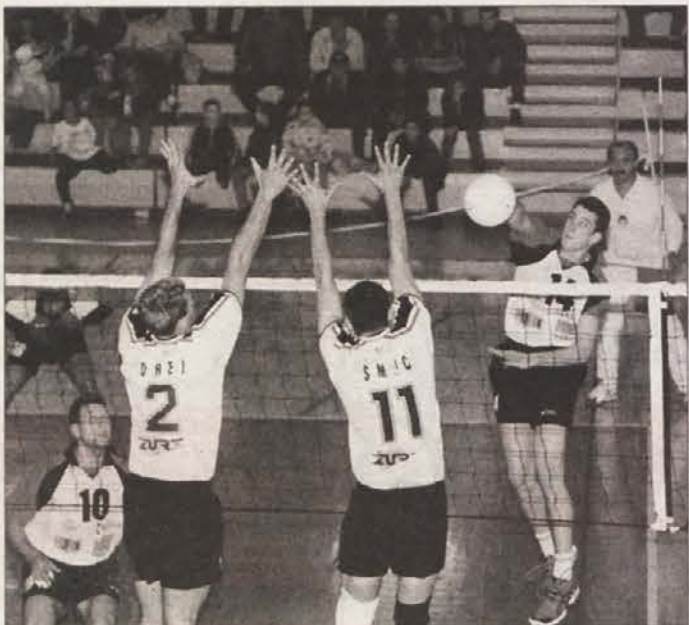
Menič drugi Slovenec v maratonu

Dolenjski rekord ni padel

Na 4. ljubljanskem maratonu, prva tri mesta so si razdelili Etipojček Wolley Jarra ter Kenijca Patrick Boioy in Yator Kiprotich, sta se med prvih deset uvrstila le dva Slovenca: na devetem mestu je bil 37-letni Ljubljčan Benjo Piškur, ki je tako postal tudi državni prvak v maratonu, le mesto za njim pa se je uvrstil 26-letni mizar Franci Menič iz Pristavice pri Šentjerneju, sicer član novomeškega tekaškega kluba Portovald. Njegov čas 2:39:51 sicer ni dolenjski rekord - ta še vedno pripada Borisu Bukovcu - je pa to najboljša uvrstitev dolenjskega tekača na tako močnem tekmovanju.

Menič je sicer specialist za tek na 10 km, za nastop na maratonu pa sta se s trenerjem Borutom Retljem odločila šele septembra, zato sta z dosežkom zadovoljna. Ob primernejšem vremenu bi najverjetneje padel tudi Bukovčev rekord, saj so tudi najboljši teklari nekaj minut slabše kot običajno. V teku na 21 km sta nastopila tudi Meničev trener Retelj, ki je osvojil 8. mesto, in Ivan Skedelj Močivnik, ki je bil med veterani peti. Na 7 km se je med Dolenjci najbolje uvrstil Marko Gorenc, ki je bil drugi, medtem ko je bil član Krke Telekom Boštjan Kozan peti, njegov trener Robert Dragan pa šesti.

I. V.

ROK MIMO BLOKA - Kljub temu da se je Zužemberčanom v zadnjem času pridružilo kar nekaj bivših igralcev novomeške Krke in kočevskega Kovinarja, mladi domači odbojkarji igrajo čedalje pomembnejšo vlogo v moštvu trenerja Bojana Brulca, med njimi pa je tudi Rok Pucelj, ki je žogo takole udaril mimo kamniškega bloka in dosegel točko. Žal se za redni trening z moštvo letos ni odločil eden najmočnejših tolkačev v Sloveniji Gregor Novak, ki pa ga v klubu vseeno še niso povsem odpisali. (Foto: I. V.)

Presenetljiv poraz v Saporti

Košarkarjem Krke Telekom je spodrsnilo na Češkem, kjer jih je premagal zadnjevršeni Novi Jičín - V domačem pokalu Ten Krško na pragu presenečenja - Novomeščani zlahka

NOVO MESTO, KRŠKO - S tretjim porazom v pokalu Saporta, ki so ga košarkarji Krke Telekom doživeli v Novem Jičínu na Češkem proti zadnjevrščenemu moštvu skupine H, so se Novomeščani precej oddaljili od mest, ki vodijo v nadaljnje tekmovanje. Novomeščani so precej zaostali že v prvem polčasu, ki se je končal z devetimi točkami prednosti za domačine, pet minut pred koncem pa so Čehi vodili že s 77:64. V zaključku tekme so košarkarji Krke Telekom poskušali izid obrniti sebi v prid, se približali na 76:80, a jim več ni uspelo. Tudi razmerje med osebnimi napakami obeh moštev lahko veliko pove: 27 osebnih napak Krke Telekom in le 13 košarkarjev Novega Jičina daje vedeti, da sta bila sodnika bolj naklonjena domačim košarkarjem.

Redno kolo državnega prvenstva so konec minulega tedna zamenjali

turnirji osmine finala pokala Slovenije. Vse tekme so dobili favoriti, najbližje presenečenju pa so bili Krčani, ki so še dobro minuto pred koncem srečanja s prvoligašem ZM Mariborom vodili z 82:78, a je bil v zadnjih trenutkih srečanja nekdanji najboljši strellec slovenske košarke Matjaž Tovornik neizgovorljivo in v četrtfinalu se je uvrstilo njegovo

MLADINCI IN KADETI KAR ENAKO

NOVO MESTO - Mladinska in kadetska vrsta novomeškega Elana sta v preteklem tednu gostovali pri ljubljanski Svobodi in iztržili enak izid 2:2. Tudi obe vrsti dečkov, ki nastopata v medobčinski ligi Ljubljana sta igrali v Ljubljani; mlajši dečki so s Slovanom izgubili 1:2, starejši dečki pa z 0:2.

moštvo. Krka Telekom se v Šentjurju ni dala presenetiti, saj je proti koncu prvega polčasa vodila z 20 točkami razlike, med strelce pa se je vpisal tudi mladi Taraniš, ki sicer le redko dobi priložnost za igro. Četrtfinale pokala bo 20. novembra, ko se bo Krka Telekom pomerila z ljubljanskim Slovanom, prednost domače dvorane pa bodo tudi tedaj imela v lanskem ligaškem tekmovanju nižjevrščenima moštvoma. Zaključni turnir štirih najboljših bo 8. in 9. aprila prihodnje leto.

POKAL OSILNIČANOM

KOSTEL, OSILNICA - Mladi do 17 let iz Obkolpa so se 16. oktobra v Fari pomerili v malem nogometu. Sodelovale so ekipe Osilnice, Fare in Kužlja, v kateri so nastopali tudi mladi iz Broda na Kolpi (Hrvaška). Rezultati: Kostel-Osilnica 0:4, Kuželj-Osilnica 0:3 in Kostel-Kuželj 3:0. Po končanem turnirju so se ekipe prijateljsko še enkrat pomerile, a tokrat so v ekipi Kostela igrali tudi starejši igralci. Zdaj so okrepljeni Kostelci premagali Osilničane s 4:0, Osilničani pa Kuželjce z enakim rezultatom.

SMUČARSKI TRENINGI

NOVO MESTO - Smučarsko društvo Krka Rog ima redne kondicijske treninge za predšolske in šolske otroke vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 17.30 v športni dvorani Marof. Vsa dodatna pojasnila dobite ob ponedeljkih med 18. in 19. uro v klubskih prostorih v nekdanjem Domu športov na Loki ali ob isti uri po telefonu 21 487.

VODI KOCJANČIČ

NOVO MESTO - Na klubskem prvenstvu novomeških kegljačev med 32 tekmovalci vodi s 892 po-drtimi keglji Rok Kocjančič, drugi je Miro Miklavčič (869) in tretji Vlado Bruner (864). (N. G.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Pokal Saporta, skupina H, 5. kolo - NOVI JIČÍN : KRKA 87:84 (43:34); NOVI JIČÍN : OKAČ 21, Sanders 23, Jelinek 20, Simpson 9, Medvečki 5, Panaček 8, Durček 1; KRKA: Dražovič 5, Jevtović 2, Petrov 21, Smodiš 20, Deschryver 2, Grum 8, Drobniak 4, Ščekić 2, Nakić 20 (2:2). Met za tri točke: Novi Jičín 8:14, Krka Telekom 11:27 (Petrov 5, Smodiš 3, Nakić 2, Dražovič). Osebnih napake: Novi Jičín 13, Krka Telekom 27.

OSTALA IZIDA: Radnički Beograd (Jugoslavija) : Vilnius (Litva) 80:77 (43:41), Helsinki (Fin) : Frankfurt (Nem) 62:100 (30:49) LESTVICA: 1. Vilnius 9, 2. Frankfurt 8, 3. Radnički 8, 4. Krka Novo Mesto 7, 5. Novi Jičín 7, 6. Helsinki 6.

Pokal Slovenije, osmina finala: 2. skupina: Ten Krško : ZM Maribor 82:84 (43:44); 3. skupina: Kemoplast : Krka 69:105 (39:63).

ROKOMET

1. SRL, moški, zaostala tekma 2. kola - RADEČE : TREBNJE 19:33 (9:15); TREBNJE: Torlo, Burdijan 3, Begović, Blagojevič 5, Šavrič 5, Stojaković 2, Likavec 11, Gradišek 2, Žvižej 5.

6. kolo - DOBOVA : SLOVAN 29:24 (14:14); DOBOVA: Kostrevec, Vrtovšek, Džapo 4, M. Urbanč 1, Martinčič 5, Bogovič 1, Škof, Deržić 4, D. Urbanč 4 (4), Kukavica 8, Kranjčič 2, Voglar, Barišič, Urek.

INLES RIKO : JADRAN 25:23 (10:8); INLES RIKO: Grm, Špoljarič 1, Lesar 1, Ile 3, Na. Hojč 9, M. Hojč 1, Ivanec 1, Zbačnik, Pajnič 2, Henigman 3, Bartolj 2, Dokič 2, Ne. Hojč, Đukič.

PREVENT : TREBNJE 24:23 (11:9); TREBNJE: Torlo, Ostaneč, Mežnaršič, Burdian 2, Radelj, Blagojevič 3, Šavrič 4, Stojaković 4, Likavec 8, Pekolič, Žitnik, Gradišek, Žvižej 2, Zupančič.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 12, 2. Prule 67 10, 3. Trebnje 10, 4. Gorenje 9, 5. Prevent 8, 6. Inles Riko 6, 7. Dobova 5, 8. Termo 4, 9. Radeče 4, 10. Slovan 2, 11. Jadran 2, 12. HM Portorož 0.

1. SRL, ženske, 6. kolo - Gramiz Kočevje : Zalec 20:24 (8:14). **LESTVICA: 1. Krim Neutro Roberts 12, 2. Robit Olimpija 12, 3. Zalec 8... 7. Gramiz Kočevje 4 itd.**

NOGOMET

Pokal Slovenije, četrtfinale, 2. tekma - ELAN : HIT GORICA 2:0 (0:0); Strelca: 1:0 Žagar (59. minuta), 2:0 Plevnik (90); skupni izid obeh tekem: 4:5; v polfinalu se je uvrstil HIT Gorica.

2. SNL, 12. kolo - ELAN : NAF-TA 3:1; Strelci: 1:0 - Sever (17. minuta), 2:0 - Čučič (25), 3:0 -

Sever (71), 3:1 - Utroša (75). **LESTVICA: 1. Tabor Sežana 31, 2. Koper 27, 3. Elan Novo mesto 25, 4. Železničar Maribor 24, 5. Esotech Šmartno 23, 6. Aluminij Kidričevo 20, 7. Zagorje 18, 8. Živila Triglav 18, 9. Montavar Rogoza 15, 10. Jadran Šentpič 13, 11. Šentjur 13, 12. Drava Ptuj 10, 13. Nafta Lendava 10, 14. Ivančna Gorica 10, 15. Črenšovci 7, 16. Avtoplus Korte 3. V 13. kolu bo Elan v gosteh igral z drugouvrščenim Koprom.**

ODBOJKA

1. SOL, moški, 4. kolo - ŽUŽEMBERK : ŽURBI TEAM KAMNIK 3:2 (-18, 20, 23, -23, 13); ŽUŽEMBERK: Perko, Gotenc, Petkovič, Drobnič, Obrstar, Smrke, Pucelj, Lazič, Kump. **LESTVICA: 1. Maribor Stavbar IGM 11, 2. Bled 9, 3. Žurbi Team Kamnik 8, 4. Fužinar GORIK Igem 8, 5. Olimpija 7, 6. Salonit Anhovo 6, 7. Žužemberk 5, 8. Granit 3, 9. Pomurje 3, 10. Astec Triglav 0.**

V petem kolu bo Žužemberk v soboto, 30. oktobra, igral v gosteh s Pomurjem.

1. SOL, ženske, 2. kolo - INFOND BRANIK : TPV NOVO MESTO 3:0 (16, 13, 19); TPV NOVO MESTO: Muhič, Čoralč, Rajak, Grabič, Horvat, Goštin, Majstorovič, Nemčeva, Kopilova, Vernig.

LESTVICA: 1. Infond Branik 6, 2. HIT Nova Gorica 6, 3. Šentvid 6, 4. Formis Bell Rogoza 3, 5. Kemiplas Koper 3, 6. Marsel Ptuj, 7. ZM Ljutomer 3, 8. TPV Novo mesto, 9. JETI Sport Bled 0, 10. Asics Tabor 0. V tretjem kolu bodo Novomeščanke v soboto, 30. oktobra, igrale doma z ekipo JETI Sport Bled.

2. SOL, moški, 3. kolo - Krka Novo mesto : Fužinar II 0:3 (-24, -21, -20); Šoštanj Topolšica : Kočevje 3:0 (18, 22, 17). **Lestvica: 1. Šempeter 9... 10. Kovinar Kočevje 2, 11. Krka 1 itd. V četrtem kolu bodo Mokronožani v soboto, 30. oktobra, igrali doma s Termom Lubnikom.**

3. SOL, moški, zahod, 3. kolo - Salonit Anhovo II : Pneuma center Mokronog 3:1; Lestvica 1. Hoteli Simonov zaliv 9... 4. Pneuma center Mokronog 6 itd. V četrtem kolu bodo Mokronožani v soboto, 30. oktobra, igrali doma s Termom Lubnikom II.

3. SOL, ženske zahod, 3. kolo - TPV Novo mesto II : Črnomelj 0:3; Vimpro Izola : Brestanica 3:0; Semič : Kočevje 3:0. **Lestvica: 1. Kočevje 9... 3. Črnomelj 9... 5. Brestanica 5... 11. TPV Novo mesto II 1, 12. Semič 0. V četrtem kolu bodo Breščanki igrale doma s Semičankami, Črnomaljske doma z Vimpro Izolo in Novomeščanke v gosteh z Astro Telekomom.**

Trebanjci so prvič klonili

Trebanjci kljub delnemu izidu 5:0 v zadnjih minutah niso dohiti Preventa - Dobovčani z zmago nad Slovanom na sredino lestvice - Tretja zmag Ribničanov

Trebanjci so sredi tedna odigrali zaostalo tekmo drugega kola z Radečami, ki so jo prestavili zaradi gostovanja v Izraelu. Radečani so bili za Trebanjce tudi na domačem terenu preslabi, da bi jih lahko ogrozili na poti do zmage, drugače pa je bilo v soboto v Slovenj Gradcu, kjer so Trebanjci doživeli prvi poraz v sezoni. Glede na derbi na Kodeljevem, kjer so rokometaši Prul 67 prvič pošteno zamajali slovensko rokometno trdnjavo Pivovarno Laško in pokazali, da ne povsem brez razloga napovedujejo, da se bodo resno potegovali za naslov prvaka, ostalim moštvom z zgornjega dela lestvice preostaja boj za tretje mesto, za katerega se poleg Trebanjcev resneje poteguje še Gorenje, s katerim so imeli Trebanjci v prvem kolu kar nekaj težav, da so jih premagali, in tokratni nasprotnik, slovenjgraški Prevent.

SURIYA NAJUSPEŠNEJŠA

ŠENTJERNEJ - Čeprav je šentjernejska kobila Suriya na zadnji dirki kasaške sezone v Ljutomeru osvojila šele peto mesto, je bila z osmi zmagami in zasluženimi 1.246.000 tolarji proglašena za absolutno najuspešnejša kasača v Sloveniji za leto 1999. V Ljutomeru so se dolenjski in posavski kasači morali zadovoljiti s tremi tretjimi mesti, ki so jih osvojili Marli Somoli (Janko Šepetave, Krško), Fuci Fuc (Krško), ki jo je vodil Vojo Maletič, in Valat (Jože Judež, Šentjernej). (J. J.)

Slovenjgraščani so si sredi drugega polčasa priigrali že lepo prednost šestih zadetkov (24:18), a je zadnjih sedem minut srečanja trebanjski vratar Mustafa Torlo zaklenil svoja vrata, njegovi napadalc pa so bili kljub petim zaporednim zadetkom za las premalo učinkoviti, da bi svojemu moštvu priigrali vsaj točko.

Tudi v Dobovi, kjer so domači rokometaši imeli v gosteh Slovana, je v zadnjih minutah tekme glavno vlogo igral vratar. Tekma je bila vse do sredine drugega polčasa izenačena, potem pa je na sceno stopil domači vratar Gorazd Škof, ki je do

konca srečanja dobil le dva zadetka, kar so dobovski napadalc dobro izkoristili in dosegli pomembno zmago, s katero se je dobova le priključila moštvom na sredini lestvice.

Ribničani so se morali pošteno potruditi, da so ugnali predzadnjevrščenega Jadran. Inles Riko strl odpor gostov šele sredi drugega polčasa, ko je v 45. minuti povedel z 18:14, kar je bilo ob ob dobrih obrambah vratarja Boštjana Grma in natančnih strelh Natana Hojca dovolj za miren zaključek srečanja.

V sedmem kolu se Dobovčanom in Ribničanom slabo piše, morebitna zmag pa bi bila prava senzacija. Dobovčani bodo namreč igrali v Celju s Pivovarno Laško, Ribničani pa v Trebnju, kjer si domačini po porazu v Slovenj Gradcu ne bodo privoščili še enega spodrsilja.

ELAN VSEENO ZMAGUJE

NOVO MESTO - Medtem ko članskemu moštvu novomeškega Elana na zadnjih tekmah ni bilo dano okusit slasti zmage, so mladinci kadeti in mlajši dečki v 11. kolu pošteno sprasili nasprotnike. Mladinci so tako Zagorje premagali kar s 5:0, premagali, kadeti pa s 5:1, starejši dečki so izgubili s Kolpo z 2:3, mlajši dečki pa so Ilirijo premagali kar s 6:1.

TOKRAT LUZAR

NOVO MESTO - Na oktoborskem turnirju šahovskega kluba Novo mesto v pospešenem šahu je zmagal Emil Luzar nad Bojanom Jerančičem in Robertom Rudmanom. Nastopilo je 23 šahistov, med katerimi je bil najboljši novomeški šahist Marjan Kastelic šele četrty.

RUS V DOLENJSKIH

DOLENJSKE TOPLICE - Na teniškem turnirju v Dolenjskih Toplicah je v soboto, 16. oktobra, zmagal Igor Rus iz Gradača v Beli krajini, ki je v finalu premagal organizatorja turnirja Klemen Vauco. V tolažilni skupini je bil najboljši Andrej Lavrič.

ŠPORTNIKI INVALIDI HVALEŽNI - Novomeški metalec diska Igor Prime (levo) je v petek zvečer v restavraciji Tango na Otočcu na prireditvi Slovenski športniki za športnike invalide predstavil dokumentarni film o invalidskem športu in zgoščenko Igor the Prince. Prireditvi, ki so se je udeležili tudi nekateri najboljši slovenski športniki in športniki invalidi, je humanitarnega značaja, saj bo ves izkupiček namenjen pomoči športu invalidov. V imenu športnikov invalidov se je Igorju zahvalil predsednik njihove organizacije Ernest Jazbinšek (desno), bivši evropski prvak in streljanju in dvakratni finalist paraolimpijskih iger. (Foto: I. V.)

V light conatactu Novomeščanom trije naslovi

Tradicija karate kluba
Novo mesto se nadaljuje

NOVO MESTO - Na tretjem oziroma zaključnem turnirju za državno prvenstvo v light contactu v Novi Gorici so člani karate kluba Novo mesto osvojili kar pet prvih mest. Med člani letos ni nastopal vrsto let najboljši slovenski tekmovalci v kategoriji do 89 kg Franjo Skok, ki se je iz Novega mesta preselil v Zagreb, a ga je zelo dobro zamenjal Toni Turk, ki je v isti kategoriji zmagal že na turnirjih v Ormožu in Mariboru, zdaj pa še v Novi Gorici, ter tako s popolnim izkupičkom osvojil prvo mesto tudi v skupnem vrstnem redu. Med mladinci so od Novomeščanov v Novi Gorici zmagali Dušan Stojanovič v kategoriji do 56 kg, Darko Milanovič (do 63 kg), Primož Konrada (do 71 kg) in Petrit Izairi (do 79 kg). Izairi in Milanovič sta zmagala tudi v skupnem vrstnem redu, Stojanovič in Konrada pa sta na koncu osvojila drugo mesto v državi. S tem varovanci trenerja Šemsa Šehića nadaljujejo uspešno tradicijo karate kluba Novo mesto, ki že od leta 1976 osvaja mednarodne medalje na državnih prvenstvih, ves ta čas pa je imel klub tudi državne reprezentante, tako v prejšnji državi kot tudi od leta 1991 v samostojni Sloveniji. Na letošnjem članskem svetovnem prvenstvu novembra v Caorlah v Italiji bo Slovenijo izmed Novomeščanov zastopal Toni Turk.

I. V.

Množično na Brežiškem oktobru

Državno prvenstvo v uličnih tekih med osnovnošolci Konjičanom, med srednješolci pa mariborskim gimnazijcem

BREŽICE - Atletski klub Brežice je v petek popoldne pripravil že 21. cestni tek Brežiški oktober, ki je štel tudi za 7. državno prvenstvo osnovnih in srednjih šol v cestnih tekih. Nastopilo je 467 tekačev iz kar 42 osnovnih in srednjih šol in 7 atletskih klubov. Kot je v navadi, so gostoljubni brežiški atleti delavci za najboljšo pripravo kopico praktičnih nagrad, pokroviteljstvo nad prireditelji pa sta prevzela brežiški župan Vlado Deržič in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Med osnovnimi šolami je zmago slavila OŠ Ob Dravinji iz Slovenskih Konjic, druga je bila OŠ Franceta Bevka iz Tolmina in tretja OŠ Tabor iz Logatca, najbolje uvrščena šola z

našega konca pa so bile Dolenjske Toplice, ki so zasedle peto mesto. Med srednješolci je zmagala II. gimnazija Maribor nad srednjo trgovsko šolo Celje in šolskim centrom Novo mesto, brežiška gimnazija pa je bila četrta. Osnovnošolci in dijaki prvega in drugega letnika so tekli na 1720 m dolgi progi s startom in ciljem na brežiškem stadionu, dijaki tretjega in četrtega letnika ter člani pa so morali preteči dva kroga oziroma 3120 m.

Od tekačev z našega konca sta se z zmago med starejšimi učenci oziroma učenci izkazala Šentjernejska Janja in Jože Bučar, Mario Droždan iz osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice je bil dru-

gi med mlajšimi učenci in Branka Vrtič iz iste šole tretja med starejšimi učenkami. Med srednješolci je zmago med starejšimi dijaki slavil Sevnčan Borut Veber, ki je nastopal za srednjo šolo Krško, med mlajšimi dijaki je Brežičan Željko Kolma zmagal, Peter Kužnik (gimnazija Novo mesto) pa je bil drugi, druga pa je bila tudi Sevnčanka Alenka Radej, ki je med mlajšimi dijakinjami zastopala srednjo ekonomsko in trgovsko šolo Brežice. Med člani je bil najhitrejši Marko Gorenc, član tekaškega kluba Portovald iz Novega mesta, med članicami pa Sevnčanka Klavdija Tomažin.

REPUBLIKANCI PRVI MED BELOKRANJCI

SEMIČ - Končala se je belokranjska liga v malem nogometu. Končni vrstni red: 1. Republikanci (Vinica) 35, 2. Gostinstvo Cvet (Semič) 34, 3. Krokari (Metlika) 33, 4. Pivnica Sodce (Metlika) 25, 5. Partizan (Semič), 24, 6. Dragovanja vas 18, 7. Veterani Bele krajine (Črnomelj) 18, 8. Pekarna Presta (Lokve) 12, 9. Svip (Slamna vas) 6. Najboljši strelac je bil Uroš Štrukelj (Gostinstvo Cvet), ki je na 16 tekmah dosegel 23 golov. Pokal za fair play je dobil Krokari.

KATANI DOMAČI TURNIR

DOBOVA - Na ju-jitsu turnirju za pokal občine Brežice, ki ga je v soboto, 23. oktobra, v Dobovi pripravilo društvo Katana, je nastopilo 9 klubov iz Slovenije in 1 iz Hrvaške. V ekipnem vrstnem redu je zmagala domača Katana, drugo je bilo Celje in tretji Ippon Rucanor iz Sevnice.

PRVENSTVO V GOJU - Od 21. do 24. oktobra je v Zdravilišču Šmarješke Toplice potekalo državno člansko prvenstvo v goju. Udeležilo se ga je 16 igralcev, od tega 5 iz novomeškega društva, ki je že dolgo eno najboljših v Sloveniji. Prvak Slovenije v goju je postal Novomeščan Leon Matoh, 2. je bil Igor Bizjak iz Maribora, 3. mesto pa je zasedel Novomeščan Dušan Jukič. Na fotografiji: v igri dveh novomeških igralcev je bil boljši Tamar Čerferin (desni), ki je osvojil skupno 5. mesto, mladi, komaj 19-letni Matevž Harlander, pa je bil na koncu 8. (Foto: A. B.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

- **KOČEVJE** - V 4. kolu druge rokometne lige je Grča brez večjih težav s 35:18 premagala Radovljico. Andreja Selana, ki je na pokalni tekmi proti Svišu dosegel ducat zadetkov, je dobro zamenjal Gregor Bizjak.
- **KOČEVJE** - V 5. kolu v drugi državni ligi so košarkarji Snežnika v Portorožu izgubili s 76:87, čeprav bi glede na igro lahko tudi zmagali.
- **RIBNICA** - Na prijateljski meddržavni tekmi v ragbiju sta se v Ribnici pomerili reprezentanci Hrvaške in Slovenije. Po izenačeni igri v prvem polčasu so Slovenci udeležence letošnjega svetovnega prvenstva premagali z 20:10. Na predtekmi so se pomerili kadeti Ribnice in zagrebške Lokomotive. Gostitelji so z boljšo igro v drugem polčasu zmagali s 40:35.
- **RIBNICA** - Na svetovnem prvenstvu v ironman triatlonu na Havajih je bil Matjaž Sink 308., Damjan Kromar pa na 321. **RIBNICA** - V 13. kolu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Grafit : Sodražica 3:3, Elin Kot : Biba Market T 6:2, Turjak : Tornado Agaton 2:3. Divji jezdeci so bili prosti. Vodi Agaton Tornado, končni zmagovalci pa bo znan po tretjem krogu, ki ga bodo odigrali v dvorani. Ob občinskem prazniku so nogometaši igrali še za pokal Ribnice. V tekmi za 3. mesto je Grafit premagal Turjak s 5:1, v finalu je Sodražica premagala Tornado Agaton s 6:4.

Kraglju velika nagrada Brežic

Najboljši slovenski motokrosist se na Prilipah ni dal presenetiti
- V razredu 125 ccm Novomeščan Jaka Može

PRILIP - Motokrosisti so letošnjo sezono zaključili v Prilipah z mednarodno dirko za Veliko nagrado Brežic, na kateri so se v treh dneh skupnim štartom pomerili dirkači razredov 125 ccm in 250 ccm. Nastopilo je 21 voznikov iz Hrvaške, Madžarske, Italije, Avstrije in Slovenije. Žal sta udeležbo zadnji trenutek odpovedala še dva že prijavljena Avstrijca, večino hrvaških tekmovalcev pa so zaradi nepopolnih dokumentov zavrnili na meji.

Najboljši slovenski motokrosist Sašo Kragelj se tudi v Prilipah ni dal presenetiti. V prvi in drugi vožnji je vodil od štarta do cilja, obakrat pa mu je s padcem, za katerega je bil sam kriv, delo precej olajšal najboljši Hrvat Nenad Šipek, ki se je v prvi in drugi vožnji po padcih vseeno prebil do drugega mesta, v tretji vožnji pa je zmagal, potem ko se je Kragelj odločil, da ne bo tvegala neposrednega dvoboja z izjemno bojevitim Hrvatom. V vseh treh vožnjah je tretje mesto osvojil Boštjan Kampuš.

Četrti v skupnem vrstnem redu je bil najboljši dirkač z našega konca Novomeščan Jaka Može, ki je tako rekoč brez konkurence zmagal tudi v posebnem seštevku razreda 125 ccm.

Andrej Čuden (AMD Brežice) je osvojil skupno 5. mesto, njegov klubski kolega Primož Jazbar pa je svoj nastop na domačem dirkališču končal že na drugem ovinku po štartu, ko se je zapletel v padec s še dvema tekmovalcema. Marko Špehar iz semiškega Nixa je bil v skupnem vrstnem redu 14. in v razredu 125 ccm 5., član krškega Fun športa Gorazd Oprešnik pa se je v obeh razvrstitvah uvrstil eno mesto za njim.

I. V.

GALOP NA BREGAH

BREGE - V soboto, 23. oktobra, je Konjeniško športno društvo Zevnik s Čateža skupaj s Slovenskim galopskim društvom Narihor na hipodromu na Bregah pri Krškem pripravilo galopsko dirko s štirimi točkami sporeda. Čateški organizatorji so bili najbolj zadovoljni po tretji dirki, ki jo je dobil žrebec Kadik iz hleva Toneta Zevnika, ki ga je jездila Janja Ključević, za katero pa to ni bila edina zmaga, saj je v drugi dirki (dvoletniki) zmagala s Profitom (lastnik Angel Babič), v četrti dirki pa z Jacquesom. Prvo dirko (turistični konji) je dobil Hanzi (hlev Zonta), ki ga je jездil Anatolij Angelov.

POSVET TRENERJEV DOLGOPROGAŠEV

DOLENJSKE TOPLICE - Tekški klub Portovald bo v soboto, 30. oktobra, v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah pripravil posvet trenerjev tekačev na srednje in dolge proge. Na posvetu bo Dobrovoje Vučković govoril o motivaciji in duševni pripravi na veliko tekmovanje, Robert Dragan o tem, kako mlade ljudi navdušiti za tek, Rafko Povhe o treningu tekača Boruta Vebra, Marjan Ziberna o izkušnjah, ki jih je dobil med obiskom kenjskih in maroških tekačev, tekač Aleš Tomič o tem, kako vzpodbuditi tekača k boljšemu delu in Primož Žižek o trženju atletov. Posvet se bo začel ob 9. uri.

DELUJEJO V JAVNEM INTERESU

KOSTEL - Turistično (športno) društvo Kostel je te dni prejelo odločbo Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem Republike Slovenije, da mu to ministrstvo podeljuje za obdobje štirih let status društva, ki deluje v javnem interesu na področju pospeševanja turizma. Za tak status je društvo zaprosilo že konec aprila, nato pa je vlogo na zahtevo ministrstva še dvakrat dopolnilo.

Gimpex s smolo na Dolinki

Straški raftarji na zadnji tekmi prvenstva izgubili veslača, čas in tretje mesto v skupnem vrstnem redu

STRAŽA - Državno prvenstvo v raftingu se za veslače straskega Gimpexa ni končalo, kot bi si želeli. Na zadnji tekmi v spustu na Savi Dolinki, kamor so tekmovalce postavili zaradi nizkega vodostaja Save Bohinjke, so osvojili šele osmo mesto, in kar je pomembnejše, premagali so jih tudi Sulci, konkurenti za skupno tretje mesto. Na dobrih deset kilometrov dolgo progo so se raftarji trikrat podali s skupinskim štartom, v gneči pa so krmarji slabo videli vodo pred čolnom.

Skala, ki je predmet precej nevarno nagnila raft svetovnih in državnih prvakov Bobrov, je bila za Stražane usodna. Podobno kot slovaška ljubljanska posadka so se na njej tudi Gimpexovi veslači močno nagrnili. Niso se sicer prevrnili, so pa izgubili enega izmed članov posadke, in preden je temu uspelo zlesti nazaj na čoln, je šla karavana že mimo. Kasneje so Stražani na pogosto ozki in plitvi reki poskusili vse, da bi ujeli najboljšo, a jim ni uspelo več kot prebiti se do osmega mesta, kar pa je bilo premalo, da bi ostali na tretjem mestu v skupnem vrstnem redu državnega prvenstva.

Tako lahko le upajo, da se bodo Bobri tudi prihodnje leto odpovedali nastopu na Evropskem prvenstvu, na katerem nastopajo iz vsake države po tri posadke. Druga posadka Gimpexa je letos v skupnem vrstnem redu pristala na osmem mestu, veslači Outsiderja iz Osilnice pa so nastopili le na tekmi na Kolpi, potem pa zaradi dela v turizmu na drugih tekmah niso utegnili nastopiti. Prijetna novost letošnje sezone je bilo tudi tekmovanje ženskih posadk, ki se jih je jeseni zbralo že pet, naslov državnih prvakinja so osvojile Ščuke, pred Alpin Action in Soča Rafting.

Izidi: 1. Bober I 37:38.04, 2. Forstek Hrastnik I +27.57, 3. Tinaraft +36.03, 4. Sulec Marinar +38.25... 8. Gimpex Straža I +1:18.73, 9. Gimpex Straža II +1:47.00 itd. Končni skupni vrstni red: 1. Bober I 600, 2. Forstek Hrastnik I 459, 3. Sulec Marinar 378, 4. Gimpex Straža I 375, 5. Extrem Bled 326, 6. Forstek Hrastnik II 299, 7. Tinaraft 252, 8. Gimpex Straža II 234... 21. Outsider Osilnica 15 itd.

I. V.

PREDSEDNIK IN ODREŠITELJ - Predsednik nogometnega kluba Elan Marjan Mihelič (levo) je zadovoljen s prvima tekmama, ki jih je vodil trener Vladan Mladenović: le-ta mu je v pogovoru ob kavici v hotelu Krka obljubil, da bo igra moštvu, ki ga je prevzel, vseh gledalcev. Mladenović je kot igralec igral v napadu, zato tudi kot trener daje velik poudarek strelom na gol. Bo taka filozofija pripeljala Elan v prvo ligo? (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• **LIGA KRAJEVNIH SKUPNOSTI** - V teniškem centru Otočec pripravljajo novost v ponudbi rekreativnih teniških tekmovanj, ligo krajevnih skupnosti. Ekipa krajevnih skupnosti bodo štete od 4 do 6 igralcev, ki morajo imeti stalno bivališče v krajevnih skupnosti, za katero nastopajo. Ekipa se bodo pomerile po sistemu vsaka z vsako. Na posamezni tekmi bodo igrali 3 posamične dvoboje in dve igri dvojic, posamezni dvoboji pa se bodo igrali na en niz, na sedem dobljenih iger. Ekipa za posamezno tekmo morajo sestavljati najmanj 4 igralci. Vse tekme lige krajevnih skupnosti bodo ob petkih, sobotah in nedeljah. Igralci, ki so uvrščeni na jakostnih lestvicah Teniške zveze Slovenije, v ligi ne morejo nastopati. Skrajni rok prijav je 12. november, vsa dodatna pojasnila pa dobite po telefonu 75 458.

dvojic, posamezni dvoboji pa se bodo igrali na en niz, na sedem dobljenih iger. Ekipa za posamezno tekmo morajo sestavljati najmanj 4 igralci. Vse tekme lige krajevnih skupnosti bodo ob petkih, sobotah in nedeljah. Igralci, ki so uvrščeni na jakostnih lestvicah Teniške zveze Slovenije, v ligi ne morejo nastopati. Skrajni rok prijav je 12. november, vsa dodatna pojasnila pa dobite po telefonu 75 458.

KRAGELJ KOT KRAGULJ - Skupno zmago je slavil Sašo Kragelj (na sliki), ki je dobil prvo in drugo vožnjo, v tretji pa je že po štartu povedel najboljši hrvaški motokrosist Nenad Šipek, ki ga je Kragelj prehitel, a se borbeni Hrvat ni dal in je še enkrat prevzel vodstvo. (Foto: I. V.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Pot - jabolko spora med vaščani

DL, št. 42, 21. oktobra

Gospod in gospa Kapele, pričakovala sem vaju odgovor na moje poročilo z gornjim naslovom, saj ste mi ga, gospa Kapele, tudi obljubili, še preden sem poročilo sploh začela pisati. Že naslednji dan po obravnavi na Selih pri Otovcu ste me namreč spraševali po telefonu, če bo poročilo objavljeno. Ob mojem pritrdilnem odgovoru - v vašo vas sem šla namreč povsem službeno in tam zunaj zmrzovala tri ure - ste bili očitno razočarani, saj ste poleg pisnega odgovora na moje poročilo objavili tudi, da boste odjavili Dolenjski list ter že kar napovedali, da bo v mojem prispevku gotovo napisanega kaj grdega.

Že takrat sem vam pojasnila, da novinarskih prispevkov ne delimo da grde in lepe, ampak na korektno in nekorektno. Ob tem sem vam zagotovila, da bom o tem, kar se je dogajalo na Selih, ko sem bila sama prisotna, napisala poročilo po pošti novinarski vesti. Da pa še zdaleč nimam namena nikogar zagovarjati ali mu dajati prednost ter da bom upoštevala le uradne informacije. Zato tudi nisem sprejela vaših predlogov, da bi v poročilo vnesla še nekatere dodatke, ki ste mi jih hoteli sporočiti po telefonu. Moram namreč povedati, da me niti pred objavo niti po objavi poročila v časopisu ni poklical noben drug vaščan vaše vasi z namenom, da bi vplival na moje pisanje, tako kot ste storili vi. In ne le mene, klicali ste tudi direktorja in v.d. odgovorne urednice Dolenjskega lista...

Očitno pa se ni uresničila vaša napoved o mojem grdem pisanju, vi pa ste, ker ste se tako pač namenili, kljub temu izkoristili pravico do odgovora. Kar ni nič spornega. Vendar ste ob tem - hote ali nehoti - kršili 13. člen zakona o javnih glasilih, ki pravi, da "ne objavljamo prispevkov, ki so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo". To je zapisano tudi v sporočilu našim bralcem na isti strani, kot je objavljen vaš zapis, ki je skoraj trikrat daljši od mojega. Naj omenim le, da zgodovina našega spora s krajinami ali narobe, o čemer pišete na dolgo in široko, ni bila tema obravnave na Selih, o kateri sem poročala. Hkrati pa vas moram tudi razočarati: poznan mi je tožbeni zahtevek tožnikov, o katerem pravite, da se z njim nisem seznanila. In prav v njem je navedeno tisto, kar mi očitata, da ne drž:

dolžina služnostne poti (takšen termin je uporabljala tudi sodnica) in njena uporaba. Prav tako predmet oglada na Selih ni bilo asfaltiranje poti. Da pa je predmet spora prav pot, bi bilo, vsaj iz tistega, kar se je dogajalo ob mojem obisku na Selih, očitno vsakemu laiku. Gotovo pa je res nekaj: o tem, kako se bo spor končal, bo razsodilo sodišče. Te pravice si v Dolenjskem listu niti slučajno ne jemljemo, pa če vam je prav ali ne.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
novinarka

Tako ali drugače povezana z vojsko

DL, št. 42, 21. oktobra

Ob praznovanju stoletnice šole v Kočevski Reki je bilo slišati kar nekaj pikrih pripomb na račun kočevske občine in obrambnega ministrstva. Največ obtožb je padlo na račun propadajočega kulturnega doma, v katerem se nahaja neuporabna telovadnica. Govorili in pisali so o veliki sramoti: o učencih, ki delajo v nemožnih razmerah; zakaj je za strelišče dovolj denarja, za telovadnico pa ne; naj dom odkupi občina in ga obnovi, in podobno. Za pravilno razumevanje stanja pa je potrebno poznati vsaj nekaj zgodovine.

Najprej je koristno vedeti, da so kulturni dom zgradili krajinje Kočevske Reke in je zato v njihovi lasti. Po letu 1990 so skrbeli podjetje Snežnik in specialna brigada Moris. Na predlog takratnega novega obrambnega ministra Jelka Kacina je vlada imenovala za direktorja podjetja Snežnik Janeza Peskarja, ki se je za podeljenje funkcije primerno oddolžil in kot dobrosrčni dedek Mraz poklonil kulturni dom obrambnemu ministrstvu in brezplačno upravljanje. To se je zgodilo brez soglasja krajanov. Prizadevanja lastnikov, da bi z domom še naprej upravljali, so bila zama. Razumljivo, da je bilo nezadovoljstvo veliko, še posebej, ker v domu ni bilo več načrtovanih programov, kot so bili dolej. Današnje zahteve po vračanju doma občini oziroma krajevni skupnosti pa so smešne, saj so krajinje še vedno lastniki tega doma. Vsekakor občina Kočevje in zdajšnje vodstvo slovenske vojske za propadajoči in neuporabni kulturni dom nista prav nič kriva. Če bi bile takratne Kacinove in Peskarjeve odločitve naravnane v dobro ljudem, to je, če bi objekt smeli oskrbovati krajinje (KS oziroma občina), bi bil zagotovljen v boljšem stanju, kot je danes, in bi tudi služil potrebam krajanov in učencem tukajšnje osnovne šole.

Na lepo pripravljeni proslavi ob stoletnici šole smo prisotni pogrešali vsaj enega predstavnika ministrstva za šolstvo. Krajinje se zato upravičeno sprašujemo, ali ima ministrstvo tako podcenjevalen odnos do učencev in šolnikov na podeželju ali pa ima preveč težav samo s seboj.

IVE A. STANIČ

V Metliki je vedno več prekrškov

DL, št. 42, 21. oktobra

Omenjeni članek s podatki, ki naj bi utemeljevali navedbo v naslovu, da je v metliški občini vedno več prekrškov, posega v področje sodnika za prekrške Črnomelj (v nadaljevanju: organ za prekrške), ki kot samostojni državni pravosodni organ teritorialno pokriva celotno Belo kraj:

no s 26.889 prebivalci. Podatki v članku niso resnični:

Število prekrškov, spremljano skozi vlozene kaznovane predloge, je bilo pri našem organu za prekrške od osamosvojitve Slovenije v stalnem porastu do leta 1996. Od takrat naprej pa stalno upada, predvsem v metliški občini, kar potrjujejo naslednje številke: v letu 1996 je pripadlo pri našem organu za prekrške skupno 5.357 zadev, od tega iz občine Metlika 1.510 zadev. Od takrat dalje je število pripadlih zadev v stalnem upadanju tako, da je v letu 1998 pripadlo skupno 4.218 zadev, od tega iz občine Metlika 1.197 zadev, v letu 1999 pa je do 30.9. pripadlo skupno 2.696 zadev in od tega iz občine Metlika 883 zadev. Enaka usmerjenost upada pa je tudi pri t.i. mejnih prekrških oziroma mejnih zadevah: v letu 1998 je pripadlo 94 vseh mejnih zadev, od tega iz občine Metlika 67 zadev, v letu 1999 je do 30.9. pripadlo 67 vseh tovrstnih zadev, iz občine Metlika pa 34 teh zadev. Bodimo zadovoljni, da so tovrstna odklonska dejanja v upadu.

Tudi ni res, da bi naš organ za prekrške samovoljno prenehal delovati v Metliki, kot je metliški župan Dragovan izjavil na seji občinskega sveta. Tako je namreč odločil minister za pravosodje in to sporočil v dopisu št. 782-2/99 z dn. 9.7.1999, ki sem ga prejel kot predstojnik organa za prekrške in z njim takoj seznanil metliškega župana. Ministrska odločitev je temeljila na mojih preverjenih ugotovitvah in podprtih od predstojnice senata za prekrške Slovenije, da noben organ za prekrške v Sloveniji ne uraduje izven sedeža organa in da takšne potrebe tudi ni v metliški občini, tako zaradi nenehnega upadanja pripada zadev kot tudi ob dejstvu, da je najoddaljenejši kraj v metliški občini dosti bližje sedežu organa v Črnomlju, kot najoddaljenejši kraj v črnomljski občini; tovrstni očitki občanov iz črnomljske kot tudi iz sosednje občine so se ponavljali. V Metliki smo odhajali le zaslusne stranke, da jim ni bilo treba prihajati v Črnomelj, ko pa so sicer morale na sedež organa v Črnomelj, ker so le tam lahko dobile vse željene informacije; vsa dokumentacija z bazo podatkov se namreč vodi le na sedežu organa.

Na intervencijo župana je minister za pravosodje razveljavil svojo prejšnjo odločitev ter odločil, da moramo spet uradovati v Metliki. Ministrsko odredbo sem dolžan izpolniti in jo tudi bom, čeprav še vedno menim, da je to neekonomsko, neracionalno, nepravilno in nepravilno do ostalih 18.724 občanov črnomljske in sosednje občine.

Strinjam pa se s prizadevanjem župana in metliških občinskih svetnikov za samostojnega sodnika za prekrške v Metliki. Sam sem to predlagal že leta 1996, pa Ministrstvo za pravosodje temu ni ugodilo. Če bo to storjeno sedaj kljub nekajtemu upadanju pripada zadev, upad pa bo zaradi pričakovanega ponovnega prerasjanja zadev v mandatno kaznovanje policiji in inšpekcijskim službam le še večji, bo ministrstvo imelo za to gotovo argumentirane razloge. To pa prej kot ne daje slutiti, da se bliža čas tistih let, ko je pripad zadev v metliški občini tako padel, da je bilo treba ukiniti tamkajšnji organ za prekrške kot samostojen organ in ga pridružiti črnomljskemu. Pa pristojni že vedo, kaj delajo!

Sodnik za prekrške Črnomelj
mag. JANEZ KRAMARIČ
predstojnik

POHOD NA KAMNIŠKI VRH

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v nedeljo, 7. novembra, na pohod na Kamniški vrh. Odhod bo ob 6. uri zjutraj z novomeške avtobusne postaje. Glede na število prijavljenih bo odvisen način prevoza. Hoje bo cel dan okrog pet ur. Za pomoč pri hoji priporočajo popotni palci in dobre čevlje. Stroške prevoza - 1.500 tolarjev bodo pobirali na avtobusu. Prijave zbira v društveni pisarni na Glavnem trgu 7, ob torkih od 17. do 19. ure, vsak dan pa na telefon: 041 693 195.

• Iz navadne beračije domačih in tujih ciganov rasejo laži, krive in prazne vere, nam tatovi in roparji zore, ki jim je komunisti ime. (Slomšek)

KOZERIIJA

Razlika med Noetom in savsko verigo

Med svetopisemskim Noetom in verigo hidroelektrarn na Savi je velika razlika. Res sta imela oba opraviti z vodo, vendar sta nad savsko vodo že od pametive bdele dve protislovni rimski vodni božanstvi, ki imata vmes prste, da vsi dogovori kot za stavo padejo v prav isto vodo. Res je imel prvi za naročnika svoje barke samega Boga očeta, medtem ko sama slovenska vlada, vsaj glede savskih HE, ni moč beseda. Pa si nista prste na njej opekla le bivša slovenska vlada, kot si jih vse bolj zapleta sedanja, temveč že Hitlerjev tisočletni rajh, ki je bil propadel prej, kot bi sredi HE na taisti Savi grad Rajhenburg postal otok...

V Inštitutu, poimenovanem po slovenskem šahistu Milanu Vidmarju, je že dipl. inž. Vekoslav Korošec načrtoval kar 33 vodnih elektrarn od Jesenic na Gorenjskem do Jesenic na Dolenjskem s prečrpalno elektrarno na Pohorju! Prav on je bil piscu teh vrstic povedal to zgodbo in pristavil še eno: Bistroumno so došli ti rimski božanstvi ugnali le savski brodarji. Da bi se prikupili tema božanstvom, so med tovor po nemirni Savi nizzol brzic pri Zagorju v čolne polagali po en kamen, da bi premagali zakletev še iz časov antičnih iskalcev zlatega runa. Prav po krpanovski bistroumni so za brzicami pri Hrastniku kamen iztovorili in tovorili veselo naprej lažji tovor. Iz tega kamena je zatem zrasla lična katoliška cerkva pri Hrastniku. Že Sinigoeva vlada je v Uradnem listu pred desetimi leti objavila lokacijski načrt za gradnjo naslednje HE, HE Boštanj. Nadobudni Sevnici so v neposredni bližini nesojenega gradbišča izkopali veliko luknjo v grajskih njivah, čes jih bodo že elektrarnarji zasuli, in gramoz porabili v novogradnjah. Okolica je s pogledom od boštanjanske Sv. Križa še vedno bolj podobna lunini površini. Tudi nova slovenska vlada ni bila bolj srečne roke. Njen razpis koncesije kot nove pridobitve sistema še vedno nima krone v podobi koncesijske pogodbe. To se dogaja, kljub temu da so med najres-

nejšimi pogodbeniki celo Avstrijci, ki z vsem haiderjevskim napuhom ne izpustijo nobene priložnosti, da ne bi rohneli proti našemu jedrskemu prvcu sredi Krškega polja. Kaj še!

Elektriko iz še vedno nezgrajenih kar 6 HE bi uživali in za drago ceno prodajali taisti Sloveniji kar za dobo 30 let. Namesto da bi jim mi partnersko zabrusili: "No dobro, zaprli bomo tisto NEK, za nameček nam boste do manjka-joih 330 MW še nekaj primaknili, Hrvatje pa nas po novem itak ne rabijo."

In svet, kjer se dolina Save razširi, bi postala slovenski Eldorado energetike. Poleg HE na Spodnji Savi bi zadovoljno brneli še na ruski plin gnane turbine v Brestanici, še naprej bi Kitajcem uspešno prodajali turbine Litostroj, pobrala bi se celo mariborska Metalna. Celo Podobnik bi moglo s svojimi ujem prav po cefizljevsko kakšnega udbomafica oz. prejemnika provizij. Prelepo, da bi bilo res. Še rimski bogovi bi obstrmeli. In snovalci New Deala bi bili pravi vajenci ob razpisu vseslovenskih delnic za novo dr. Novakovo Savo - EL d.d. Vesoljni Slovenci bi imeli kam vlagati, certifikatna luknja bi za vedno izginila.

ALFRED ŽELEZNIK

PRIJETNO SREČANJE

MIRNA PEČ - Preteklo nedeljo so se po zaslugi glavnega organizatorja Franca Hrastarja s Sel v gostilni Ogulin zbrali Mirnopenčani, ki so se rodili leta 1923. Seveda ne vsi od 110 v mirnopenški fari, saj je kar nekaj že pokojnih - največ fantov je v najlepših letih vzela druga svetovna vojna - nekaj jih živi v tujini, mnogi pa so že tudi bolni in v domovih za ostarele. Pa vendarle se jih je enajst 76-letnikov dobilo in preživelo prijetno popoldne ob obujanju spominov, tudi na pomembne svetovne dogodke, kot je bila smrt kralja Aleksandra, svetovna gospodarska kriza ipd. "Bilo je težko v tistih časih, pa vendarle tudi lepo," so bili mnenja. Srečanja se je udeležil tudi znani čebelar Alojz Kastelic.

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Kadar prosi...

Pred kratkim sem bil v Vojniku pri Celju. V telovadnici tamkajšnje osnovne šole so imele Vesele Štajerke koncert, na katerem so se zahvalile: gospodu Ivanu Plutu, predsedniku vseslovenskih društev, ki jih je povabil in jim omogočil turnejo po Kanadi; gospodu Marku Smoletu, častnemu konzulu republike Seychelles, ki jih je povabil nastopati na to oddaljeno otočje, gospe Veri Plut za gostoljubje v času severnoameriške turnee. Vesele štajerske dekletke pa se je zahvalil župan vojniške občine za vse, kar so dobrega storile za promocijo njihovega kraja. Darila so bila spomin-ska: glineni grb občine Vojnik in grafika Vesele Štajerke, redkega ženskega narodno-zabavnega ansambla v Sloveniji. Po nastopu še prigrizek v gostilni Štorman in obljube za turnejo v prihodnosti...

In kako je s temi rečmi na sončni strani Gorjancev? Kot da smo pozabili na lepe navade. Kot da bi pregovor: kadar prosi, zlata usta nosi, kadar vasi, hrbet obrača, nastal v deželici brez in metliške črmine. Ne znamo se več zahvaliti, kar gotovo izhaja iz dejstva, da nekaterih stvari ne znamo več ceniti. Pa se potem čudimo, če je vse manj ljudi, ki so nam pripravljali ponuditi roko! Če je vse manj takih, ki so se prepirali, da se splača delati, če ne zaradi drugega pa zaradi človeške hvaležnosti. Pa še nekaj je, kar je huje: pri izrekanju zahval in priznanj najprej pozabimo na svoje ljudi. To pa je nepopravljivi greh.

TONI GAŠPERIČ

- Komaj da je kaj lepšega kot poslušati, kako kak tepec molči. (Jerome)
- Lustracija je nekaj gnusnega. (Hribar)

Nepremišljeno do avtobusnega prometa

V Novem mestu smo dobili mestni avtobusni promet, toda hkrati z njim žal še en dokaz več, da se nekaterih stvari ne gre lotevati nenačrtno in z ihto - Simbolične parkirnine

Avtobusi, ki sedaj vozijo po Novem mestu in za katerih vožnjo bo občina plačala nemalo davkoplačevalskega denarja, so skoraj povsem prazni. Sklepati je moč, da bi bilo skoraj bolje, ko bi mesto, namesto da je takole nepripravljeno in nepremišljeno uvedlo avtobuse, s subvencijo raje razširilo oziroma spodbudilo taksi službo.

Ne vem, zakaj se nič ne razburja podjetje I&I, katerega avtobusi tako nerentabilno vozijo po mestu, posledica zelo slabo načrtovane uvedbe tega prometa. Ta pač zahteva kompleksnejšo pripravo in ukrepanje. Ni dovolj da se zagotovi denar za subvencijo, nariše nekaj prog, razdeli nekaj zložen, avtobuse postavi na ceste, dirajo gor in dol.

Zagotavljanje mobilnosti meščanom, ki nimajo lastnega prevoza, ter s tem omogočanje njihovega enakovrednejšega vključevanja v življenje mesta je lahko eden izmed razlogov za uvedbo javnega mestnega prometa, gotovo pa je, da to ne sme biti edini razlog. To bi bilo neracionalno in potratno ob tako veliki naložbi, temveč se mora pri tem pripoznati še ostale, izkoristiti vse potencial, ki ga javni promet ima, predvsem pa uvesti še kakšno avtobusno linijo, korenito zmanjšati količino prometa v osebnih avtomobilih in s tem zmanjšati raznolike negativne posledice, ki jih avtomobili prinašajo za mesto in življenje v njem.

O avtomobilih znamo vsi povedati kaj slabega, malo pa se mu jih je pripravljen vsaj sem ter tja odpovedati. Po mestu še vedno vodi enako veliko osebnih vozil oziroma jih je iz dneva v dan več, mesto pa ni storilo nič proti temu, kot da to sploh ni problem.

Pred poletnimi počitnicami je mestni svet sprejel odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. S tem slabo pripravljenim dokumentom je mesto jasno pokazalo, da ga razume zgolj kot sredstvo za napolnjevanje mestnega proračuna, še malo pa ne kot instrument usmerjanja mestnega razvoja, kakor očitno tudi ne kot instrument vplivanja na prometno sliko mesta (denimo skozi višino nadomestila za parkirne površine). Na občini so bili in so še slepi za to. Kaj pa, denimo, počno trgovske družbe, ki oglašujejo, da premorejo obsežne parkirne površine za avtomobile, kot to, da generirajo čedalje več avtomobilskega prometa znotraj mesta? Mestni svet se je že prej ukvarjal s parkirinami v mestu, storil pa je dejansko toliko kot nič. Parkirnine v mestu so še vedno zgolj simbolične in zaradi takšnih kakršne so, sem prepričan, da v avtobusih ne bo niti enega potnika več. Pa bi lahko bil in bi bilo dobro, da bi bil. Pomislite: ura parkiranja v mestu stane manj kot povratna vozovnica z mestnim avtobusom! To ni zaslišano, je pa nezaslišano.

Poleg tega s tarifno politiko glede cen parkiranja naše mesto tudi ne navaja ljudi na kratkotrajno parkiranje. Prva ura je že itak poceni, toda druga ura parkiranja in za njo tudi naslednje so še cenejše. Morda se komu zdi logično, v resnici je pa trapasto. Zakaj bi človek, ki se mu pač nikamor ne mudi, parkirno eno uro, če pa so naslednje ure pocenije? Morda se komu zdi logično, v resnici je pa trapasto. Zakaj bi človek, ki se mu pač nikamor ne mudi, parkirno eno uro, če pa so naslednje ure pocenije? Morda se komu zdi logično, v resnici je pa trapasto.

Itak pa lahko brez večjega problema parkiramo nepravilno in torej z malo sreče sploh nič ne plačamo. Tako imenovane lisice, ki jih v Novem me-

stu kdove zakaj seveda nimamo, so odlično dopolnilo neefektivnemu, oziroma selektivno učinkovitemu parkirju za zmanjšanje nepravilno parkiranih avtomobilov, posredno pa vplivajo - zato jih omenjam - tudi na zmanjšanje števila avtomobilov v mestu. Marsikdo, da se izogne plačilu kazni - lisica pride precej hitreje kot pajek - pač raje odide v mesto, kjer ni dovolj parkirnih mest, kako drugače. Zakaj ne z avtobusom? V Ljubljani so s pogumom in odločno županjo Viko končno ugotovili, potem ko so lisice vmes ukinili zaradi pritiska nekakšne malo pametne, zato pa toliko bolj glasne civilne iniciative nekih kvazi liberalcev, da so še kako dobrodošle. V Novem mestu tega še niso.

Kakor koli že, v avtobuse bo mesto le težko privabilo kakšnega siceršnjega avtomobilista, če si to želi, ga bo moralo skorajda prisiliti v to. Korist bo v končni fazi obojestranska, zato je tako početje povsem legitimno. Morda pa bi mesto moralo razmisliti o tem, da bi meščanom omogočilo "zastonj" vožnje z mestnimi avtobusi, torej brez nakupovanja kart, in jim razdelilo zgolj kartice za identifikacijo oziroma za evidenciranje števila voženj. Od kod denar? Ja, od kod pa, mislite, da prihaja sedaj? Iz mestnega proračuna, seveda, na njegovo prihodkovno stran pa bi lahko tedaj vključilo tudi prispevek za javni mestni promet. Tako počno marsikje po svetu. Zakaj se človek ne bi vozil, če je že plačal vožnjo? Ali pa bomo imeli te avtobuse še naprej le zaradi lepšega, kot slabo delujoč spomenik županu?

TOMAŽ LEVIČAR

Dežela suhe robe si utira pot

Realnost povsem drugačna - Ali suhorobarstvo propada?

SODRAŽICA - Vitra, center za uravnotežen razvoj podeželja iz Cerknice, je v sklopu šestih posvetov, ki jih ima v programu, 8. oktobra pripravila Evropski dan občine Sodražica. Poleg zanimive razstave Vitrinih dejavnosti smo lahko videli tudi del izdelkov suhe robe, značilnih prav za Sodražico in okolico.

Višek prireditve je bilo večerno predavanje o problematiki suhorobarjev. V razpravi, ki je bila zelo konstruktivna, je večina prisotnih obrtnikov menila, da se je nujno lotiti organiziranega trženja in uvedbe blagovne znamke. Menili so, da je dežela suhe robe samo ena, žal pa se podobni, če ne enaki izdelki, množično pojavljajo na evropskem tržišču, le da so ti strojno narejeni ponaredki, ki cenovno konkurirajo našim izdelkom, ki se doma izdelujejo samo ročno kot pred sto in več leti.

Mnogo kritik je bilo izrečenih na račun davčne politike, ki ne zna razlikovati umetne obrti od serijskih izdelkov. Taka davčna politika pa škoduje izdelovalcem in sama sebi. Govorili so o nujnosti kataloga tržnih potreb, povpraševanju in ponudbi. Nič ne zna odgovoriti, kam gre razlika med proizvodno in prodajno ceno. Veliko izdelkov se prodaja skoraj z

izgubo, in to zato, ker drobni in neorganizirani prodajalci ne morejo vstric z nelojalno konkurenco.

Geslo, ki ga je uporabila Vitra: "Dežela suhe robe si utira pot v EU!" bo zaživel, ko bodo izpolnjeni osnovni pogoji, sicer se suhorobarjem pišejo hudi časi.

A. KOŠMERL

Ceni Slovenijo

Franz Erlich 60 let v Avstriji

Kot mlad fant z 19 leti sem se hočeš nočeš odpravil v tujino s trebuhom za kruhom. Zdaj sem že 60 let v Avstriji. Bili so težki časi, učiti sem se moral tujega jezika in slovenščino sem kar močno pozabil. Vsa leta sem spremljal dogodke pri vas, to pa mi je bilo še lažje, ko sem preko prijatelja postal naročnik Dolenjskega lista. To je zame nekaj krasnega, med osmrtnicami najdem slike svojih prijateljev in si jih skopiram.

Septembra sem dopolnil 80 let in prišel domov, na grob svojih staršev v Mali Orehek, fara Stopiče. Srečal sem nekaj ljudi in jim povedal, da sem Kostrečev Francelj. Čeprav me ni skoraj nihče poznal, so me vsi zelo prijazno sprejeli, gostoljubno postregli s klobasami, domačim kruhom, zganjem in vabili na obisk. Vidim, da so ljudje v Podgorju zadovoljni, srečni, pridni. So dobri kmetje in delavci. Šel sem v stopiško cerkev, kjer sem bil krščen in birman. Z ženo Rozko in sinom Erwinom smo si natančneje ogledali Slovenijo, tudi Ljubljano in Novo mesto. Mesto ob Krki je lepo, stanovali smo v hotelu Krka. Peljali smo se tudi proti Gorjancem. Sicer vsako leto nekaj dni preživim na otoku Krku.

Na kratko sem povedal, kako sem po toliko letih videl svojo rodno Slovenijo. Čim starejši sem, bolj jo cenim in ljubim. Sicer pa to ve samo človek, ki ne živi v svoji domovini. Kdor želi, mi lahko tudi piše.

FRANZ ERLICH
Markt 112
A - 3345 Gostling, Avstrija

LIKOVNA KOLONIJA ŽUŽEMBERK 99

ŽUŽEMBERK - V senci žužemberškega gradu in v oblačnem jesenskem vremenu so v soboto, 23. oktobra, ustvarjali na 1. likovni koloniji priznani akademski slikarji iz cele Slovenije. Zbrane slikarje so pozdravili žužemberški župan Franc Škufca, ravnateljica šole mag. Jelka Mrvar in akademski slikar Jože Kumer. Na koncu kolonije se je slikarjem zahvalil tudi predsednik gradbenega odbora za obnovo gradu Slavko Gliha. Dela bodo decembra razstavljena v prizidku telovadnice. Pod vodstvom mentorja Martina Šušteršiča so se slikarjem pridružili tudi učenci OS Žužemberk. Izkupček od prodanih likovnih del bo odobor za obnovo gradu namenil za obnovo dela na gradu.

RAZSTAVA - Ves pretekli teden je bila v prostorih Energetske svetovne pisarne na Ljubljanski cesti v Kočevju na ogled razstava "Izbira kotla centralnega ogrevanja, gorilnika in avtomatike za stanovanjsko hišo". Po Ensetovi prvi razstavi izolacijskih materialov v Likovnem salonu je bil namen tokratne razstave, ki sta jo pripravila svetovalec Marko Piršič (na posnetku) in Vladimir Bizjak ob tednu vseživljenjskega učenja, predstaviti novejša rešitve na področju ogrevalne tehnike. (M. L.-S.)

NOVO ZNAMENJE - Na vinskih gorah Brinovka pri Rebrju je dekan Povirk pred dnevi blagoslovil novo božje znamenje. Leseni križ je naredil Anton Zupančič, ki je z mojstrsko roko izdelal že več znamenj, tega pa je naredil v spomin na gospodarja Jožeta, ki je v bližnjem gozdu nesrečno izgubil življenje. Blagoslova se je udeležilo veliko ljudi, zapele pa so tudi pevke pod vodstvom Kristine Povirk. (Foto: S. Mirtič)

SREČANJE MIRNOPEŠKIH STAROSTNIKOV

MIRNA PEČ - Krajevna organizacija Rdečega križa (KORK) Mirna Peč bo pripravila v nedeljo, 7. novembra, ob 10. uri v prostorih tamkajšnje osnovne šole vsakoletno srečanje starostnikov. Ob 9. uri bo maša v župnijski cerkvi, nato pa v šoli srečanje, na katero je povabljenih vseh 247 občanov Mirne Peči, starih nad 70 let. Pri prevozu bodo pomagali mirnopedski gasilci. Da bo srečanje prijetno, bodo s kulturnim programom poskrbeli osnovnošolci in malčki iz vrta Cepetavček pod vodstvom Saše Brudar, k dobri volji bo veliko prispeval tudi harmonikar Jože Lukšič. Starejše bodo organizatorji razveselili tudi z darilcem, kar je delo članov krožka RK pod vodstvom Zdenke Mežan.

KONČANA GRADNJA ČISTILNE NAPRAVE

STUĐENEC - Na Studencu so končali izgradnjo rastlinske čistilne naprave, ki jo je podprlo tudi ministrstvo za okolje. Pretekli teden so se projektanti, s krajevo skupnostjo Studenec in sevnisko občino dogovorili, da bodo pričeli priključevati večje objekte v kraju na kanalizacijsko omrežje in na čistilno napravo. Po oceni strokovnjakov so rastlinske čistilne naprave zelo primerne za manjše kraje.

UKRADENA "KATRC" A

BIČ - J. K. iz Malega Lipoglavja je neznanec v času od 18. do 23. oktobra s parkirnega prostora pri podjetju Erotex v Biču ukradel oseben avto znamke Renault 4, bele barve, reg. št. KK 96-82Z, letnik 1989, in ga oškodoval za 150 tisoč tolarjev. PU Novo mesto prosi občane, ki bi karkoli vedeli o ukradenem avtomobilu, da o tem obvestijo policiste na tel. 113.

Nove orgle že nameščajo

V župnijski cerkvi sv. Lenarta na Taboru v Loškem Potoku bodo kmalu zapele nove orgle

LOŠKI POTOK - V župnijski cerkvi sv. Lenarta na Taboru bodo kmalu zapele nove orgle. Na koro, ki so ga morali v ta namen povečati in preurediti, že nameščajo veličasten instrument, ki so ga dve leti izdelovali v Škofijskih delavnicah v Mariboru. Ves ta mesec bo potekalo uglaševanje, v nedeljo, 14. novembra, ob treh popoldne pa bo nove orgle blagoslovil nadškof dr. Franc Rode.

Z novo pridobitvijo župnijske cerkve je imel še največ skrbi potokski župnik Franc Vidmar. "Orgle so mnogo večje, kot so bile stare, in seveda močnejše. Na njih je mogoče izvajati vse vrste glasbe. Zavzele bodo veliko prostora na koro, tako da bo prostora le za večjo skupino pevcev, za udeležence verskih obredov pa ga bo ostalo le malo ali nič," pravi Vidmar.

Za orgle in za montažna dela so morali župljani zbrati blizu 23 milijonov tolarjev. Župnik poudarja, da so večino denarja že zbrali, saj so ljudje pokazali veliko razume-

POVZROČIL EKSPLOZIJO

METLIKA - Novomeški kriminalisti so v zvezi z eksplozijo, ki se je zgodila 18. oktobra ob 2.40, ugotovili, da je 41-letni J. F. iz okolice Metlike utemeljeno osumljen kazniviga dejanja povzročitve splošne nevarnosti, saj se je omenjenega dne z avtom peljal mimo stanovanjske hiše oškodovanca O. N. z Gornje Lokvice ter vrgel eksplozivno telo na njegovo dvorišče.

Avtomobil za Ivana

Človekoljubna akcija

TRBOVLJE - Med agresijo jugoslovanske armade na Slovenijo je bil 28. junija 1991 med letalskim napadom na RTV oddajnik na Kumu med branilci tega objekta ranjen tudi pripadnik Teritorialne obrambe Slovenije Ivan Starina iz zaselka Župa na Dobovcu. Ivan je ob napadu utrpel težke poškodbe, katerih posledica je stodostotna invalidnost. Ostal je nepokreten, vezan na bolniško posteljo in v celoti odvisen od nege domačih, predvsem skrbne mame.

Ivan mora večkrat v Ljubljano zaradi specialistične zdravstvene oskrbe. Prevoz organizira Zdravstveni dom Trbovlje, vendar z reševalnim vozilom, ki poleg Ivana pelje še nekaj bolnikov. Tak prevoz je zanj zelo težak in utrudljiv.

Mati, ki dnevno oskrbuje sina, ima tudi sama težave z zdravjem. Pri oskrbi bolnika se srečuje z različnimi problemi, ki so povezani tudi s prevozom. Večkrat mora v dolino, ko ureja zadeve v zvezi z Ivanom. Težave so posebnost, kajti vremenske razmere so takrat tu zelo neugodne.

Jože Čibej, Jurij Schmit in Anton Marinko, gradbeni odbor za adaptacijo Starinove stanovanjske hiše v letu 1992, dobro poznamo razmere v omenjeni družini. Zato smo predsedstvu Združenja

• V zvezi z akcijo "Avtomobil za Ivana" smo pri Ljubljanski banki, Banki Zasavje, d.d., Trbovlje odprli žiro račun, in sicer 52700-620-112-05-1330110-10121/00 - "Avtomobil za Ivana". Predsedstvo zasavskega območnega združenja prosi, da v okviru možnosti darovalci nakažejo denar na omenjeni račun.

veteranov vojne za Slovenijo dali pobudo, da v okviru združenja organiziramo humanitarno akcijo "Avtomobil za Ivana", ker smo prepričani, da bi z avtomobilom, primerno preurejenim, olajšali težke razmere v družini. Akcija veteranske organizacije bo potekala po vsej Sloveniji.

JOŽE ČIBEJ

NA ABILYMPIADI - Nedavno je bila v Črni na Koroškem prva abilympiada v Sloveniji, na kateri so se pomerili varovanci varstveno-delovnih centrov, starejših od 16 let, z zmernimi in težimi duševnimi motnjami v duševnem razvoju. V 14 ročnih spretnostnih se sodelovalo 99 udeležencev iz 27 ustanov. Iz črnomaljskega VDC so se pod mentorstvom Alenke Vrličnik tekmovanja udeležile (od leve) Darja Šutej, ki je aranžirala cvetje in zasedla 4. mesto, Mimica Plešec je z oblikovanjem plastične mase osvojila 3. mesto ter Danica Zajc, ki je pri vezanju pristala na 6. mestu. Udeležence se za sponzorstvo zahvaljujejo podjetju Partner iz Metlike. (Foto: M. B.-J.)

ŠVEDSKI PROIZVAJALCI V TILII - V sredo so v Tilii, trgovskem in proizvodnem podjetju iz Novega mesta, ekskluzivnem uvozniku in zastopniku programa CTC, za svoje poslovne partnerje pripravili srečanje z vodilnimi evropskimi proizvajalci ogrevalne tehnike. Švedi so med drugim predstavili tudi najnovejši kotel ugrajen, zelo primeren za slovenskega kupca, ki se najraje odloča za kotel z vgrajenim boilerjem, in gorilnike, primerne tako za kurjenje na olje ali plin. Odlikujejo se po tem, da jih je možno priklopiti tako na kotle CTC kot na kotle ostalih proizvajalcev, ne glede na izvedbo in zahtevano moč. (Foto: Majda Luzar)

PREIZKUS HIDRANTNEGA SISTEMA - V nedeljo je bila v Podgori na Pavčkovih domačiji gasilska vaja v sklopu meseca požarne varnosti. Pri vaji sta sodelovali PGD Dolenja Straža in PGD Prečna. Ker ni popolnega hidranta omrežja, so vodo črpali iz bližnjega vodnjaka. Vaja je tako opozorila na nepopolni in slabo vzdrževani hidrantski sistem. (Foto: Borut Peterlin)

V spomin Zdravku Petanu

V 78. letu je umrl Zdravko Petan, priznani gospodarstvenik, ki se je kot spoštovan in priljubljen direktor zapisal v spomin in srca labodovk in labodovcev. Ne le da je rešil to podjetje pred propadom, dal mu je krila in ga naredil slovenskega. Bil je zgled izredne delavnosti, doslednosti, strogosti in poštenosti. Do sebe je bil skrajno nepopustljiv, do okolja strog, vendar razumevajoč in pravičen. Zato so njegove besede imele veljavo in moč, on sam pa je užival popolno zaupanje ljudi, ki so delali in se odpovedovali delu plačila zato, da bodo imeli svetlo prihodnost. Ob nagli rasti Laboda, ob opravljanju številnih funkcij na ravni takratne države in republike, ob vidni vlogi v gospodarski zbornici, ob branžnem povezovanju in sodelovanju v okviru evropskih institucij pa je imel še vedno čas in posluš za malega človeka, za vsako delavko posebej, se pogovoril z njimi o teh za mnoge žal nepomembnih, za človeka pa vendar tako velikih in pomembnih stvareh.

Rasel je s časom in spremembami in ob izteku aktivne delovne dobe je dejal, da je na začetku bilo treba delati z rokami, ne delati, garati. Potem to ni več zadoščalo. Delati je bilo treba tudi s pametjo "in sedanjí čas", je dejal, "zahteva še več, zahteva tudi srce." Pokojni Zdravko Petan ga je imel, zato je težko prenašal nečlovečnost in nepoštenost.

Labodovim delavkam od domačega Krškega preko Ptujja, Ljubljane, Trebnjega do Idrije je pomenil stebel in nanj so se z zaupanjem obračali še dolga leta potem, ko je bil že upokojen. Zato

za njim žalujejo mnogi nekdanji in sedanjí labodovci, njihovi domači, strokovna javnost, skratka veliki in majhni ljudje.

Labodovci doživljamo njegovo smrt kot veliko izgubo. V srcih mnogih bo zato vedno živeli spomin nanj.

Nekdanji sodelavci in prijatelji

Lojze Bečaj

V petek, 9. oktobra, smo se na pokopališču sv. Marjete pri Ponikvah zadnjič poslovili od Lojze Bečaja. Prav v jeseni, ko se vsa narava prepleta s stoterimi barvami, je kruta usoda posegla v družino Bečaj in ji mnogo prezgodaj odvzela dobrega moža in očeta.

Lojze je luč sveta ugledal 18. novembra 1932 na mali Bečajevi kmetiji v Rodinah pri Trebnjem v 11-članski družini. Že v rani mladosti se je pri očetu priučil tesarstva. Med vojno so živeli v velikem pomanjkanju in preganjanju. Lojze se je kasneje zaposlil v družbenem sektorju v Kremenu na Mirni ter se poročil z Anico Marolt iz Bistrice. Na njegovem domu sta si uredila hišo ter imela dva sinova. Lojze je bil skromen in napreden kmet, in je rad pomagal ljudem. Njegov najljubši konjiček je bil vinograd v Gradišču.

Pogrešali ga bodo domači, sosede in prijatelji. Od njega smo se poslovili z željo, naj počiva v miru v domači zemlji, ki jo je tako ljubil. Ostal nam bo v lepem spominu.

R. MAJER
Trebnje

DAN REFORMACIJE

Klic k obnovi in sožitju

So ljudje, katerim se še vedno jeziijo lasje, ko slišijo besedo reformacija, čeprav je bila ravno reformacija ena najbolj svetlih točk celotnega dvatisočletja. Bila je zgodovinska nujnost in ne zabloda in krivoverstvo. Ob spominu na temelje našega samozavedanja se lahko vprašamo: "Kaj je potrebno za narod?" Potrebno je ozemlje, na katerem živi, nato zgodovina, ki jo je narod doživel kot izkušnjo, in seveda jezik, ki narod združuje. Slovenski narod 16. stoletja je imel ozemlje, a so temu vladali drugi. Imel je tudi zgodovino, ki so jo prav tako usmerjali drugi, čisto zares pa je imel svoj lastni jezik, in to samo po zaslugi protestantov, ki so ga povzdignili v knjižni jezik, čeprav so ga imeli drugi za grobega in barbarkega.

Slovenska reformacija je bila eno najbolj tvornih dejanj naše zgodovine. Dala je prvo slovensko knjigo (Trubarjev Catechismus, 1550), prvi celotni prevod slovenske Biblije (Jurij Dalmatin, 1584), prvo slovnico Adama Bohoriča, prav tako leta 1584, prvi besednjak, Megiserjev nemško-latinsko-slovensko-italijanski slovar iz leta 1592, in nekaj izredno drznega za tisti čas - idejni, pravni in ustavni red v Trubarjevi Slovenski cerkveni ureditvi iz leta 1564, čeprav znotraj takratnih avstrijskih dežel. Reformacija prav tako ni bila poskus ustanovitve neke nove Cerkve ali "nemške vere", kot danes posamezniki zlonamerno opravičujejo protireformacijo in rekatolizacijo kot rešitev pred velikim germanskim uporom proti slovenstvu, saj so prav reformatorji zagovarjali načelo, naj vsak narod bere Sveto pismo in ima bogoslužje v svojem narodnem razumljivem jeziku. To napako in latinizacijo našega ljudstva je rimskokatoliška Cerkve delno popravila šele na II. vatikanskem koncilu (1962-1965). Zato tudi letos reformacije ne smemo zgolj praznovati, ampak predvsem živeti. Reformacija mora biti stalen klic, ne k ločitvi, ampak k obnovi in sožitju, kljub raznolikosti. Protestantizem ne pomeni zgolj ugovarjanje zoper nekoga ali zoper nekaj, ampak predvsem "pričanje" za nekoga ali za nekaj, kar je razvidno iz korena latinske besede "protestare".

31. oktober, ko se je pred 482 leti v svet podala novica, da je "največji in najsvetejši zaklad prave Cerkve Evangelij o Božji slavi in milosti" (62. Luthrova teza), je vsakoletni spomin na zgodovinski mejnik, ki ga je postavil avgustinski menih dr. Martin Luther iz Wittenberga in s tem vse obrnil na glavo kakor nekoč Kristus. Po njegovem prepričanju Cerkve in narodi nimajo drugega zaklada kakor Evangelij. Če pa tega nimajo, potem niso Cerkve, in če nimajo svojega jezika, niso narod.

Rimskokatoliška cerkev je ljudem vzela Sveto pismo. Leta 1229 so na koncilu v Valenciji Sveto pismo vključili v indeks prepovedanih knjig. Ob tej priliki je bilo zapisano: "Prepovedujemo, da bi laiki imeli Stari in Novi zakon. Samo če kdo želi iz občutek pobožnosti imeti Psalter ali Molitvenik za Božjo službo ali urice blažene Marije, to sme imeti. Svetega pisma pa ne. Strogo prepovedujemo tudi imeti omenjene knjige v materinskem jeziku." (Ralevič, S. (1988). Božje pismo. Pušćine: Riječi iskrene, str. 132.) Sveto pismo so torej ljudstvu prepovedali, pa še tisto, kar bi smeli imeti, je bilo v latinščini in na ta način za preproste ljudi nedostopno. Prav v tem času so živeli v Italiji in Franciji predhodniki reformacije, valdenžani (po Petru Waldu) in albižani (po

provansalskem mestu Albi, veja Katarov), pred njimi pa na Balkanu še bogomili, zoper katere se je glasil takšen razglas tedanje uradne Cerkve. Prizadevali so si za obnovo krščanstva v prvotni obliki, a so bili vsi kot krivoverci kruto preganjani, zatrti in umorjeni v času križarskih vojn in inkvizicije. Prav tako je deloval v 14. stoletju na Angleškem John Wyclif, ki ga je koncil v Konstanci razglasil za krivoverca, v 15. stoletju pa je deloval na Češkem Jan Hus, ki je bil leta 1415 sežgan na grmadi.

Stoletje zatem je zaradi zlorab tedanje Cerkve ponovno počilo. Pojavili so se Luther (10. septembra 1520 ga je papež Leon X. izobčil), Calvin, Zwingli, Melancthon, Simmons in anabaptisti (prekrščevalci), pred njimi pa še humanist Rotterdamski; pri nas pa Trubar, Krelj, Bohorič in Dalmatin, ki so s tedanjimi izobraženci, meščanstvom, deželnimi stanovci in z vsemi naprednimi ljudmi (po utemeljeni oceni Jožeta Javorškega je bila takrat velika večina našega prebivalstva protestantska) opravili na Kranjskem izjemno pomembno kulturno, versko in civilizacijsko dejanje za vzpostavitev slovenske nacionalne identitete z idejo lastne državnosti ter tako majhen narod postavili v veliko evropsko družino. K temu, da je reformacija končno uspela, je pripomogel predvsem izum tiskarskega stroja (Johannes Gutenberg, 1455), kar je veljalo takrat toliko kot izum telekomunikacij in računalništva. Prva tiskana knjiga v Evropi je bila Sveto pismo, s tem pa tudi prevodi v narodne jezike, čeprav so bili od cerkveno-političnih oblasti strogo prepovedani. William Tyndale, eden prvih prevajalcev angleškega Svetega pisma, je bil preganjen in leta 1536 mučeniško ubit.

Končno, kaj so reformatorji verovali? Njihovo učenje, neke vrste "teološka atomska bomba", na katerem sloni tudi današnja protestantska teologija, je strnjeno v naslednja velika in resnična načela, ki kažejo na novi osebni stik z Evangelijem in osebni odnos z Bogom: 1. SOLA SCRIPTURA (samó Sveto pismo), 2. SOLA FIDES (samó opravičenje po veri), 3. SOLA GRATIA (samó Božja milost), 4. SOLUS CHRISTUS (samó Kristus kot edini posrednik med Bogom in človekom) in 5. DUHOVNOST VSEH VERNIKOV (odprava delitve med klerike in laike).

Ob spominu na zažgane slovenske knjige, protireformacijske jezuitske komisije, porušene cerkve in uničena protestantska pokopališča, na izgnane izobražence, požgana imetja in mnoge, ki so bili poslani na galeje v Trst, končujem z resnicoljubnim in naprednim Prešernom, ki je pel o časih, ko si bodo ljudje "prosti izbirali vero in postave". Upam, da je ta čas zdaj in tukaj, v svobodni in samostojni Sloveniji. Naj vendar prevlada razum, ne pa samozvani histerični izvoljenci, ki vodijo uboge narode v eskalirane politične in verske konfrontacije in polarizacije. Naša mala dežela ne bi vzdržala nobenih delitev in zločinov verskih nestrpnosti, zato se iz zgodovine lahko učimo, kajti največja napaka ni, da napake še vedno delamo, ampak da se iz napak nič ne naučimo. In ker hočem biti pošten, moram priznati, da so tudi literarni, kjer so bili v večini, preganjali drugače misleče, posebno anabaptiste. Naj se takšna zgodovina nikoli več ne ponovi. Pod slovensko lipo mora biti dovolj prostora za vse ljudi, če hočemo biti vzor kulture sobivanja tretjega tisočletja.

Mag. DANIEL BRKIČ, pastor Evangelijske cerkve Novo mesto

DR. METKA KLEVIŠAR

Tudi o smrti se je treba pogovarjati

Smrt je del življenja. Če kaj, potem je ravno "gospa s koso na rami" najbolj gotova stvar na svetu, ki sreča vsakega izmed nas. Pa vendarle se o njej ne pogovarjamo in neradi razmišljamo, če pa že, le takrat, ko se s smrtjo srečamo bolj neposredno. Za marsikoga je ravno 1. november dan, ko se globlje zamisli o smrti in obenem tudi o smislu in kakovosti življenja. In prav je tako. O vseh teh temah je spregovorila tudi dr. Metka Klevišar, ustanoviteljica in predsednica Slovenskega društva hospic za spremljanje umirajočih v Ljubljani, ki se na različne načine trudi razviti bolj človeški odnos do umiranja, smrti in žalovanja. Prav srečevanja z ljudmi jo v življenju osrečujejo in notranje bogatijo, nobenega dvoma pa ni, da velja tudi obratno. Leta 1995 je bila Klevišarjeva izbrana celo za Slovenko leta.

Zakaj je v naši družbi smrt prej tabu tema kot stvar, o kateri bi govorili sproščeno, brez zadrževanja in predsodkov?

"V naši družbi velja prepričanje, da je vse mogoče in dosegljivo, če se le hoče. Ko pa se srečamo s smrtjo, vidimo, da čeprav je del življenja, o njej ne moremo odločiti, kdaj, kje, kako. Smrt je neznanka, zato je strah pred njo na nek način razumljiv. Toda marsikdo vse življenje preživi v strahu

dr. Metka Klevišar

pred smrtjo, kar se mi zdi grozno. Gre za stalen strah - vse narediti, da ne bom umrl, ampak medtem bom pa gotovo umrl. Zato je sprejeti smrt kot dejstvo pomembno za kvaliteto življenja, da tukaj in zdaj živimo bolj polno in sproščeno, kar seveda nima nič proti veri v posmrtno življenje in je stvar osebne vere. Današnja družba smrt tabuizira in tudi zato, ker se nismo pripravili odkrito pogovarjati o temeljnih življenjskih resnicah in jih odkrito sprejemati - sem spada tudi smrt - je v družbi toliko težav."

Kaj vam smrt pomeni?

"Smrt zame ni konec vsega, pač pa le prehod v novo obliko bivanja. Osebnost sem prepričana, da vsak človek umre v pravem trenutku, da vsak na nek način izpolni svoje poslanstvo, tudi če umre mlad, čeprav to seveda še ne pomeni, da izguba nekoga ni boleča izkušnja, zlasti za svoje. Vsako življenje je enota zase ne glede na to, koliko je dolgo. Smrt lahko pride tudi kot odrešitev."

Tudi samomor je smrt. Kakšno mnenje imate o njem?

"Samomor je zame velika skrivnost, ker se večina ljudi oklepa vsake bilke življenja, tukaj pa si mladi in zdravi ljudje sami vzamejo življenje. Težko razumem, zakaj, toda nikogar ne bi obsojala. Zdi pa se mi pomembno pomagati svojem in prijateljem odpravljati občutke krivde, ki jih imajo potem, kajti prepričana sem, da za večino samomorov ni kriva okolica."

Ste že pri vas doma v družini jemali smrt kot nekaj naravnega in ste se o njej pogovarjali, ali ste tak "zdrav" odnos do nje dobili šele preko vašega dela, ko ste dvajset let zdravili rakave bolnike na Onkološkem inštitutu v Ljubljani?

"Samo dejstvo, da ima kdo raka, še ne pomeni, da je umirajoči. Ljudje namreč enačijo raka in smrt, toda petdeset odstotkov raka je ozdravljivega. Sama sem na inštitutu dvajset let delala z bolniki s pljučnim rakom, kjer je običajno potek bolezni slab. Zame je bila to gotovo velika šola življenja, čeprav smo se o smrti veliko in od-

krito pogovarjali že doma. Moja mama je bila hudo bolna, velikokrat je bila na tem, da umre. Glede tega so mi dali starši res dobro doto - velik življenjski realizem, da so stvari take, kot so, po drugi strani pa tudi upanje, da vedno upam. Tudi danes bi se morali starši doma z otroki odkrito pogovarjati o boleznih in smrti, ne pa to pred njimi skrivati, kot da tega ni. Smrt je tema tudi za v družino, vrtec in šolo, saj otrokom umirajo stari starši, pa tudi starši in drugi. Pogosto pa je prvo srečanje otroka s smrtjo pogin domače živali."

Kaj pa večna dilema: bolniku povedati, da je neozdravljivo bolan ali ne? Prepogosto si zdravniki za to niti ne vzamejo pravega časa in na primer svojem takšno novico povedo kar na hodniku, tako mimogrede, kar gotovo ni prav.

"Predvsem je pomembna iskrenost, kar pomeni, da bolniku nikoli ne lažemo. Laž je najslabše. Druga stvar pa je, kdaj, kako in koliko povedati. Bolnik ima pravico, da na svoje vprašanje dobi pošten odgovor. Komunikacija je tako lažja in dober odnos lahko gradimo le na iskrenosti. Na to bi morali bolj paziti tudi zdravniki, čeprav je res, da jim o tem malo povedo. Pogosto pa je pri sprejemanju, doživljanju in pričakovanju smrti večji problem kot bolnik njegova družina. Bolnik je lahko veliko bolj realen, lažje se sooči z resnico."

Smrt je torej mnogokrat težavnejša za tiste, ki ostanejo živi. Zanje ima verjetno poseben pomen, saj jih spomni in opomni ne le na minljivost življenja, pač pa tudi na njegovo vrednost. Tudi iz teh razlogov ste verjetno ustanovili Slovensko društvo hospic. Kaj sploh pomeni hospic in kaj je namen društva?

"Ideja izhaja iz hospicev v srednjem veku. Hospic so bila zavetišča, kjer so krepčali popotnike in romarje, negovali bolnike in za umirajoče skrbeli do konca. Hospic ni bolnišnica, ampak predvsem koncept življenja - kako spoštovati človeško življenje do konca, kako pomagati umirajočemu, svojcu, da bolnik lahko umira doma. Hospic je mednarodni program celostne oskrbe umirajočega in njegove družine v vseh dimenzijah. Največ pomoči se izvaja na bolnikovem domu, lahko pa je hospic tudi hiša, česar pri nas ni. V svetu je več kot dva tisoč hospicev."

Naša skupina za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, ki je od leta 1992 delala na Škofijski Karitas Ljubljana, je že od vsega začetka imela idejo, da ustanovi samostojno društvo hospic. V treh letih smo imeli več kot 40 seminarjev po vsej Sloveniji, več kot 50 raznih predavanj, izdali smo zloženke, nastopali v medijih. Leta 1995 je bilo registrirano samostojno Slovensko društvo hospic, katerega namen je pomagati predvsem svojem in zdravstvenemu osebju pri delu z umirajočimi, debatuizirati umiranje in pomoč žalujočim. Naše geslo je "dodajati življenje dnevom", se pravi narediti vse, da bolnik do zadnjega trenutka živi čim bolj kvalitetno. In to je lahko zelo veliko. V prvi vrsti ga ne smemo pustiti samega, poskrbeti moramo, da ga ne boli, mu odpravimo ostale njegove težave, izpolnimo mu zadnje želje itd. Ni namreč le medicina tista, ki pomaga v takih primerih."

Kakšen je odziv ljudi na delovanje vaših prostovoljcev, ki morajo biti za takšno delo verjetno usposobljeni. Delujete že po vsej Sloveniji ali bolj na področju Ljubljane?

"Zdaj imamo nekaj preko 700 članov, usposobljenih prostovoljcev za delo je manj. Ti se morajo seveda predhodno šolati. V Ljubljani zdaj teče že osmo šolanje prostovoljcev. Na razpolago jih je okrog 60. Delajo zastoj, nekaj pa imamo že tudi zaposlenih. Območni odbori društva delujejo v Ljubljani, Mariboru, Velenju, Trzinu in Vipavi, ustanavlja se tudi v Celju. Dolenjska je zaenkrat še nepokrita, čeprav se je nekaj pro-

stovoljcev šolalo že tudi iz Novega mesta. Odzivi ljudi so dobri, čeprav nas mnogi še ne poznajo. Našo pomoč morajo poiskati sami: prostori društva so na Kersnikovi 6 v Ljubljani, tel. št. je 061/13-153-99."

Glede na poslanstvo društva imate gotovo veliko podpore tudi od države. Kako urejate finančne zadeve?

"Zahvaliti se moram vsem donatorjem, sicer pa je finančna situacija zapletena. Nekaj denarja dobimo s članstvom, s predavanji, seminarji, učnimi delavnicami za vse plasti ljudi, izdajamo in prodajamo brošure, kot so Zadnji tedni, Zadnji dnevi, Čas žalovanja, Ob umirajočem v domu za ostarele, Žalovanje za otrokom, Kako najti pot do staršev, ki jim je pravkar umrl otrok, Duhovnost v spremljanju umirajočih, Kako čutim - pobarvanka za žalujoče otroke, knjiga O pomenu Žalovanja itd. Štirikrat na leto izdajamo tudi glasilo Hospic. Vse to se da dobiti v društvu. Prijavljamo se tudi na vse državne razpise, toda za leto dni smo na primer od Ministrstva za zdravstvo RS dobili sto tisoč tolarjev. To je kar zgovoren podatek. Sicer pa nam dve medicinski sestrski plačuje Zavod za zdravstveno zavarovanje."

Ne le v mestih, temveč tudi na podeželju postajajo mrliške vežice vse bolj nujne. Je morda tudi ta pojav znak izrivanja smrti iz našega življenja? Umrla vse redkeje leži doma, na parah, po starem. Kakšno mnenje imate o mrliških vežicah?

"Procesa gradnje mrliških vežic ni mogoče ustaviti, toda potrebno je vedeti, da imajo ljudje možnost imeti umrlega še tudi doma, če je seveda možno, in da je to vrednoto. Vse vežice tudi niso enake, so tudi take, kjer je skoraj kot doma. Važen je še pokopališki red. Mar-

sikje občinski odlok določa, da mora biti vežica zaprta že ob 19. uri, kar je poleti še sredi dneva. Ljudje morajo sami odločiti, kako dolgo želijo bedeti ob pokojniku in zakaj ne celo noč, če si to želijo. Potrebno se je prilagajati potrebam ljudi. Osebnost mislim, da je vrednost, da pokojnik lahko leži doma, v svoji hiši in prav je, da se o tej pokopiniški želji pogovorijo že prej. Tudi če kdo umre doma, mestu, je dovolj časa, da se bližnji doma v miru poslovijo od njega in se s pogrebno službo dogovorijo, kdaj ga odpeljejo v vežico. Še vedno je smiselno imeti pokojnika doma, kjer je to mogoče. Naravno se stikata življenje in smrt, življenje gre naprej."

Pred nami je 1. november in z njim tudi množično krašenje grobov, kar seveda ni nič slabega, toda v mnogih primerih se to zgodi le enkrat na leto. Kaj menite o tem in sploh o razkošno opremljenih spomenikih na pokopališčih?

"Skrb za grobove je pomembna stvar, toda ravno tako dobro je treba skrbeti tudi za umirajoče, dokler so še živi. To kulturo bi bilo pri nas treba izboljšati. Ni res, da umirajoči spada v zdravstvene ustanove. Zanj je najprej dolžna skrbeti družina, tudi če je v bolnici ali v domu za ostarele. Umirajoči potrebuje svoje ljudi, ta zavest bi morala biti v nas. Nič nimam proti krašenju grobov, če svojem umrlega to kaj pomeni. Je pa res, da gre dostikrat za tekmovanje, kdo bo imel lepši in dražji spomenik, po drugi strani pa včasih tudi za odkupnino za slabo vest svojcev, ker imajo morda občutek krivde, da so v času življenja premalo skrbeli za pokojnika. Zato se velja truditi za dobre medsebojne odnose, ki našemu bivanju dajejo polnost in smisel."

LIDIJA MURN

Srečanje tamburašev so zaključili domačini, Prifarski muzikantje.

"Tamburanje va Koste"le

Srečanje tamburaško-vokalnih skupin v Fari zametek kostelskega etnofestivala - Nastopilo šest skupin

FARA - Na pobudo glasbene skupine Prifarski muzikantje ter ob podpori kostelske občine in kočevske območne izpostave Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti so v Fari pripravili prvo srečanje tamburaško-vokalnih skupin, iz katerega naj bi se, kot upajo organizatorji, razvil kostelski etnofestival kot še ena od zanimivih turističnih in kulturnih ponudb tega območnega južnega območja, ki prav v razvoju turizma vidi svojo pot k blagostanju.

Začetek je bil obetaven. V soboto, 23. oktobra, zvečer se je v telovadnici osnovne šole Fara, ki je bila kar precejšnjava za tako številno občinstvo, predstavilo šest tamburaško-vokalnih skupin: pet iz Slovenije in ena iz Hrvaške. Po uvodnem pozdravu kostelskega župana Valentina Južniča, ki je tudi sam navdušen tamburaš, so ob prijetni voditeljski pomoči Tine Južnič prebili led domači tamburaški skupine Dupljak in dobro ogreli dlani poslušalcev. Za njimi so nastopili tamburaši iz kulturno-umetniškega društva Hoče pri Mariboru, nato hrvaški tamburaši iz Ravne Gore in skupina kulturnoprosvetnega društva Frančka Kozla iz Cirkulan v Halozah ter

M. MARKELJ

"IMAMO SE RADI"

BLANCA - Teden otrok na blanski šoli je minil predvsem v luči priprav na šolski parlament, ki bo potekal letos prav na tej šoli, in sicer na temo Imamo se radi. Otrokom ozo. učencem od male šole do 4. razreda so pripovedovali o svojem otroštvu dedki in babice, učenci 7. in 8. razredov so tem pripravili tudi anketo in pripravi se delavnice. Ni izostal niti tradicionalni dan jabolk, kajti na Blanci in okolici pridelujejo odlična jabolka.

NOVA POT DO OPLEMENITENJA VAŠIH SREDSTEV - TRANSAKCIJSKI RAČUN

Podjetja in samostojni podjetniki, ki opravljate plačilni promet v tujih valutah, ste pri nas vse od 1. septembra dalje deležni ugodnosti, ki jih prinaša celovita ponudba SKB banke, pripravljena ob spremembah devizne zakonodaje ter reforme plačilnega prometa. Celovita ponudba na enem mestu obsega vodenje računov podjetij, posredovanje pri nakupu in prodaji tujih vrednostnih papirjev, elektronsko opravljanje plačilnega prometa preko POSLOVNEGA SKB NET-a ter transakcijski račun. Slednji je zaradi svoje praktičnosti in enostavnosti med našimi strankami vedno bolj sprejet.

Nesteto možnosti in priložnosti

Nesteto možnosti in priložnosti vam transakcijski račun prinaša pri oplemenitvi denarnih sredstev, saj, poleg enostavnega in hitrega domačega in mednarodnega plačilnega prometa, omogoča tudi **nakup in prodajo deviz** v skladu z vašo tolarско likvidnostjo, **konverzijo** med tujimi valutami, **vezavo sredstev** za različna obdobja, **prenos deviznih sredstev, poravnavo obveznosti** pri naši banki, **dvig in polog tuje gotovine**. Transakcijski račun je tudi osnova za **nakup in prodajo tujih vrednostnih papirjev**.

Kako do njega?

Transakcijski račun odprete s sklenitvijo pogodbe o odprtju transakcijskega računa. Seveda boste lahko v prihodnje preko transakcijskega računa opravljali tudi tolarско poslovanje, saj boste tako plačilni promet s tujimi kot domačimi poslovnimi partnerji izvajali preko **enega računa** in z **eno identifikacijsko številko**. Še naprej pa boste plačilni promet s tujino preko naše banke lahko opravljali tudi brez uporabe transakcijskega računa, in sicer z nakupom deviz za nakazilo v tujino oziroma z nakazilom tolarjev iz deviznega priliva na vaš žiro račun.

Ima prednost pred ostalimi

Transakcijski račun je postal osnova za izvajanje domačega in tujega plačilnega prometa preko **POSLOVNEGA SKB NET-a**, ki omogoča **pregled stanja na transakcijskem računu, izpis prometa za poljubno obdobje, pregled prilivov in odlivov ter prenos na računalnik v obliki zbirke podatkov**. Ne smemo pozabiti na 24-urno dostopnost, takojšnjo obdelavo transakcij ter varnost in preglednost finančnega poslovanja. **POSLOVNI SKB NET** pa bo v prihodnje poleg naštetega ponudil še mnogo več, saj bo nudil **vpoglede v kredite** ter možnost **sklepanja depozitov**.

S transakcijskim računom se boste **uspešno izognili tečajnim tveganjem**, saj boste nakup in prodajo deviz opravili v skladu z vašimi potrebami po ročnosti plačila, na računu pa boste imeli lahko **sredstva v valutah**, s katerimi poslujemo v SKB banki. Za odprtje transakcijskega računa vam ne bomo zaračunavali nadomestil, do konca leta bomo **račun vodili brezplačno**, sredstva na njem pa **obrestovali kot vpogledna oz. vezana devizna sredstva** in glede na **gibanje evrotržnih obrestnih mer**.

Več o transakcijskih računih SKB banke lahko izveste, če nas pokličete na brezplačno telefonsko številko **Zelenega telefona 080 15 15**, podeskate po spletnih straneh **www.skb.si** ali se oglosite v naši najbližji poslovalnici. Pa le pogumno med nove izzive, mi smo pripravljeni in vas pričakujemo.

SKB BANKA D.D.

Za Danes. In za Jutri.

LICITACIJA 31.10.99

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 31.10.1999, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

	Letnik	Izkl. cena v SIT
1. R-CLIO 1,9 RTC	1995	600.000
2. R-CLIO 1,2	1998	1.000.000
3. HYUNDAI ACCENT 1,5 GS	1996	150.000
4. R-SCENIC	1999	2.000.000
5. NISSAN SUNNY 1,4 SLX	1994	150.000
6. AUDI 80 1,8 S	1991	400.000
7. SEAT IBIZA 1,9 D CLX	1996	1.050.000
8. PIAGGIO PORTER S85LV	1994	550.000
9. VW TRANSPORTER 2,4 D, povišan	1993	800.000
10. PRIKOLICA KUFER 2600 za prevoz vozil	1993	560.000
11. PEUGEOT 306 BREAK 1,6	1998	1.100.000

Licitacija bo v nedeljo, 31.10.1999, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 29.10.1999, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozili pod zap. št. 7, 8 in 9 ter prikolica pod zap. št. 10, so nepoškodovani v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

USPEŠNA PRODAJA KIE - Septembra je generalni uvoznik in distributer Kia motors import, d.d., ki v Sloveniji že šesto leto skupaj s pooblaščenimi prodajalci uspešno prodaja vozila znamke Kia, prodal že 10.000 vozil. Desettisoče vozilo so prodali 29. septembra pri pooblaščenem prodajalcu in serviserju vozil Kia tehnova iz Sevnice. Na fotografiji je direktor prodaje in marketinga pri Kia motors import mag. Zoran Lazukič, ki predaja ključne desettisočemu lastniku kie Stanku Udovcu iz Šentjanža.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** V Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Dol. Podšumberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhopolju, Orehoviči, Dol. Brežovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani...
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju...
- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstemu vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...
- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentruptu, Grobljem pri Šentjerneju...
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...
- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...
- **NAJEM:** v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Kako se je v času Rimljanov imenoval Logatec? (Nagrada: šestmesečna naročnina časopisa 99.); Zakaj so omenjene trgovine dobile ime "Stop 300 tolarjev Shop"? (Nagrada: šest izdelkov trgovine.) Odgovore je treba do sobote, 30. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 10. oktobra sta: Janez Kopač iz Žiri in Domen Mavrič iz Ljubljane.

DARILA ZA STAROSTNIKE - Območno združenje Rdečega križa Metlika je z lastnim denarjem kupilo brisače, rokavice za kopanje, kavo in sladkarije, s katerimi bodo pred božičem obdarili vse metliške občane, starejše od 80 let. Ker je potrebno pripraviti okrog 500 daril, jih prizadevne aktivisti RK pripravljajo že od sredine oktobra, k vsakemu pa bodo priložile tudi čestitko z najboljšimi željami. (Foto: M. B.-J.)

SREČANJE STAREJŠIH - Krajevni odbori Rdečega križa heroja Starihe, Loka in Griček iz Črnomlja so preteklo soboto pripravili v osnovni šoli Loka tradicionalno prijateljsko srečanje Črnomalčev, starejših od 75 let. Od okrog 240 se je srečanja udeležilo 90 starejših, ki so prisluhnili kulturnemu programu osnovnošolcev iz Loke ter se zavrteli ob glasbi harmonikaša Jožeta Bariča. Aktivisti RK so najstarejši krajanki 94-letni Antoniji Starihi (na vozičku) in najstarejšemu meščanu 88-letnemu Blažu Pahulji (prvi z leve) poklonile darila. (Foto: M. B.-J.)

DOLENJSKI LIST vaš četrtekov prijatelj

ZAHVALA

Z bolečino v srečju sporočamo žalostno novico, da nas je v 63. letu starosti po hudi bolezni zapustil naš dragi mož in brat

JOSIP ŽUNIČ

Rosalnice 10

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v tem težkem trenutku stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ali nam na kakršenkoli način pomagali. Posebna zahvala g. Blažu Mlačku in drugemu osebju Zdravstvenega doma Metlika kakor tudi osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala župniku za lepo opravljen obred, pevcem in glasbeniku za zapete in zaigrane žalostinke, gasilec, govorniku za poslovlne besede in pogrebni službi. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojniku izkazali spoštovanje, se poklonili njegovemu spominu in ga spremili na njegovi zadnji poti k Trem faram.

Žalujoči: žena Ana, sestra Slava, Milka in Rezka z družinami

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage

TATJANE MURGELJ roj. Kukovec

iz Gotne vasi
delavke Krke iz Ljubljane

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z njo in z nami žal zaman hrepeneli po njeni ozdravitvi, sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in krajanom Gotne vasi, Novega mesta, Muljave in Ljubljane, kolektivu Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto in sodelavcem Sektorja Logistike in Nabave iz Ljubljane, dijakinjam, dijakom in razredničarki 2.c razreda Gimnazije Vič iz Ljubljane, sošolkam in sošolcem, osebju Klinike za nevrologijo UKC iz Ljubljane, KORK Gotna vas in vsem drugim posameznikom, ustanovam in podjetjem. Lepa hvala sodelavcu za besede slovesa, pevskega zboru z Ruperčvrha za odpete žalostinke, solistu za zaigrano Tišino in pogrebni službi Komunale Novo mesto za poslovlilni obred.

Žalujoči: vsi njeni
Novo mesto, 22.10.1999

OBVARUJMO KOSTANJ PRED BOLEZNIJO!

Tanin

Pred nami je nova sečna sezona. Z novo sezono tudi krajši plačilni roki!

Pokličite

0608 41-044 ali 0608 41-349

- TANIN Sevnica in o vsem se boste dogovorili!

Poglajen Franc – Kranjc

Pred kratkim smo se poklonili spomenu generalpolkovnika Franca Poglajna – Kranjca, umrlega 10. oktobra letos, ki je vse svoje življenje posvetil aktivnostim za svobodo slovenskega naroda. V slovenski nacionalni zgodovini bo ostal kot sotravec vojaške strategije na naši poti bojev za obstanek naroda, za svobodo in osamosvojitve.

Pokojni tovariš Kranjc se je rodil 25. avgusta 1916 v Grbini pri Litiji, kjer je preživel mladost med desetimi brati in štirimi sestrami. Po maturi je odšel v podoficirsko šolo v Beograd in do vojne 1941 služboval v Nišu. Po pobegu iz nemškega ujetništva se je jeseni 1941 priključil narodnoosvobodilnemu gibanju kot organizator OF, kmalu je postal poveljnik Narodne zaščite na področju Litijske. Maja 1942 je stopil v II. grupo odredov. Ze v borbi na Jančah se je izkazal kot mitraljezec. V kritičnem obdobju, ob pohodu II. grupe preko Gorenjske in Štajerske, je postal poveljnik bataljona in se z njim prebil preko Koroške na Štajersko. Kmalu je postal poveljnik Kamniško-zasavskega odreda, nato načelnik Šlandrove brigade in zatem poveljnik IV. operativne cone. Avgusta 1944 je bil imenovan za načelnika štaba, oktobra pa za poveljnika

VII. korpusa, kateremu je poveljeval do konca vojne. V obdobju, ko je tovariš Kranjc poveljeval VII. korpusu, je bil ta najmočnejša enota NOV in POS. Poveljnik Kranjc je imel odgovorno nalogo obraniti osrednje osvobodjeno ozemlje v Beli krajini in zaščititi največjo tajno vojno bolnišnico Rog. Zgodovinska dejstva potrjujejo, da je VII. korpus pod poveljstvom tovariša Kranjca do konca izvršil te naloge. Po končani vojni je poveljnik Kranjc prizadeto doživljal razformiranje Slovenske partizanske vojske, saj je v njeno nastajanje vložil veliko naporov.

Poveljnik Kranjc se je odločno in jasno opredeljeval v vseh zgodovinskih kritičnih trenutkih svojega časa, za odpor proti okupatorju, za odpor proti pritiskom Sovjetske zveze in za osamosvojitve Slovenije. Na sestanku slovenskih generalov s predstavniki Vrhovne komande 1991. leta je jasno povedal, kdo je tedanja država pripeljal v krizo in da je izhod le v enakopravnosti, pluralnosti in tržnem modelu ekonomije. In prav zaradi tako jasnih in odločnih stališč je bil tovariš Kranjc kot soborec, poveljnik in kot človek cenjen in spoštovan.

Slava spomenu tov. Kranjca.
LADO KOCJAN

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

ANTONA LAVRENČIČA

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali ter pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče, sv. maše in nam ustno in pisno izrazili sožalje.

Vsi njegovi
Krško, 26.10.1999

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat in tast

ANTON REDEK

z Brezovice 27 pri Šmarjeti

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter ga tako številno pospremili na zadnji poti. Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: žena Antonija, hčerki Lidija in Marjeta z družinama, vnuki Igor, Samo, Žiga ter brat Jože z družino

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

mojemu najdražjemu sinu

ANDREJU

25. oktobra mineva leto dni, kar te je kruta usoda iztrgala od nas. Andrej, pogrešamo te vsi, ki smo te imeli radi. Zahvaljujem se vsem, ki prinašate na njegov prerani grob cvetje in sveče in me še vedno tolažite, vendar preboleti ga ne morem. Vsem še enkrat hvala!

Neutolažljiva mamica Jožica

ZAHVALA

Po šestdesetih letih bivanja v Kranju se je izmučena od bolezni vrnila v svoj rodni kraj, kjer bo v grobu svojih staršev v Rožnem Dolu čakala vstajenje naša draga sestra in teta

LOJZKA KAPŠ

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njen poslednji dom, nam izrazili sožalje, podarili cvetje in sveče, se iz srca zahvaljujemo. Prisrčna hvala duhovnikom za lep cerkveni obred, še zlasti g. župniku iz župnije Kranj - Primskovo za tople besede slovesa. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Hiti in Navček za organizacijo pogreba ter pevkam iz Otovca za petje pri maši in ob grobu.

Vsi njeni

Semič, Novo mesto, Vrhnika, 25.10.1999

ZAHVALA

Življenje celo si garala, za dom, družino vse si dala. Sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok.

V 68. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra, sestrična in botra

MARIJA KOBE

Šolska cesta 70, Dolž

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali osebno izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se tudi kolektivom: Mizarstvo Gazvoda, Komet Metlika, VVE Škrat Stopiče, Revozu, d.d.o.v - 501 B, pevcem za zapete žalostinke, gospodu za zaigrano Tišino, pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Zvonovi žalostno so peli, ko prišla ura je slovesa. Duša k Bogu je odšla, pozabil si na dom in bolečine.

V 68. letu je odločil križ trpljenja zlati mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in boter

FRANC GRABNAR

iz Razdrtega 8

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem za izrečeno sožalje, za sv. maše, cvetje in sveče. Iskrena hvala osebnim zdravnicam dr. Vizecovi, medicinski sestrji Andreji, g. župniku za obiske prvih petkov in vsem, ki ste pokojnega obiskovali. Zahvala sodelavcem PIO Iskra, pevcem, gospodu dekanu Trpinu za zadnje slovo in vsem, ki ste ga spremili do preranega groba.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu nas je po težki bolezni za vedno zapustila draga sestra, teta in svakinja

ANTONIJA SAJNIČ roj. Štefanič

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojni darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi ge. Katarini Schweiger za lepe besede slovesa, g. Andreju Matkoviču za zaigrano Tišino, g. kaplanu za lepo opravljen obred in osebju Doma starejših občanov Črnomelj, kjer je bila zadnji dve leti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče in tast

IVAN ORLIČ

Železničarska 13, Črnomelj

Za vsestransko pomoč se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom in prijateljem, sorodnikom in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče. Lepa hvala kolektivom Market Čardak in Dolenjki, sosedu Janku za besede slovesa, g. kaplanu, moškemu pevskemu zboru ter g. Dragu za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi osebju Travmatološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin. Lepa hvala g. Maleriču za organizacijo pogreba in vsem, ki ste našega očeta pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: hčerka Lilijana z možem Ivanom, vnuki Andrej, Matej in Urška ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast, stric in bratranec

CIRIL MALNARIČ

iz Moverne vasi pri Semiču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali osebno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti k večnemu počitku. Iskrena zahvala kolektivu Žaga - Zora Črnomelj, Mercator Metlika, govornici in govorniku za poslovljne besede, gasilcem PGD Stranska vas, g. župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za zaigrano Tišino in pogrebni službi Kukar.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb za vse nas, verovanje v božjo milost, veliko dela, preizkušnje in boleznijo si prestal, zdaj s svojim sinom boš v grobu mirno spal. Le srce in duša vesta, kako boli, kako boli, ko tebe več med nami ni.

V 54. letu starosti je prenehalo biti srce našega dragega

JOŽETA KLEMENČIČA

iz Petelinjka 31, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sodelavcem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojniku podarili cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Njegovi najdražji

tedenski koledar

Četrtek, 28. oktobra - Simon
Petek, 29. oktobra - Ida
Sobota, 30. oktobra - Marcel
Nedelja, 31. oktobra - dan reformacije
Ponedeljek, 1. novembra - dan mrtvih
Torek, 2. novembra - Dušana
Sreda, 3. novembra - Silva

LUNINE MENE

31. oktobra ob 13.04 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 28. do 31.10. (ob 18. uri) komedija Zvezdniki. Od 28. do 31.10. (ob 20. uri) pustolovski film Past. 2. in 3. 11. (ob 20. uri) kriminalni film Instinkt.
ČRNOMELJ: 30.10. (ob 17.30 in 20. uri) komedija Naravne sile. 31.10. (ob 17.30 in 20. uri) kriminalni film Instinkt.

film

• DOBER DAN, PREŠERNOV KLAN

Na tem mestu se v 99,9 odst. ukvarjamo s filmom, ker pa so bili vsi še gledalci in aktualni naslovi ocenjeni v zadnjih številkah, čez teden dni pa se bo v Ljubljani začel edini domači mednarodni filmski festival, ki je nastala luknja, ki jo bomo sprično izredno živahno dogajanja na malih ekranih zapolnili s kratko oceno že predvajanih oziroma pravkar nastajajočih televizijskih nadaljevanj v produkciji slovenskih tv hiš.

Nacionalna TV SLO in komercialna POP tv sta ob začetku jesenske programske sheme vrgla na svoje ekrane tri doma narejene serije, ki so žanrsko močno razlikujejo, vendar pa zaradi redkosti tovrstne produkcije in hkratne pojavnosti nekako le sodijo skupaj. Ne nazadnje, tako jih sprejemajo tudi gledalci. Domače je pač domače, ne glede na to, za kaj gre, je vedno deležno posebne pozornosti. Toda zdi se, da so v produkcijski hiši Timaro, katere lastnik je nekdanji dramski igralec Roman Končar, to dejstvo razumeli narobe, češ da bodo gledalci "kupili" še tako mizerno, dilematično, neumno in drago domačo tv kriminalko, kot je Klan, ki ga nacionalka predvaja ob torkih. Klan, ki je stal neverjetne 3 milijone nemških mark in ki ste ga preko tv naročnine posredno financirali morda tudi vi, je nerodna in

DOBREPOLJE: 29.10. (ob 19.30) komedija Totalni pokvarjenci. 31.10. (ob 15. uri in 19.30) komedija Kaj dogaja?
GROSUPLJE: 29.10. (ob 19. uri) komedija Kaj dogaja?
IVANČNA GORICA: 28.10. (ob 19. uri) komedija Kaj dogaja?
KOČEVJE: 30.10. (ob 18. in 20. uri) komedija Totalni pokvarjenci. 1.11. (ob 18. uri in 20. uri) komedija Kaj dogaja?
KRŠKO: 28. in 29.10. (ob 20. uri) ter 30. in 31.10. (ob 18. uri) drama Podle igre.
METLIKA: 29.10. (ob 20. uri) kriminalka Instinkt. 31.10. komedija Naravne sile.
NOVO MESTO: Od 28.10. do 3.11. (ob 16.30, 18.30 in 20.30) komedija Divji, divji zahod.
RIBNICA: 30.10. (ob 21. uri) komedija Kaj dogaja? 31.10. (ob 16. uri) komedija Totalni pokvarjenci.
TREBNJE: 29.10. (ob 20. uri) in 31.10. (ob 17. uri) pustolovski film Mumija.
VELIKE LAŠČE: 30.10. (ob 19. uri) komedija Kaj dogaja? 31.10. (ob 19. uri) komedija Totalni pokvarjenci.

sramotna "pocarija", ki gledalca prepričuje, da gleda napeto akcijo, kjer ima vpogled v ozadje političnih intrig in mafijskih poslov. TV genij Roman Končar, katerega zadnji polom je bil milijon mark "težki" film Patriot, najbolj zgovoren pa je po datek, da si ga je ob vsej silni promociji ogledalo le 2806 zavednih in zavednih Slovencev, pa ima v igri že nov projekt, v katerem bo še enkrat neposredno posegel na področje nacionalnih interesov. Končarjeva firma je šestinski financer 4,13 milijona DEM vrednega megaprojekta, nadaljevanje v petih 50-minutnih delih in uro in pol dolgega filma o Francetu Prešernu. V seriji bodo nastopili praktično vsi slovenski dramski igralci, ves ceh, za katere dobro vemo, kako praviloma funkcionira izven odskih desk. 130-člansko ekipo profesionalcev bo režiral Franci Slak, ki česa podobnega še ni delal. Glavna vloga je zaupana Pavletu Ravnohribu, ki bo s svojo že pregovorno lesenostjo in himnično resnobo, s katero tako šarmira na raznih podelitvah, morda nekoliko težje zapodnel karakter boemskega Kranjca, ki je bil navdihnen in pameten mož, toda tudi pivec in ženskar. Pa tudi če bo vse teklo kot po maslu, če ne bo prišlo do finančnih škandalov, poneverb, zamer, zamud pri snemanjih in montažah, bo, kot je v navadi pri takšnih velikih, skorajda vsedravnih projektih, na koncu le prišlo do vsesplošne kritike, kajti z nacionalno mitologijo se ni "hecat", o njej pa itak vsi vemo vse in najbolje.

Po festivalu, v drugi polovici novembra, sledi že zapis o TV Dober dan in Vrtičkarjih.

TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR ŠTAJER, 28 KM, in telico sivo, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (068)71-110. 3621
ŽITNI KOMBajn John Deere, letnik 1991, pakja za seno, tribrzdni plug in bikca, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-173 ali (041)746-750. 3629

KUPIM

SUHO KORUZO, lahko tudi v storžih, kupim. ☎ (068)23-777. 3642

MOTORNIA VOZILA

AUDI A4 1.9 TDI, model 1996, električna klima, originalna vlečna kljuka, bel, prodam. ☎ (041)651-803. 3610
GOLF JGL, letnik 1982, nevozen, prodam skupaj ali po delih. Motor je v dobrem stanju. ☎ (0601)86-260. 3624
AUDI 80, letnik 1990 prodam. ☎ (068)82-250. 3632
OPEL KADETT 1.3, limuzina, ugodno prodam. ☎ (0608)75-213. 3644
MOTOR za 126 P, zadnja serija, prodam. ☎ (0608)79-233. 3651
FORD FIESTO 1.1 i, letnik 1996, registrirano do 7/2000, rdečo, 3V, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam za 850.000 SIT. Možen kredit! ☎ (041)720-038. 3654

KEBOR, D.O.O.

• PREPISE VOZIL
OPRAVLJAMO SEDAJ ŽE
TUDI NA NOVM TRGU 1
• ZASTAVLJALNICA
• KRATKOROČNA
GOTOVINSKA POSOJILA

Tel.: 068/326-888

NON-STOP 041/611-377

R 5 FIVE 1.4, letnik 1994, rdeč, prvi lastnik, prodam. ☎ (0609)633-014. 3655
R 5 FIVE, letnik 1995, 48.000 km, registriran do 9/2000, prva lastnica, prodam. ☎ (068)833-051. 3658
PASSAT 1.8, letnik 12/92, ugodno prodam. ☎ (041)622-151. 3660

POHIŠTVO

KAVČ z dvema foteljema ugodno prodam. ☎ (068)372-610. 3619
KOTNO sedišče garnituro, malo rabljeno, prodam. ☎ (041)407-698. 3647

POSEST

ZAIZDLJIVO PARCELO, okoli 2000 m², v Novem mestu kupim. ☎ (041)667-900.
V NOVM MESTU in okolici, Šmarjeških Toplicah, Črnomlju, Škocjanu, Metliki prodamo stanovanja, hiše, vikende, parcele, poslovne prostore, oddamo poslovne prostore v centru Novega mesta in v Dolenjskih Toplicah. Medija nepremičnine. ☎ (068)325-449 ali (041)636-746. 3613
DVE PARCELI, pašnik in gozd, v bližini vasi, med Šentjostom in Hribom, prodam. ☎ (068)47-773. 3615
VIKEND, vseljav, do 3 mio. SIT, na relaciji Novo mesto - Šentjernej, pod Gorjanci, kupim. ☎ (041)810-809. 3618
V NOVM MESTU, center, samostojna vila, prodam večnamenski lokal, 100 + 60 m² ali v celoti, 450 m². ☎ (066)773-027. 3620
GRADBENO PARCELO v Šmarjeti prodam. ☎ (068)73-944. 3630

PREKLICI

ANGELCA ŠALEHAR, Mala Cikava 1, Novo mesto, prepovedujem hojo in vožnjo na parcelah št. 2059/1, 2068, 2069, 2079/1. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. 3623
FRANC ZARABEC, Podturn 13, Trebelno, opozarjam oz. prepovedujem Jožetu Ribiču št. 2, Podturn 5, Trebelno, povzročanje kakršnekoli škode in vožnjo po parceli št. 838/3 (njiva) ter naj mi ne grozi in me napada s sekuro, sicer ga bom sodno preganjala. 3637
ZIDARSTVO in fasadstvo Marko Bukovac, s.p., Ivana Roba 5, Novo mesto, obveščam vse svoje poslovne partnerje, da bom z 31.1.2000 prenehal s poslovanjem. 3646

PRODAJ

KORENJE, rdeče in rumeno, ter čebulo prodam. ☎ (061)842-059. 3639

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

KAMEN, pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063) 754-003 ali (041)621-478. 3030

LES, stenski opaž, bruna, ostrejša, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3609

PLINSKO peč, prenosno, motor z reduktorjem, valjni transporter, dolžine 7 m, prodam. ☎ (068)40-009. 3609

ZA Z 101 prodam desno steno in desna zadnja vrata. ☎ (068)47-773. 3616

MALO RABLJENA vrata z obojem, 2 x amigre, 2 x bukev, ugodno prodam. ☎ (068)83-258. 3638

ELEGANTEN daljši temen nerc plašč, št. 38, in skoraj novo nutrija jopo, št. 40-42 ugodno prodam. ☎ (068)341-912. 3643

ZIMSKE GUME, snežne verige, prtljažnik Thulle, vse za felicio ali felicio combi in vlečno kljuko za felicio combi prodam. ☎ (068)341-251. 3661

HLEVSKI GNOJ, cvček, mošt, žganje in črno-belega telčka prodam. ☎ (068)71-028, zvečer. 3633

RAZNO

FRIZERSKI SALON v Novem mestu oddamo v najem. ☎ 068/373-460 ali 22-361.

PISARNIŠKI PROSTOR (40 m²) oddamo v stavbi Mercator-Hipermarket.

Novo mesto, Podbeškova 4
Inf. na tel. 068/342-325

PROSTOR, 100 m², v centru Novega mesta, Prešernov trg 14, registriran za pisarniško dejavnost (lahko tudi kot stanovanje), oddam. ☎ (041)625-620. 3614

INŠTRUIRAM vse strokovne predmete na srednji in visoki šoli ekonomske usmeritve. Zagotovljen uspeh: pogoj pa je resno delo. ☎ (068)324-377. 3626

V VARSTVO vzamem otroke od devetega meseca dalje. ☎ (068)342-777. 3628

ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (068)341-829. 3648

DELNICE Vizije, Atene, Nike, Krke, Petrola, Mercatorja, vsa ostala podjetja, skladi in pokojninske bone lahko prodate preko borzne hiše Medvešek Pušnik, Mercator center Cikava. ☎ (068)393-0262. 3664

INŠTRUKCIJE iz matematike nudi absolventka fakultete za matematiko. ☎ (068)52-490 ali (041)630-722. 3634

SLUŽBO DOBI

DEKLE za strežbo zaposlimo v piceriji Cam-pari, Škocjan. ☎ (068)770-130. 3622
SMO PROIZVAJALEC posebnih vrat iz jekla, aluminija in plemenitega jekla, kot tudi proizvajalec raznih jeklenih modelov za proizvodnjo gotovih izdelkov iz betona. Iščemo obdelovalce kovin (ključavnice) z znanjem varjenja, vsaj 5 leti delovnih izkušenj. Rok za oddajo pisnih prošelj je do 5. 11. na naslov: WILLY STADLER, d.o.o., Velika vas 62 a, 8273 Leskovec. 3625

V TRGOVINI s pohištvom v Novem mestu zaposlimo trgovca z znanjem mizarskih del. ☎ (068)325-523. 3631

NATAKARJA (-ICO) zaposlimo. ☎ (068) 324-623. 3641

NUDIMO VAM več vrst enostavnih serijskih del na domu za daljše obdobje. Tedenska izplačila! ☎ (041)502-241 ali (041)836-156. 3645

NATAKARICO za delo v bifeju, dobro plačano, zaposlimo, lahko tudi redno. ☎ (068)21-187. 3649

ZA NEDOLOČEN ČAS zaposlimo pomožne delavce v tapetniški proizvodnji. Pisne vloge pošljite na naslov: Provel, d.o.o., Šent-peter 5, Otočec. 3657

2 NATAKARJA zaposlino za nedoločen čas. ☎ (068)45-511, po 12. uri. 3662

K SODELOVANJU vabimo zastopnika za prezentacijo sistemov Vorwerk na področju Dolenjske. ☎ (068)376-330. 3663

STANOVANJA

GARSONJERO, 26 m² + balkon, v Plavi laguni, klet, CK, telefon, opremljeno, prodam. ☎ (041)651-803. 3611

GARSONJERO v Novem mestu oddam. ☎ (068)25-277. 3612

V NOVM MESTU prodam dvoipolno stanovanje. ☎ (041)745-826. 3659

ŽIVALI

MLADE NESNICE, rjave, cepljene, prodajamo. Naročite jih lahko pri Jožetu Zupančiču, Otočec, Črnomelj. ☎ (068)52-806, v gostilni Krule, Mostec, Dobova. ☎ (0608)67-587 in pri Dušanu Sajevcu, Vavta vas 9. ☎ (068)84-111. 3573

PRODAJA in SERVIS

SUZUKI GRAND
FINANCIRANJE
TUDI NA POLOŽNICE BREZ POLOGA!

KREKOVA BANKA

V MESECU OKTOBRU BOSTE OB SKLENITVI RENTNEGA VARČEVANJA PREJELI DARILLO.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

BREJE KRAVE po izbiri prodam. ☎ (068) 73-272. 3608

PRISRČNE mlade piščke, pasme samojed, z rodovnikom, odličnih staršev, prodam. ☎ (061)125-42-63. 3617

PRAŠIČE za zakol ali nadaljnjo rejo, težke 110 kg, prodam. ☎ (041)764-766. 3640

3 BREJE KOZE in plinsko pečko prodam. ☎ (068)85-423. 3652

DOMAČE PIŠČANCE, očiščene, 2 do 3 kg, oz. za nadaljnjo rejo, prodam. Dostava na dom. ☎ (068)84-097 ali (041)876-091. 3653

PRAŠIČA, 100 in 150 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)81-862. 3656

VEČ PRAŠIČEV, 30 do 45 kg, in 2 pitanca, 180 kg, prodam. ☎ (0608)74-347. 3635

BIKCA, 200 kg ali 140 kg, prodam. ☎ (068)83-373. 3627

MLADO KRAVO po izbiri prodam. ☎ (068)84-180. 3665

KRAVO, brejo 8 mesecev z drugim telčkom, prašiče po izbiri, od 140 do 200 kg in domače žganje sadjevec ugodno prodam. ☎ (068)82-058. 3650

14 DNI stara teleta - bikce, sivce, prodam. ☎ (068)40-136. 3636

DOLENJSKA BANKA

31. oktober - svetovni dan varčevanja bomo v Dolenjski banki d.d. obeležili z otvoritvijo nove poslovalnice banke Notranji trg Bršljin v poslovno trgovski hiši Hedera na Ljubljanski cesti 26 v Novem mestu.

Otvoritev poslovalnice bo v petek, 29. oktobra 1999.

Delovni čas poslovalnice: od ponedeljka do petka, od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Vabimo Vas k sodelovanju. Dolenjska banka d.d.

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtnih. Cena izvida 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojence 2.314 tolarjev, za pravne osebe 5.148 tolarjev; za najino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnine je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; propagandna in naročniška služba 323-610; mali oglosi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
 - hamburgerjem
 - giricami
 - pomfritom
 - sladoledom
 - ledeno kavo
 - sadnimi kupami
- in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

Super

TEDEN OGREVALNE TEHNIKE

25. do 30. oktober

Corona
Super cena
18.900,00 SIT
Plinaska peč
Corona I-35
simbolna slika

Corona
Super cena
6.190,00 SIT
Kalorifer
MAESTRAL 103
Corona

Super cena
29.900,00 SIT
Petrolejska peč
Senstone
SKH 232

Super cena
7.590,00 SIT
Električni oljni
radiator
NY 1206 W

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

KOVINOTEHNA nemogoče je mogoče

Izredna priložnost za nakup vozila
POLO po posebni hišni ceni.
Dobava takoj!

Posebna hišna cena za vozilo Polo
že od 1.447.635 SIT dalje
in mesečni obrok kredita
že za 15.209 SIT
na mesec oz. 500 SIT na dan.

AVTOHIŠA BERUS

Podbevškova 1, Novo mesto
Tel.: 068/37 19 800

Na podlagi 93. člena Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS, št. 18/91, 19/91, 9/94, 21/94 in 23/96), Pravilnika o oddajanju neprofitnih stanovanj v najem (Ur. l. RS, št. 26/95 in 31/97) in pooblastila Mestne občine Novo mesto št. 360-01-31/1999-1400 z dne 23.9.1999

objavlja

neprofitna stanovanjska organizacija
ZARJA, Stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto,
Prešernov trg 5, 8000 Novo mesto

RAZPIS

za oblikovanje prednostne listine za oddajo neprofitnih stanovanj v najem za območje Mestne občine Novo mesto

I. PREDMET RAZPISA

1. Predmet razpisa sta dve prosti neprofitni stanovanji v lasti Zarje, d.d., za kateri ima razpolagalno pravico dodelitve Mestna občina Novo mesto:

- dvosobno stanovanje št. 4, Ulica Slavka Gruma 92, Novo mesto (55,65 m²),
- dvosobno stanovanje št. 15, Ulica Slavka Gruma 92, Novo mesto (55,65 m²).

Navedeni stanovanji bosta oddani v najem po prejemu sklepa o dodelitvi, predvidoma do konca leta 1999.

2. Predmet razpisa so tudi zasedena neprofitna stanovanja v lasti Zarje, d.d., za katera ima razpolagalno pravico dodelitve Mestna občina Novo mesto. Ta stanovanja bodo oddana v najem po morebitnem prenehanju sedanjega najemnega razmerja in prejemu sklepa o dodelitvi.

Najemnina za vsa razpisana stanovanja bo izračunana v skladu z določili Pravilnika o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Ur. list RS, št. 47/95) oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanj v najem.

II. Izmed prijavljenih vlog se bo oblikovala prednostna lista upravičencev za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem.

Vse ostale podrobnosti v zvezi z razpisom, si lahko upravičenci ogledajo na oglasni deski Zarje, d.d.

GOTOVINSKA POSOJILA
garancija - čekovni blanketi
068/375-875 9.00, 12.00, 13.00, 16.00

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje enotnega dovoljenja za gradnjo plinske postaje v tovarniškem kompleksu IMP Livar v Črnomlju, na zemljišču parc. št. 1101/3, k.o. Črnomelj,

OBJAVLJA

1. da je dne 18.10.1999 z odločbo št. 350-03-17/99-TŠ,GB izdalo enotno dovoljenje za gradnjo plinske postaje v tovarniškem kompleksu IMP Livar v Črnomlju, na zemljišču parc. št. 1101/3, k.o. Črnomelj,

2. da je bilo v postopku izdaje enotnega dovoljenja dne 14.10.1999 izdano okoljevarstveno soglasje št. 354-05-86/99,

3. da je bila med javno predstavitvijo podana pripomba v knjigo pripomb, ki jo je upravni organ v postopku obravnaval in ugotovil:

Glede pripombe, ki jo je v knjigo pripomb podal Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto (v nadaljevanju ZVNKD), in ki se nanaša na vključevanje oz. nadzor ZVNKD pri morebitnem odkritju arheoloških najdišč med gradnjo predvidenega objekta, upravni organ ugotavlja:

- da iz predloženih listin oz. pripombe ZVNKD ne izhaja utemeljena domneva, da bi obravnavana gradnja potekala na domnevem arheološkem najdišču, zato upravni organ vključil ZVNKD v upravni postopek kot soglasje dajalca oz. stranke v postopku;

- da je investitor oz. izvajalec del v skladu z 58. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS št. 7/99) v primeru odkritja domnevne dediščine na površju zemlje, pod njim ali v vodi, dolžan poskrbeti, da ostane ta nepoškodovana ter na mestu in položaju kot jo je odkril in o najdbi takoj obvestiti ZVNKD. Upravni organ je investitorja oz. izvajalca del v VII. točki izreka odločbe št. 350-03-17/99-TŠ,GB z dne 18.10.1999 k temu zavezal;

- da mora ZVNKD v 15 dneh po obvestilu določiti rok prepovedi kakršnih koli posegov na najdišču dediščine, ki ne more biti daljši od 6 mesecev.

SANJA TRAUNŠEK, univ. dipl. ing. arh.
SVETOVALKA VLADE

OBČINA BREŽICE

Ob 28. oktobru,
prazniku občine Brežice,
čestitamo vsem občankam in občanom
občine Brežice.

Vladislav Deržič
Župan
Občine Brežice

Kmetijska zadruga Krka Novo mesto

vam nudi ugoden nakup mineralnega gnojila KAN, proizvajalca Agrolinz. Do konca leta je možen nakup na dva obroka, pri takojšnjem plačilu z gotovino nudimo 5% popusta.

Kupite pa lahko tudi vinogradniško gnojilo 0-10-30, po akcijskih cenah pa kalcijev nitrat (znan tudi kot norveški soliter) ter hidrokompleks.

Gnojila lahko dobite v vseh naših kmetijskih oskrbnih centrih ter trgovinah s kmetijskim repromaterialom.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Volkswagen Group

BREZPLAČNI PREGLED VOZILA

Vljudno vabljeni vsi vozniki vozil Škoda na brezplačni preventivni pregled vozila pred zimo.

AMD ASTA d.o.o.
Murska Sobota

AMD ŠLANDER

Celje

AUTOEMONA d.d.

Ljubljana

AVTO INN d.o.o.

Nova Gorica

AVTO STEGNE d.o.o.

Slovenska Bistrica

AVTOCENTER IDRUA d.o.o.

Idrija

AVTOCVET d.o.o.

Tolmin

AVTOHIŠA MOŽE d.o.o.

Ankaran

AVTOKAM d.o.o.

Hrastnik

AVTOLINE KRŠKO d.o.o.

Krško

AVTOMERKUR PSO

BEŽIGRAD d.d.

Ljubljana

AVTOSERVIS RIKI,

Rihard Túrha s.p.

Lendava

INTEGRAL JESENICE p.o.

Jesenice

PAN - JAN d.o.o.

Trebnje

PSC PRAPROTNIK d.o.o.

Velenje

RO + SO d.o.o.

Celje

SERVIS ŠTERN KRANJ d.o.o.

Kranj

SPC JANEZ MOLEK s.p.

Gradac

SPC KRETIČ d.o.o.

Prestranek

SPC ŠKODA ŠKERJANEC

Domžale

TIPOM d.o.o.

Maribor

URBAN, SERVIS

IN PRODAJA d.o.o.

Ribnica

VIDIC CENTER d.o.o.

Novo mesto

AS ŽUNKOVIČ

Miklavž

CAR CENTER

Smartno

Pričakujemo vas od 25. oktobra naprej! DOBRODOŠLI!

Marija Malenšek

Marija Malenšek iz Semiča še vedno odzvanjajo v ušesih besede, ki so ji jih pred davnimi desetletji dali za popotnico v življenje njeni starši: "Tvoja vrata naj bodo vedno odprta revežem. Pa košček kruha boš tudi imela zanje." Čeprav bo Malenškova te dni dopolnila 75 let in so njeni starši že dolgo pod rušo, so ne le njena hiša, ampak tudi njeno srce še vedno na stečaj odprta vsem, ki potrebujejo pomoč.

Čut za pomoč se je vrasel vanjo že, ko je bila še otrok. Reže, ki jih pred drugo svetovno vojno na revnem semiškem koncu ni manjkalo, so se zatekali k njenim staršem, da so bili krstni botri njihovim otrokom. Ne čudi torej, da je med vojno, še preden je bil junija 1944 v belokranjskem Gradcu ustanovljen Rdeči križ Slovenije, z drugimi dekleti pomagala predvsem ranjenim. Prizna, da ji prvo srečanje z ranjenimi partizani, ki so jih pripeljali v počivališče v Semiču, ni najbolj v ponos. Ko jih je zagledala, je padla v nezavest. A kaj hitro je spoznala, da pri humanitarnem delu ni pomembna ona, temveč tisti, ki jim želi pomagati. In teh tudi po vojni ni manjkalo. Socialne službe ni bilo in tako je hodila po domovih pomagat obnemogli. A brez plačila, nagrad, le za "hvala lepa in pridite še". Tudi za zapuščene otroke je poskrbela. Ne čudi torej, da se je v svoji prvi redni službi preizkusila kot direktorica Mladinskega doma za sirote brez staršev. In koder koli je pozneje po Sloveniji službovala kot učiteljica, je delala s predšolskimi ali šolskimi otroki. Povsod pa jo je spremljala humanitarno delo, v katerem je vzgajala tudi svojega sina, ki je

danes direktor doma starejših v Ljubljani. Ponosna je, da se je življenjska popotnica njenih staršev prišla tudi njenega brata, ki je bil direktor doma slepih, za povrh pa v socialni službi dela tudi snaha. Tudi ko je za deset let odšla službovat v Ameriko, da je lahko izboljšala sina, se ne mladim ne humanitarnosti ni odrekla. Tam je videla še večjo revščino kot doma, a vedno je bila z mislimi in srcem na tej strani luže. S svojim zaslužkom je kupovala priboljške in pošiljala pakete v Semič in okoliške vase.

Malenškova se še dobro spominja, kako je leta 1953 pripravila prvo krvočudaljsko akcijo v tedanji semiški občini. Aktivistke RK smo hodile od hiše do hiše in prepričevale ljudi. Vsak krvočudalec je bil tudi temeljito zdravstveno in rentgensko pregledan. Takrat je prišlo na akcijo petsto ljudi, danes se jih zbere komaj sto. Vendar nisem dovolila, da bi jim odvzeli več kot dva decilitra krvi, medtem ko jo danes jemljejo tudi po pol litra, čeprav bi morali bolj skrbeti za zdravje krvočudalcev, pravi Marija.

Po petinpetdesetih letih humanitarnega dela se je letos odločila, da bo prenehala delati v odboru RK. Leta in bolezen nekoliko nagajajo. A še vedno je pripravljena pomagati pomoči potrebnim. Žal pa ji je, da je danes vse manj tistih, ki so pripravljene ponuditi ramo, na katero bi se lahko naslonili soljudje. Onih, ki iščejo to ramo, pa je vse več. Žal Malenškova kolesja časa, ko so mlade aktivistke RK delale s srcem, ne more zavrteti nazaj. Tisti časi živijo le v njenih spominih, ki jih piše, in v dokumentih, ki jih hrani, pa v priznanjih. Eno bo dobila tudi na nocojšnji slovesnosti ob semiškem občinskem prazniku. "Veliko mi pomeni to občinsko priznanje, zlasti še, ker se na republiškem odboru RK ob letošnji 55. obletnici niso spomnili na nas pionirje RK. Očitno se v republiškem odboru, kjer so dobro plačani za svoje delo, ne zavedajo, kakšno delo smo opravili, ko smo toliko let nesebično delali za dobro naših ljudi," je tako kot nekdaj v svoji poštenosti še vedno odločna in brez dlake na jeziku Malenškova, čeprav je zaradi svoje odkritosrčnosti že imela težave. MIRIAM BEZEK-JAKŠE

ZADNJE DEJANJE - Sredi gozda, na "mamini poti", so raztrosili pepel pokojne gospe Vere in jo tako vrnili naravi, kjer je bila najsrečnejša. (Foto: A. B.)

Zadnja pot gospe Vere

Pepel pokojne Novomeščanke so v skladu z njeno željo raztrosili po gozdu v Beli krajini, kjer je bila najsrečnejša

MAMINA POT - Prejšnji ponedeljek popoldne se je v Badovinčevi gostilni na Jugorju zbrala pisana družina, ki se je od tam podala na nenavadno pot. Nekateri bi rekli pogreb. Pa to pravzaprav ni bil. Vsaj ne v pomenu in obliki, kot sta za te kraje in čase običajna.

Zgodilo se je tisto, kar smo napovedali v našem časopisu 23. septembra: žaro s pepelom gospe Vere, 66-letne Novomeščanke, ki je umrla konec julija, sta sin in hči z družinami, njena dolgoletna prijateljica in njen nekdanji sodelavec odnesli v gozd pod Hrastom v Beli krajini in pepel raztrosili po kraju, kjer je pokojnica pogosto nabirala gobe in kostanj in ki se ga je med domačimi prijelo ime "mamina pot".

Kakor koli že je bila vsa predstava nevsakdanja, nenavadna in čudna, nekaj posebnega, skoraj nadrealistična, je bil obred, če mu naj tako rečemo, zelo preprost, sproščen in neposreden. Mati je svojemu sinu naročila, naj po smrti njen pepel raztrosijo tam, kjer je v svojem težkem življenju užila največ sreče, zadovoljstva in spo-

kojnosti. To je v Beli krajini, kjer so imeli včasih vikend in kjer je gospa Vera tako rada gobarila in nabirala kostanj.

Sin jo je po smrti v skladu z njeno željo dal upepeliti. Žaro s pepelom pokojne matere je iz krematorija odnesel domov in čakal, da bodo primerne okoliščine za izpolnitev njene zadnje želje. Njen "pogreb" si je sin zamislil takole: lep oktobrski dan, ajdovski v gozdu in zrel kostanj na tleh. "V takem je bila mama srečna!" Pa še sestra, Verina hčerka, ki ima družino v Švici, mora biti zraven. Vse to se je ujelo prejšnji ponedeljek.

Tako je sprevod krenil. Najmlajša je bila dober mesec dni stara vnukinja gospe Vere, ki se je rodila že po babičini smrti, njena dva brata, njihova mamica, Verina hči, in zet, vsi živijo v Švici, sin, ki je v košari nosil žaro, s svojima hčerkama dvojčicama, Verina mladostna prijateljica in pokojničin nekdanji sodelavec, ljubiteljski harmonikaš. Gospa Vera si je zaželela, da bi sodelavec na njenem "pogrebu" zaigral kakšno lepo domačo.

Začelo se je s partizanskimi Tam na Pugled gori, Počiva jezero v tihoti, Sivala je deklica zvezdo, nato je družina povzela narodne, pa ne samo "mrliske", kot je Ptiki, jaz vprašam vas, ampak tudi vedre in zaljubljene, ki jih je gospa Vera rada prepevala. Na poti je sprevod naletel na dva nabiralca kostanja, po govorici so ded z ljubljanskega konca ali iz Gorenjske. Sprva se možaka nista mogla načuditi čudni družini, ki je, hodeč po šelestečem kostanjevem listju, prepevala ob spremljavi harmonike. Najraje bi se ji kar pridružil. Ko sta slišala, da "bomo raztrosili mamin pepel", jima je pa postalo nerodno, obstala sta in se opravičevala, kot da sta kriva, ker sta tam.

Potem je sin družino popeljal na "mamino pot". Odprl je žaro in otroka sta pokojno mater vrnili naravi - njen pepel sta raztresla po gozdu, Verina prijateljica pa je tam pustila košaro z rožami. Nazaj grede so v prazno žaro nabrali kostanj. Letos je bogato obrodil. A. BARTEJ

NENAVADNA POT - Pisana družina se je s harmoniko na čelu in s pesmijo podala na nenavadno pot. (Foto: A. B.)

Od močvirja do vaškega zbirališča

Vaščani Koblarjev so s skupnimi močmi preuredili nekdanjo "vaško lužo" v priljuden kraj

KOBLARJI PRI KOČEVJU - Še pred dvema letoma in pol je bilo sredi vasi Koblarjev pri Kočevju veliko močvirje. Ker je zlasti poleti iz njega zaudarjalo in je kazilo videz sicer urejene vasi, so se vaščani odločili, da bodo "vaško lužo", kot so močvirnato kotanjo imenovali, uredili. Združili so moči in še pred pričetkom letošnjega poletja pridobili priljubljeno zbirališče vaščanov.

Pobudo za ureditev "vaške luže" je dal predsednik vaškega odbora Cveto Košorog, podprli pa so jo tako vaščani s svojimi prispevki kot tudi krajevna skupnost Stara Cerkev. Najprej so z bagri odstranili ves mulj in grmičevje, nato so uredili zelenico, posadili travo in rože. Na jezeru premera okoli 30 metrov so na stebričke postavili valilnice za divje gosi, tik ob jezeru pa hišico za prezimovanje gosi in rac. Že lani v jeseni so nabavili 4 pare različnih vrst rac in maja letos, ko so z deli zaključili, so imeli že preko 50 mladih rac. Ob jezeru so namestili 10 klopi iz litega železa in debel, uredili in ponovno usposobili pa so tudi zapuščen vaški vodnjak v neposredni bližini.

Pri delu so sodelovali domala vsi vaščani, od najstarejšega do otrok. Rezultat je urejen park ob

jezeru, ki je bil vse letošnje poletje ob dolgih in toplih večerih prijeten prostor za druženje vaščanov. Prav zaradi ponovno obujenih nekdanjih navad druženja vaščanov pa v Koblarjih takšnega poletja, kot je bilo letošnje, ne pomnijo že desetletja. M. L.-S.

NOČ ČAROVNIC

OTOČEC - V petek, 29. oktobra, ob osmih zvečer se bo na gradu Otočec začela prireditev Noč čarovnic. Gre za praznik, ki ga v angleško govorečih deželah imenujejo Halloween in ga praznujejo v številnih deželah. Ze sam po sebi skrivnostni otoški grad, osvetljen z baklami, bodo ob tej priložnosti še dodatno "opremili" s prazniki primernimi dodatki. Na to bo ubrano celotno razpoloženje, za katero bodo poskrbeli tako z baročno glasbo v izvedbi kvarteta kljunastih flaut Air kot s kulinarčno ponudbo. Ob posebni animaciji bodo predstavili izvor in pomen praznika noči čarovnic.

PRILJUBLJENO ZBIRALIŠČE - Čeprav se jesen uradno še ni začela, se je že pred dnevi tako ohladilo, da klopce ob "vaški luži" v Koblarjih ob večerih ostajajo prazne. Še vedno pa je to čez dan, ko je dovolj toplo, zaradi zanimivosti, ki jih ponuja malčkom, kraj, kamor mamice radi vodijo svoje otroke. (Foto: M. L.-S.)

DOLENJSKI LIST

25. oktobra 1984

V treh izmenah

Sodraški obrat ljubljanske Pletenine je dobil večje naročilo iz Zvezne republike Nemčije, kjer že več let uspešno prodaja svoje proizvode. V štirinajstih dneh mora izdelati 4.500 tekaških smučarskih dresov. V tem 120-članskem kolektivu so zato začasno uvedli tudi tretjo izmeno.

Prvi mali centrali

Na pritokih Kolpe so pred kratkim odprli dve mali hidrocentrali z močjo 1,7 kilovata. Električna iz teh dveh central bo cenejša kot iz nuklearke. Centrali delujeta avtomatsko, vkaplajo in izkoplajo pa ju iz Kočevja. Obe sta povezani s slovenskim in hrvaškim električnim omrežjem. Gradili so ju od leta 1982. To sta prvi dve mali elektrarni od načrtovanih 100 v Sloveniji.

Letošnje Martinovo bo kislo

Čeprav trgategv v Beli krajini še ni končana, je že moč reči, da bo letošnja vinska letina ena slabših v zadnjih letih, vsekakor pa bo tako po količini kot po kakovosti pod povprečjem zadnjih desetih let. Slabšo letino močno občutijo tudi v metliški Vinski kleti, tozdu tukajšnje Kmetijske zadruge, saj je ponudba grozdja manjša kot prejšnjaja leta.

Asfalt do Cviblja

Pred dnevi so položili asfalt na doslej neasfaltiranem delu ceste, ki vodi iz Žužemberka do spomenika na Cviblju. Dolgoletna želja krajanov je s tem izpolnjena, urejen dostop do enega najpomembnejših pomnikov revolucije na Dolenjskem pa bo tako urejen že za letošnjo komemorativno svečanost ob dnevu mrtvih.

Več tujih gostov v hotelu Sremič

V letošnjem triletnem letu je v krškem hotelu Sremič prenočevalo 25.000 gostov, kar je približno za pet odstotkov več kot lani v tem času. Računajo, da bo do konca leta nočitev že 35.000, s čimer bodo dosegli okoli 70-odstotno zasedenost hotelskih zmožljivosti, to pa je precej nad slovenskim povprečjem.

Dobri peki, dober kruh

Krčani si ne obetajo dosti boljšega kruha, ker je, kot smo slišali tudi na zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine, "slaba kadrovska zasedba". Po zamenjavi v samem vrhu Žitove Pekarne so le pričakovali, da se bo kakovost izdelkov kaj izboljšala, toda očitno je, da vedno le ne drži tisti rek, da riba pri glavi smrdi.

Uplenil je kralja voda

Čeprav je lov na sulca v Krki odprt šele kak mesec, je že prejšnji teden prinesel zares trofejni ulov. Član novomeške ribiške družine Franc Tičar je namreč v četrtek potegnil na suho kar 17 kilogramov težkega sulca, ki ima zaenkrat v letošnji ribolovni sezoni prvenstvo v lovu na to vse bolj cenjeno ribo.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kup starega asfalta v gozdu - Uradniki znova in znova zahtevajo državljane osebnostne podatke - Koga obdarovati: princeso ali siromaka? - Medvedi in prepovedano meso

Telefon dežurnega novinarja je zvonil nekaj manj pogosto kot običajno. Prejeti klici v uredništvo vendarle dokazujejo, da se porajajo iz dneva v dan vprašanja in da na mnoga ni prav lahko najti odgovore ne glede na to, ali zadevajo medosebne odnose ali posameznikovo podrejenost vsemogočnemu uradništvu.

P. F. iz Gradca ugotavlja, da je nekdo pripeljal cel kup starega asfalta v kosih v gozd ob cesti Stranska vas-Crnomelj. Storitela ne pozna, vendar ga poziva, naj pospravi asfalt, saj ta ne spada v gozd. - Kako je prispel asfalt v gozd P. F., bo težko ugotoviti. V Čestnem podjetju Novo mesto zavračajo možnost, da bi asfalt stresli v gozd njihovih delavci. Zatrjujejo, da stari asfalt, ki se nabere

pri prekopi in podobnih posegih, vozijo na za to določeno deponijo. Ali tako kot cestno podjetje odlagajo stari asfalt s cest, dvorišč in od drugod tudi ostali, je vprašanje. Mar bo treba za varovanje gozdov pred onesnaževalci uvesti stalno dežurstvo?!

Novomeščanko je pogrelo, ko je prebrala javni poziv za prijavo podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju mestne občine Novo mesto. "O nas imajo vse podatke, veliko natančnih podatkov," meni Novomeščanka, ki se ji zdi nedopustno, da vedno znova uradi zahtevajo skoraj enake osebne podatke od državljanov, namesto da bi jih poiskali v svojih računalniških in drugih evidencah. - Pa še res je, mar ne?!

Vesna iz Šentjerneja je sporočila, da ji je všeč, kar je naredilo roletarstvo Medle iz Novega mesta, namreč, da je obdarilo revno družino. Podobno bi lahko pomagali revnim tudi vsi tisti, ki npr. podarjajo avtomobile lepoticam poletja, vinskim in podobnim princesam itd. Vesna verjame, da si podjetja z obdarovanjem misic delajo dobro reklamo, vendar se ji zdi bolj prav, ko bi si podjetja ustvarjala dobro ime tako, da bi gledala na ljudi, ki živijo v pomanjkanju. - Vesni bodo verjetno zamerile izbrane in nesojene princese, z njo pa se bodo strinjali številni drugi. Ugibate lahko, ali bo več zamer ali več odobravanja Vesni.

Stane Željko s Suhorja zbadljivo predlaga, naj bi počakali s predvidenim odstrelom medvedov toliko časa, da Evropa ne bo več grozila Sloveniji s prepovedjo

izvoza mesa. "Če bo meso ostalo, bi z njim imenitno hranili medvede," meni. Preko dežurnega telefona sporoča nacionalni slovenski televiziji, naj ta znova predvaja Planet opic, ker ta serija dobro odsluži trenutne razmere. M. L.

V KLUBU VIDA VEČER KOSTANJA IN MOŠTA

NOVO MESTO - V petek, 29. in v soboto, 30. oktobra, bo Klub Vida v sodelovanju s centralo cvička, kletjo "Kostanjevica", pripravil večer kostanja, cvička in mošta. Gost bo Zoran Demirovič - "Cuči", pevec Dalmatinske klope.

PATETOV KIVI BOGATO OBRODIL - Pred šestimi leti, ravno ko je Joži Pate iz Dolenjega Kamenja nameravala pred hišo za brajdo zasaditi trte, je pri bratranecu Cirilu Patetu videla, kako sadi kivi, in takoj se je odločila, da bo tudi ona namesto trte posadila ta nam bolj malo znani sadež, ki pa je zelo zdrav, saj ima veliko vitamina C. Posadila je dve ženski rastlini in eno moško. Letos je kivi rodil že tretjič in najobilnejše. Na dveh rastlinah je okrog 200 sadežev, ki jih bodo Patetovi še pred mrzom obrali. Joži pravi, da s kiviom ni imela veliko dela, le redno ga je zalivala in dobro pognojila. (Foto: J. Dornič)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihliti vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.